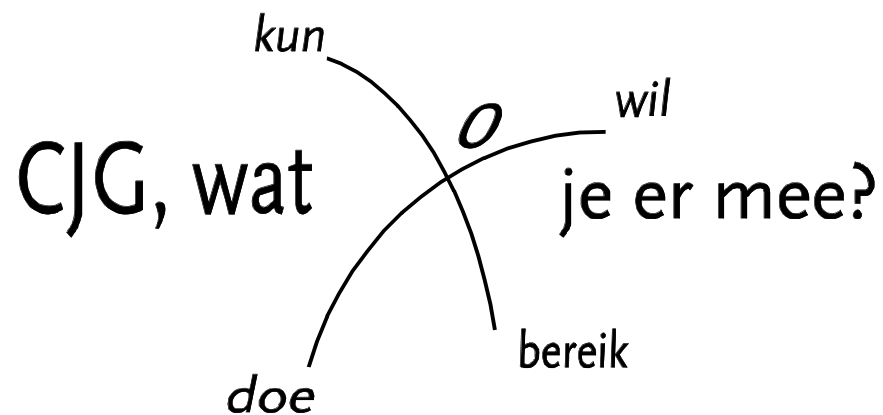

"Ouders in Olst-Wijhe wat willen jullie?"

Wensen en verwachtingen van ouders t.a.v. het
CJG gemeente Olst-Wijhe 2008

Ouders in Olst-Wijhe wat willen jullie?

Gemeente Olst-Wijhe
vakgroep Maatschappelijke Ontwikkelingen

Voorwoord

Het Centrum voor Jeugd en Gezin is een actueel onderwerp binnen het jeugdbeleid. Het is een nieuw initiatief om alle zaken rondom de opvoeding te bundelen in een laagdrempelig centrum voor kinderen, jongeren en (toekomstige) ouders. Maar wat willen ouders in Olst-Wijhe met het CJG? Deze zijn namelijk de toekomstige gebruikers van het CJG. Deze vraag heeft ons gemotiveerd te luisteren naar de wensen en verwachtingen van ouders ten aanzien van het CJG. Tijdens het werken aan ons afstudeerproject, vanuit Hogeschool Windesheim opleiding SPH, in opdracht van de gemeente Olst-Wijhe stond dit centraal. Als eindresultaat presenteren wij u dit document met de onderzoeksresultaten.

Vanaf november 2007 tot en met mei 2008 hebben wij met veel enthousiasme en plezier aan dit onderzoek gewerkt. Deze periode is in veel opzichten erg leerzaam voor ons geweest. Het was een mooie kans om vanuit een andere visie met hulpverlening bezig te zijn. Door een goede en plezierige samenwerking is dit onderzoek met een goed gevoel afgerond. Verder was het prettig dat wij gebruik mochten maken van alle voorzieningen binnen de gemeente Olst-Wijhe.

Wij willen graag nog een aantal personen bedanken die ons ondersteund hebben bij het verspreiden van de enquêtes: Linda Blok, Anka Brussen, Nikki van Elven, Rilana Ekkel, Roos van Groenewoud, Linda Jaspers, Jaap Mulder, Manon van Rumpt en Brenda Uitslag.

In het bijzonder willen wij Jaap Barink, van het Team Kennis en Verkenning (Gemeente Deventer); Jan Bijlsma, begeleidend docent en Jessica Hoogeland, gemeente Olst-Wijhe bedanken voor het geven van nodige bijsturing en feedback tijdens ons onderzoek.

Ellen de Lange & Eva Mulder

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave.....	4
Inleiding.....	6
1 CJG, wie kwam er mee?	7
1.1 Probleemschets.....	7
1.2 Onze aanpak	8
1.3 Gemeente Olst-Wijhe	10
2 Wetgeving en visies onder de loep	13
2.1 Centrum voor Jeugd en Gezin en de overheid.....	13
2.2 Centrum voor Jeugd en Gezin en de gemeente.....	16
2.3 Centrum voor Jeugd en Gezin, verschillende visies	19
3 De Centra voor Jeugd en Gezin in Nederland.....	23
3.1 De contouren van het CJG.....	23
3.2 Concluderend	25
4 Behoeften van de Nederlandse ouder op het gebied van opvoeding	27
4.1 Onderzoeken naar behoeften van ouders m.b.t. hulp, advies en informatie bij de opvoeding.....	27
4.2 De professionals aan het woord over de wensen en verwachtingen van de ouders	31
5 Waar de ouders van Olst-Wijhe hun antwoorden vinden.....	33
5.1 Inleiding ‘Ouders in Olst-Wijhe wat willen jullie?’ en de betrouwbaarheid	33
5.2 Waar de ouders in Olst-Wijhe hun antwoorden vinden	35
6 CJG wat moet je er mee.....	40
6.1 Een laagdrempelige voorziening?.....	40
6.2 CJG, wat moet je er mee.....	41
7 Dit wil de ouder in Olst-Wijhe	44
7.1 Ouders over de bereikbaarheid van het CJG.....	44
7.2 CJG, dit willen ouders er mee	46
7.3 Ouders over hoe ze benaderd willen worden	50
7.4 Betrokkenheid en de rol van ouders in de toekomst	50
8 De wensen en verwachtingen in kaart.....	53
Geraadpleegde literatuur.....	56

Samenvatting

Dit onderzoeksrapport geeft antwoord op de vraag welke factoren maken dat het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in Olst-Wijhe door ouders als een laagdrempelige voorziening wordt gezien. Het vormt de basis voor het opzetten van een CJG in de gemeente Olst-Wijhe. Het is een feit dat elke gemeente in 2011 een CJG heeft, maar deze mogen hier zelf invulling aan geven. Een CJG wordt een laagdrempelig fysiek inlooppunt, waar (aanstaande) ouders, kinderen en jongeren terecht kunnen voor alles wat met opvoeden en opgroeien te maken heeft. Minister voor Jeugd en Gezin, André Rouvoet, noemt in zijn programma 'Alle kansen voor alle kinderen' (2007) het belang van een CJG in elke gemeente.

In het kader van ons afstudeerproject en in opdracht van de gemeente Olst-Wijhe, hebben wij de wensen en verwachtingen van ouders in Olst-Wijhe ten aanzien van een CJG in kaart gebracht. Hiervoor hebben wij een literatuuronderzoek gedaan en zijn in gesprek geweest met professionals. Op basis hiervan hebben wij een vragenlijst opgesteld en vervolgens 650 ouders persoonlijk benaderd. Ouders zijn geselecteerd op basis van de leeftijd van hun kinderen. 431 ingevulde enquêtes hebben wij ontvangen, een goede respons van 66 procent.

We hebben hen gevraagd naar het gebruik van informatie, advies of ondersteuning bij de opvoeding. Gebruik hiervan is afhankelijk van de leeftijd van het kind. Hoe ouder het kind, hoe minder gebruik van voorzieningen. Ouders met jongere kinderen gaan waarschijnlijk meer gebruik maken van het CJG. Ouders noemen het krijgen van voldoende informatie een belangrijke reden, om gebruik te maken van een voorziening of persoon. Ze maken vooral gebruik van voorzieningen die dichtbij hen staan en gemakkelijk te raadplegen zijn. Het CJG moet een vanzelfsprekendheid worden. Ook zeggen ouders het belangrijk te vinden, dat zij weten wat een voorziening kan bieden. Intussen weten ouders dat het CJG er komen gaat. Zij zeggen dat deze laagdrempelig moet worden en een plek waar iedereen welkom is. Een eis die ouders stellen aan een laagdrempelige plek is dat deze goed bereikbaar moet zijn. Er wordt veel waarde gehecht aan snel antwoord of hulp krijgen en privacy. Zo stellen ouders liever niet hun (opvoedings)vraag aan een balie. Volgens ouders moet het CJG aansluiten bij een bestaande voorziening, zoals het consultatiebureau of het Holstohuis. Het moet een gebouw zijn waar alle voorzieningen zijn gebundeld op het gebied van opvoeden, waar je terecht kunt met je vragen en direct antwoorden krijgt. Toch is voor veel ouders nog niet duidelijk hoe het CJG er uit komt te zien. Logisch, aangezien dit nog bepaald moet worden en per gemeente verschilt. Het grootste deel ouders staat neutraal tegenover de komst van het CJG. Wat opvalt, is dat ouders het nu al associëren met problemen en probleemgezinnen. Dit is nou juist wat niet gebeuren moet volgens veel professionals. Van belang is de communicatie richting de doelgroep. Het interesseert hen namelijk wel degelijk, hoe het centrum er uit komt te zien. Over het CJG zeggen ouders dat er één in Olst, en één in Wijhe moet komen en zij willen gemakkelijk binnen kunnen lopen. Het moet van maandag tot en met vrijdag geopend zijn. Er zal gekeken moeten worden naar de haalbaarheid hiervan. Ouders vinden telefonische bereikbaarheid belangrijk, zij willen telefonisch (opvoedings)vragen kunnen stellen en afspraken maken. Ouders noemen verder de volgende zaken wenselijk: een inloopsprekruur; opvang voor de kinderen in het gebouw; lenen van materialen; hulp aan huis kunnen ontvangen; informatie krijgen over welke hulp er mogelijk is; steun van lotgenoten; zelf mee kunnen bepalen over hulp die gegeven wordt; zelf leren met een situatie om te gaan en een goede sfeer in het gebouw. Ook hebben ouders een beeld geschetst van de kenmerken van een medewerker van het CJG. De meeste gemeenten gaan de naam Centrum voor Jeugd en Gezin hanteren. Uit het onderzoek kan geconcludeerd worden dat ouders hierover tevreden zijn. Door de enquête voelt de meerderheid zich betrokken bij de oprichting van het CJG. Ook hebben ouders aangegeven in de toekomst meer betrokken te willen worden.

Inleiding

In 2011 is het voor elke gemeente verplicht om over een Centrum voor Jeugd en Gezin te beschikken. De regie voor het opzetten van een CJG ligt in handen van de gemeenten zelf. Maar wat verwachten ouders van een CJG? En hoe kan de gemeente aansluiten op de vraag van ouders bij het opstellen van het nieuwe beleid? Voor de gemeente Olst-Wijhe zijn deze vragen aanleiding voor een onderzoek. Het is gestart vanuit het integrale jeugdbeleid met als doelstelling, om een adequate voorziening in de vorm van een Centrum voor Jeugd en Gezin op te zetten.

De gemeente heeft ons, twee studenten Sociaal Pedagogische Hulpverlening van Hogeschool Windesheim, gevraagd om het onderzoek te verrichten. De vraag van de gemeente is, te onderzoeken waar ouders zelf behoefte aan hebben binnen het CJG. Om hier een antwoord op te krijgen is de volgende onderzoeksvraag opgesteld:

“Welke factoren maken dat het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in Olst-Wijhe door ouders als een laagdrempelige voorziening wordt gezien?”

Wij hebben gekozen voor een praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek, om de onderzoeksvraag te beantwoorden. Het onderzoek is gedaan met de volgende doelstelling:

“Verwachtingen en wensen van ouders in kaart brengen t.a.v. een laagdrempelige voorziening als het Centrum voor Jeugd en Gezin om het aanbod op de vraag af te stemmen.”

Het resultaat van het onderzoek is deze nota. Deze biedt de gemeente Olst-Wijhe een opstap bij het opstellen van een startnotitie Centrum voor Jeugd en Gezin.

Leeswijzer

Dit document bestaat uit acht hoofdstukken die elk een bijdrage leveren aan de beeldvorming van het CJG in de gemeente Olst-Wijhe.

Het eerstvolgende hoofdstuk gaat over de aanleiding van het oprichten van Centra voor Jeugd en Gezin. Waar is dit nieuwe initiatief een reactie op en hoe ziet de gemeente Olst-Wijhe er uit?

Hoofdstuk 2 gaat in op de eisen die de overheid stelt aan een CJG. Hoe houdt de gemeente Olst-Wijhe zich bezig met de oprichting CJG? Tevens wordt in dit hoofdstuk de visie van de wethouder, procesmanager Jeugd en verschillende professionals belicht. In hoofdstuk 3 staan de huidige varianten van het CJG centraal. Hierbij worden verschillende praktijkvoorbeelden beschreven. Hoofdstuk 4 geeft een antwoord op de vraag welke onderzoeken verricht zijn naar de behoeften van ouders op het gebied van de opvoeding. Aanvullend daarop worden de wensen en verwachtingen van de doelgroep ten aanzien van het CJG door professionals beschreven.

Bij hoofdstuk 5, 6 en 7 staat de verkregen informatie vanuit de vragenlijsten centraal. Hoofdstuk 5 vertelt hoe betrouwbaar ons onderzoek is. Ook beschrijft dit hoofdstuk het huidige gebruik van opvoedingsondersteuning door ouders. Antwoord op de vraag wat een laagdrempelige voorziening is, vindt u in hoofdstuk 6. Bovendien komt het beeld van ouders van het toekomstige CJG aan bod. In welke mate hebben zij eigenlijk behoefte aan één centrale voorziening, die alles in huis heeft op het gebied van opvoeden en opgroeien?

Hoofdstuk 7 geeft een globaal beeld van wat de ouders in Olst-Wijhe willen met het CJG. Het laatste hoofdstuk vertelt u de conclusies en aanbevelingen van ons onderzoek.

De bijlagen zijn ondergebracht in een apart document, om de leesbaarheid te vergroten. Zo kan de lezer overzichtelijk de bijlagen hanteren.

1 CJG, wie kwam er mee?

Het Kabinet wil de komende periode werken aan een land waar kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien, hun talenten kunnen ontwikkelen en plezier hebben. Waar ze een steentje leren bijdragen aan de maatschappij en goed voorbereid zijn op de toekomst: Kortom, waar alle kinderen alle kansen krijgen. Met het grootste deel van de jeugd en de gezinnen gaat het goed. De Nederlandse jongeren behoren tot de gelukkigste ter wereld. Dat willen we graag zo houden! Maar tegelijkertijd zijn er ook verontrustende trends ontstaan (Programma Jeugd en Gezin, 2007). Paragraaf 1 van dit hoofdstuk licht de aanleiding van het oprichten van Centra voor Jeugd en Gezin toe. Waar is dit nieuwe initiatief een reactie op, en waar liggen de verbeterpunten? Vervolgens vertelt paragraaf 2 het één en ander over onze aanpak. Hoe zijn wij te werk gegaan en welke deelvragen hebben wij hierbij gebruikt? Tot slot wordt in paragraaf 3 de gemeente Olst-Wijhe, opdrachtgever van dit onderzoek, beschreven.

1.1 Probleemschets

In Kabinet Balkenende 2 is Operatie Jong van start gegaan, met het doel om een sterk en resultaatgericht jeugdbeleid op te zetten. Op verzoek van het kabinet is er een sturingsadvies 'Koersen op het kind' opgesteld door Steven van Eijck (2006). Het uitgangspunt van dit advies is een resultaatgericht jeugdbeleid, waarbij het belang van het kind centraal staat. In het sturingsadvies staan wijzingen in structuur en sturing om de bestaande knelpunten in het huidige jeugdbeleid adequaat en tijdig aan te pakken.

Sturingsadvies 'Koersen op het kind' Operatie Jong

De aandachtspunten binnen de jeugdzorg worden in belangrijke mate veroorzaakt door de hoeveelheid van regels, instellingen en overheden die betrokken zijn bij het jeugdbeleid. Volgens Van Eijck (2006) wordt de bevolking, waaronder ouders en jongeren, geconfronteerd met een versnippering van taken en verantwoordelijkheden. Het is vaak onduidelijk wie, welke verantwoordelijkheid draagt, wat energie- en tijdrovend is. Er is sprake van een verlammende bureaucratische last van toezicht en controle. Door vele wetten is de uitvoeringspraktijk ondoorzichtig en ligt de nadruk op registreren. Middelen worden niet effectief ingezet en slechts een klein deel van de middelen komt rechtstreeks ten goede aan de doelgroep. Door middel van Operatie Jong, wil het kabinet Balkenende 2 hier verandering in brengen.

Stijgende trends

Naast de bovengenoemde knelpunten zijn er ook verschillende stijgingen te zien. In 2003 waren 28.569 meldingen van kindermishandeling in 2006 is dit aantal gegroeid naar 41.536 meldingen (Jeugdmonitor gezondheid en welzijn van het programmaministerie Jeugd en Gezin). Ongeveer 5% van de kinderen tussen 0-12 jaar had in 2003 ernstige (psychosociale) gedragsproblemen (Sociaal Cultureel Planbureau, 2005). Er is een stijging in het aantal jongeren met een ongezonde leefstijl. In 2006 was bijna één op de zeven jongeren (2 t/m 24 jaar) te dik. De meeste jongeren met overgewicht hebben een ongezonde levensstijl. Zij hebben bijvoorbeeld een verkeerd voedingspatroon, roken, drinken te veel en bewegen te weinig (Landelijke jeugdmonitor, 3e kwartaal 2007). De groep jongeren dat niet meer naar school gaat en ook niet werkt is gegroeid. Daarnaast is er onvoldoende werk voor jeugdigen beschikbaar, dit vormt een weinig stimulerende omgeving. Er zijn steeds jongere jongeren die overlast geven. Meer dan de helft van de jongeren maakt zich naar eigen zeggen wel eens schuldig aan een delict of

overtreding. In de cijfers van het politieke Herkenningssysteem, is er een stijging te zien in de periode 2003 –2005 van één procent bij jongeren van 12- tot 25-jarigen die in aanraking kwam met de politie (Landelijke jeugdmonitor, 4e kwartaal 2007). Er is een stijging te zien in jongeren met schulden. In 2003 waren dit ruim 750.000 jongeren 10 t/m 25 jaar . Bijna procent van de werkende jongeren heeft een schuld van gemiddeld 900 euro. Van de thuiswonende jongeren heeft één op de drie een schuld van 750 euro. Dit aantal verdubbeld als ze daarna alleen wonen en hebben maar liefst twee op de drie jongeren een schuld van gemiddeld 1750 euro (Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting, 2005).

Aanbevelingen Sturingsadvies 'Koersen op het kind' Operatie Jong

In het sturingsadvies van Steven van Eijck (2006) zijn aanbevelingen beschreven om de knelpunten aan te pakken. In aanbeveling negen komt naar voren dat er een Centrum voor Jeugd en Gezin moet komen, wat een laagdrempelig, eerstelijns centrum is voor alle jeugdigen en ouders. Dit centrum biedt opvoedingsondersteuning, jeugdgezondheidszorg, licht ambulante begeleiding en functies op het gebied van advies en melding kindermishandeling.

Programmaministerie Jeugd en Gezin en CJG

Er is sinds 22 februari 2007 een programmaminister voor Jeugd en Gezin aangesteld, Minister Rouvoet. Dat deze minister zijn ogen niet wil sluiten voor de stijgende trends, blijkt uit zijn nieuwe programma voor Jeugd en Gezin. Op 28 juli 2007 presenteerde minister Rouvoet zijn nieuwe programma 'Alle kansen voor alle kinderen' (Programma Jeugd en Gezin, 2007). De ambitie van dit nieuwe programma is dat alle kinderen en jongeren, ongeacht culturele achtergrond of handicap, kansen moeten krijgen om zich goed te ontwikkelen. Hierbij stelt het programma een aantal ontwikkelingsvoorwaarden. Alle kinderen moeten de kans krijgen om gezond en veilig op te groeien, een steentje bij te dragen aan de maatschappij, talenten te ontwikkelen en plezier te hebben en goed voorbereid te zijn op de toekomst.

Het programma is uitgezet in drie lijnen: "Opgroeien doe je in een gezin", "Omslag naar preventie; problemen eerder signaleren en aanpakken" en "Vrijblijvendheid voorbij". In de eerste lijn van het programma, "Opgroeien doe je in een gezin" komt de aanbeveling van Operatie Jong naar voren om een Centrum voor Jeugd en gezin te creëren:

"Er komt opvoedingsondersteuning voor alle gezinnen. Ouders geven aan dat zij opvoeden in deze tijd moeilijker vinden dan vroeger (enquête door de Nederlandse Gezinsraad, 2005), daarom zullen zij in 2011 in hun buurt terecht kunnen bij een Centrum voor Jeugd en Gezin voor advies en steun bij de opvoeding van hun kinderen. In 2011 is er een landelijk dekkend netwerk van Centra voor Jeugd en Gezin." (Programma Jeugd en Gezin, 2007).

Bij een Centrum voor Jeugd en Gezin staat de bundeling van taken centraal. Hierdoor ontstaat een samenhangend aanbod en wordt de drempel, om er gebruik van te maken, verlaagd. Zowel de taken, als de verantwoordelijkheden worden gebundeld. Op deze wijze verbetert de aansturing van het jeugdbeleid en is helder wie verantwoordelijk is.

1.2 Onze aanpak

Tijdens het werken aan ons onderzoek heeft ons onderzoeksplan, welke wij in december 2007 hebben opgesteld, ons veel structuur geboden. Hieronder een korte toelichting op onze werkwijze.

Deelvragen

Om een antwoord te krijgen op de onderzoeksvraag hebben wij twaalf deelvragen opgesteld. Een aantal hiervan is gericht op de oriëntatie van het onderzoek en de doelgroep. Zoals, wat zijn de eisen van de overheid aan het CJG? Vanwaar dit initiatief en hoe ziet het ministerie een CJG voor zich? We hebben ons ook gericht op het beeld van de portefeuillehouder, procesmanager Jeugd en professionals. Vervolgens hebben we onze ogen gericht op bestaande CJG's in Nederland en hoe andere gemeenten hiermee omgaan. In welke vorm zijn de huidige CJG's opgezet en welke elementen bevatten deze? Betrekken andere gemeenten de doelgroep?

Aangezien het CJG het aanspreekpunt wordt voor ouders en jeugdigen, hebben wij ons gericht op de behoeften van onze doelgroep ten aanzien van hulp, advies en informatie bij de opvoeding. Welke onderzoeken zijn al verricht naar behoeften van ouders? En wat zeggen professionele instellingen over de wensen van ouders?

De overige vragen zijn gericht op het onderzoek naar de wensen en verwachtingen van de doelgroep ten aanzien van het CJG. Van welke voorziening(en) maakt de doelgroep op dit moment gebruik? En wat is hun mening hierover? Is er een interesse in een voorziening die alle taken betreft informatie, advies en hulp op het vlak van opvoeding bundelt? Een woord wat dicht bij het CJG staat is 'laagdrempeligheid'. Hoe wordt een laagdrempelige voorziening dan omschreven door ouders in Olst-Wijhe? Aan de hand van het onderzoek wordt de verschijningsvorm van het CJG en de elementen die aanwezig moeten zijn binnen het CJG verduidelijkt. Elk hoofdstuk geeft antwoord op twee deelvragen, zoals de inleiding u ook vertelt.

De doelgroep

De doelgroep van het CJG is kinderen, jongeren tot en met 23 jaar en (toekomstige) ouders. In dit onderzoek staan de ouders centraal. We hebben dit besloten, omdat anders de reikwijdte van het onderzoek te breed is. Daarnaast vraagt de doelgroep jongeren om een andere benaderingswijze. Onder de ouders van Olst-Wijhe verstaan wij alle ouders met kinderen in de leeftijd van 0-23 jaar. De doelgroep is aselekt geselecteerd in vijf leeftijdsklassen. Te weten: 0 t/m 4 jaar; 5 t/m 9 jaar; 10 t/m 14 jaar; 15 t/m 19 jaar en 20 t/m 23 jaar. Totaal zijn er 650 ouders benaderd, dit zijn per leeftijdsgroep 130 ouders.

Onderzoeksmethoden

Voor het onderzoek hebben wij verschillende methoden gebruikt. Waaronder interviews met de portefeuillehouder, de procesmanager Jeugd en de professionals. Daarnaast zijn bestaande gegevens zoals literatuur, ambtelijke statistieken en andere onderzoeksgegevens gebruikt voor secundaire analyse. Vervolgens is het onderzoek uitgevoerd door een survey-onderzoek, waarbij een enquête het middel was om de mening van de doelgroep te verkrijgen. Daarna zijn alle onderzoeksgegevens verwerkt door middel van data-analyse.

Publiciteit

Om het onderzoek onder de aandacht te brengen bij de doelgroep is er een persbericht uitgegaan naar de pers. Het persbericht heeft in verschillende lokale kranten gestaan, waaronder de "Huis aan Huis" en "Weekblad van Salland". Daarnaast heeft Deventer Televisie een nieuwsitem aan het onderzoek gewijd.

1.3 Gemeente Olst-Wijhe

De gemeente Olst-Wijhe is een echte plattelandsgemeente, die ontstaan is in januari 2001 uit de gemeente Olst en Wijhe na de herindeling van deze verschillende gemeenten. De gemeente ligt in de zuidwesthoek van Overijssel, aan de IJssel tussen Zwolle en Deventer. De inwoners van Olst en omliggende dorpen zijn sterk gericht op Deventer en de inwoners van Wijhe en omliggende dorpen op Zwolle (Broenink, 2007). De gemeente bestaat uit de volgende dorpen: Olst, Wijhe, Boerhaar, Boskamp, Den Nul, Eikelhof, Elshof, Herxen, Marle, Middel, Welsum, Wesepe. Het totale aantal inwoners van gemeente Olst-Wijhe in 2007 is 17.329. Dit is gebaseerd op de gegevens van de site gemeente Olst-Wijhe.

Leeftijdsopbouw Olst-Wijhe

In het belang van het onderzoek willen wij weten hoe de leeftijdsopbouw in Olst-Wijhe eruit ziet, zodat wij zicht krijgen op het aantal kinderen en jeugdigen en hun ouders die gebruik kunnen maken van het Centrum voor Jeugd en Gezin.

Leeftijdsopbouw bevolking in Olst-Wijhe 1 januari 2007 (CBS)									
Leeftijd	0 t/m 4	5 t/m 9	10 t/m 14	15 t/m 19	20 t/m 24	25 t/m 44	45 t/m	65 t/m 79	80+
Absoluut	1049	1223	1170	1072	794	4424	5002	1928	665
In %	6,1%	7,1%	6,8%	6,2%	4,6%	25,5%	28,9%	11,1%	3,8%
Totaal: 17.329									

Huishoudensamenstelling Olst-Wijhe

Voor het onderzoek is het van belang te weten hoe de huishoudensamenstellingen in Olst-Wijhe eruit zien, zodat wij zicht krijgen op de huishoudens met kinderen. Hiervoor zijn de cijfers van huishoudens met kinderen van Centraal Bureau voor de Statistiek van januari 2006 gebruikt. In Olst zijn totaal 3050 huishoudens waarvan 40 procent met kinderen. In Welsum heeft 44 procent van de 220 huishoudens kind(eren). In Wesepe bestaat 46 procent van het absolute totaal uit huishoudens met kinderen. Van het absolute totaal 2540 in Wijhe heeft 42 procent kind(eren). Boerhaar heeft 210 huishoudens, 64 procent hiervan zijn huishoudens met kind(eren). Er zijn verder 210 huishoudens verspreid over Wijhe en zijn 52 procent van die huishoudens met kinderen. In totaal heeft de gemeente Olst-Wijhe 6670 huishoudens, waarvan 42 procent met kinderen.

Voorzieningen gemeente Olst-Wijhe

In het Centrum voor Jeugd en Gezin worden verschillende voorzieningen/organisaties opgenomen. Om een beeld te krijgen van de huidige voorzieningen staan hieronder de voorzieningen van Olst-Wijhe op het gebied van jeugd. Hiervoor is gebruik gemaakt van de twee sociale kaarten die de gemeente heeft voor kinderen 0 t/m 12 jaar en de jeugd (Gemeente Olst-Wijhe, 2008). "Informatie over opvoeden & opgroeien van kinderen tot en met 12 jaar" en "Jeugdwijzer Olst-Wijhe" (2008).

☐ Kinderopvang:

Op het gebied van kinderopvang zijn er drie organisaties: Kindercentrum de Bieënkorf (Wijhe), St. Peuterspeelzalen Olst-Wijhe en KOOS kinderopvang.

- ❑ Onderwijs:
De gemeente Olst-Wijhe heeft 14 basisscholen en één school voor voortgezet onderwijs. Er zijn ook kinderen en jongeren die gebruik maken van basisscholen/speciaal onderwijs/voorgezet onderwijs/ speciaal voortgezet onderwijs, buiten de gemeente zoals Deventer, Raalte en Zwolle.
- ❑ Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar:
Voor de jeugdgezondheidszorg kunnen ouders terecht bij Carinova Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar (consultatiebureau) en de GGD Regio IJssel-Vecht 4-12 jaar.
- ❑ Huisartsen:
Voor vragen over de opvoeding, ontwikkeling of gezondheid van het kind (ontwikkelingsachterstand, chronische ziekte of beperking) wordt in de sociale kaart o.a. verwezen naar de huisarts. De gemeente heeft 7 huisartsenpraktijken.
- ❑ Carinova, Algemeen Maatschappelijk werk:
Ouders en jongeren kunnen bij Carinova AMW terecht voor hulp en ondersteuning bij allerlei problemen op het gebied van relaties, verwerking, gezondheid, geld, wonen, werk, school en verslaving. Zoals problemen binnen het gezin, op het werk, met relaties, eenzaamheid of financiën (folder Carinova).
- ❑ Carinova, School Maatschappelijk werk:
Sinds kort is School Maatschappelijk in de gemeente van start gegaan. Het School Maatschappelijk werk heeft de taken; schoolondersteuning verlenen; hulpverlening aan ouders & kinderen en toeleiding naar speciale en geïndiceerde zorg.
- ❑ Overlegstructuren waar uitvoerenden, ouders en jongeren een beroep op kunnen doen zijn:
Het Buurtnetwerk 0-12 jaar en het JeugdHulpTeam 12-18 jaar Olst-Wijhe. Bij beide overlegstructuren worden casuïstiek besproken en waar nodig actie ondernomen.
- ❑ MEE IJsseloevers:
Bij MEE IJsseloevers kunnen ouders of jongeren terecht met vragen over gezondheid, chronische ziekte, lichamelijke beperkingen of ontwikkelingsachterstand; MEE biedt informatie, advies en ondersteuning.
- ❑ IVO Team:
Het IVO team staat voor Team voor Integrale Vroeghulp en Vroegtijdige onderkenning van ontwikkelingsproblematiek bij het jonge kind (0-7 jaar). Het IVO-team kan informatie, advies, begeleiding en ondersteuning bieden aan de ouder(s).
- ❑ Bureau Jeugdzorg Overijssel:
Als ouders zich zorgen maken over de ontwikkeling of opvoeding van hun kind dan kunnen ze contact opnemen met Bureau Jeugdzorg Overijssel.
- ❑ RIAGG afdeling preventie:
Wanneer een jongere (psychische) problemen heeft kan de ouder of de jongere zelf contact opnemen met RIAGG. Het gaat om het voorkomen van psychische problemen door middel van cursussen en trainingen en voorlichting, voor zowel de jongere als de ouder.
- ❑ Buurt Onderwijs Sportproject (BOS):
In januari 2007 is het BOS-Impuls project van start gegaan. In samenwerking met sportaanbieders, basis en voortgezet onderwijs en de buurt wordt er uitvoering gegeven aan twee projectplannen, "Bewegen in Olst scoort" en "Wijhe, ijsselsterk in beweging." In het kader van deze plannen worden allerlei sportactiviteiten voor de jeugd van 4 t/m 19 jaar georganiseerd.

- ❑ Bibliotheek Olst en Wijhe:
Bij de bibliotheek kun je allerlei boeken lenen, maar daarnaast ook films en cd's. Ook organiseert de bibliotheek verschillende activiteiten voor taalstimulering. De bibliothecaressen zijn op de hoogte van de taalstimuleringsprogramma's zoals "Boekenpret" en "Doe meer met Bas".
- ❑ Landstede Welzijn Olst-Wijhe:
Landstede biedt allerlei (vrijtijds-) activiteiten aan voor kinderen, jongeren en volwassenen. Daarnaast wordt elk jaar zelfverdedigingcursus gegeven aan meisjes. De kinder- en jongerenwerkactiviteiten worden nog niet in Wijhe aangeboden, deze worden momenteel opgericht.

Overige voorzieningen en faciliteiten die genoemd zijn in de sociale kaarten:

❑ Leerplichtambtenaar, gemeente Olst-Wijhe	❑ Sportverenigingen
❑ Schoolbegeleidingsdienst IJsselgroep	❑ CWI
❑ Informatie en Advieslijn voor ouders	❑ Uitzendbureaus
❑ Opvoedtelefoon Onderwijs	❑ WMO-loket
❑ Diëtiste	❑ JongerenInformatiePunt (JIP)
❑ TACTUS (instelling voor verslavingszorg)	❑ St. STAP (Alcohol)
❑ Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)	

2 Wetgeving en visies onder de loep

Realisering van en regie op de Centra voor Jeugd en Gezin is in handen van de gemeenten. Om een beter beeld te krijgen van wat de overheid in een CJG wil zien, worden deze eisen beschreven in paragraaf 1. Daarnaast komt de wetgeving die samenhangt met de totstandkoming van de CJG's aan bod. Vervolgens wordt in paragraaf 2 omschreven hoe de gemeente Olst-Wijhe zich bezig houdt met het integrale jeugdbeleid en het opzetten van een CJG. De laatste paragraaf staat in het teken van het beeld van de wethouder en procesmanager Jeugd voor het toekomstige CJG. Ook wordt de visie van verschillende professionals belicht.

2.1 Centrum voor Jeugd en Gezin en de overheid

De noodzaak om meer samenhang te brengen in het jeugdbeleid, de jeugdgezondheidszorg en de jeugdzorg komt in verschillende publicaties naar voren. Sla maar eens een krant open... jeugd en gezin is een actueel thema. Operatie Jong is van start gegaan, om een resultaatgericht jeugdbeleid te ontwerpen. Zoals u ook in hoofdstuk 1 heeft kunnen lezen, heeft Steven van Eijck een sturingsadvies geschreven, waarin de opzet van een Centrum voor Jeugd en Gezin naar voren komt. In dit advies worden 25 aanbevelingen beschreven over de toekomstige inrichting van het jeugdbeleid. De oprichting van een CJG komt in aanbeveling negen aan bod:

Bundel de taken op het gebied van opvoeding, preventieve gezondheidszorg en bescherming in: (Van Eijck, 2006)

- Een laagdrempelig, eerstelijns centrum voor alle jeugdigen en ouders (een Centrum voor Jeugd en Gezin in de directe nabijheid) waar onder meer taken als opvoedingsondersteuning, jeugdgezondheidszorg, lichte ambulante begeleiding en functies op het gebied van advies en melding kindermishandeling worden aangeboden.
- Specialistische voorzieningen voor jeugdzorg op regionaal niveau.
- Een regionale voorziening die uitvoering geeft aan de jeugdbescherming, samen met jeugdreclassering.
- De Raad voor de Kinderbescherming die de taken van onderzoek, advies en toezicht op het gebied van jeugdbescherming en jeugdstrafrecht uitvoert.

Het kabinet en de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG) reageerden positief op dit voorstel. Naar aanleiding van deze aanbeveling(en) is het initiatief vanuit de overheid gestart. Dat de oprichting van een Centrum voor Jeugd en Gezin de prioriteit heeft, zie je terug in het beleidsprogramma voor Jeugd en Gezin. Op vijf april 2007 heeft minister Rouvoet de Tweede kamer geïnformeerd over de beleidsprioriteiten van zijn programma. In deze brief komen de volgende zaken aan bod:

- Centra voor Jeugd en Gezin;
- stroomlijning jeugdzorg;
- kwaliteitsverbetering jeugdzorg;
- pilots onwillige jongeren en
- gezinsbeleid.

Alle CJG's gaan dezelfde basistaken vervullen, dit staat vastgelegd in het basismodel van het CJG. Wanneer je als gemeente de naam CJG wilt gebruiken moeten de volgende zaken gebundeld worden (Programmaministerie, 2008):

- A. *Jeugdgezondheidszorg*, Consultatiebureaus en GGD, onderhoudt en beheer van het elektronische kinddossier (EKD) en de verwijzindex;
- B. *5 WMO-functies*:
 - informatie en advies
 - signalering
 - toeleiding naar hulp
 - licht pedagogische hulp
 - coördinatie van zorg o.a. maatschappelijk werk, gezinscoaching en opvoedondersteuning;
- C. *Schakel met Bureau Jeugdzorg en*
- D. *Schakel Zorg- en Adviesteams.*

Het CJG moet ervoor zorgen dat een integrale en effectieve aanpak van problemen van een kind en gezin wordt gehanteerd en is verantwoordelijk voor dat deze zorg gecoördineerd wordt. De Rijksoverheid stelt eisen aan het CJG, maar elke gemeente heeft de taak om het CJG zo passend mogelijk te maken. Er kan dus op lokaal niveau maatwerk worden verricht. De volgende functies kunnen onder andere opgenomen worden in een CJG:

- Kinderopvang, Peuterspeelzaal, Voor- en Vroegschoolse educatie;
- Leerplichtambtenaren;
- Ontwikkelingen op Brede School en Passend Onderwijs;
- Welzijnswerk: Algemeen Maatschappelijk Werk, Jongerenwerk en Straathoekwerk;
- Eerstelijnszorg, zoals huisarts, kraamzorg, verloskunde;
- Jeugd GGZ;
- Gemeentelijke diensten Werk & Inkomen, waaronder Jeugdloket;
- Schuldhulpverlening bij zowel ouder als jongere;
- Politie en Justitie.

Centrum voor Jeugd en Gezin en wetgeving

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV) en de Wet op de Jeugdzorg zijn de basis voor gemeenten, bij de vorming van een CJG. Wat zijn dit voor wetten? Hieronder geven wij een beknopte uitleg.

Wet maatschappelijke ondersteuning

De Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) is op januari 2007 in werking getreden. Met deze wet zijn gemeenten zelf verantwoordelijk voor het voeren van een samenhangend beleid op de terreinen wonen, welzijn en zorg. Kort gezegd, gemeenten zijn door de WMO verantwoordelijk voor maatschappelijke ondersteuning. Dit begrip, maatschappelijke ondersteuning, is in de WMO verwoord in negen prestatievelden, waarvan prestatieveld twee zich specifiek richt op jeugd:

“Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen met opvoeden.”

In dit prestatieveld staan de vijf gemeentelijke preventieve functies omschreven (Van Dijk, Van Egten, Gercema & Westering 2007):

1. Informatie en advies:
De gemeente moet ongevraagd informatie (voorlichting) aanbieden aan jeugdigen en ouders. Denk hierbij aan algemene opvoedingsvoorlichting. Uiteraard moet de gemeente ook specifieke vragen van ouders en jeugdigen beantwoorden, bijvoorbeeld via de media of een oudercursus.
2. Signalering:
Hierbij gaat het om vroegtijdig signaleren van problemen bij jeugdigen en ouders. De onderlinge coördinatie tussen instanties om trends te kunnen waarnemen staat centraal.
3. Toeleiding naar hulp:
Hulpaanbod moet inzichtelijk zijn, voor zowel hulpvragers als voor professionals, zodat er de juiste hulp geboden kan worden en gericht kan worden doorverwezen. Een sociale kaart kan bruikbaar zijn.
4. (Licht) pedagogische hulp:
Aanbieden van opvoedondersteuning en/of school maatschappelijk werk aan ouders en gezinnen waar problemen zijn of dreigen te ontstaan. Hieronder vallen ook spreekuren op consultatiebureaus, persoonlijke begeleiding van leerlingen en coachingsprojecten.
5. Coördinatie van zorg:
Taak van gemeente is, om er voor te zorgen dat lokale instellingen afspraken maken over het bij elkaar brengen van signalen en dat zij onderling de hulpverlening afstemmen.

Wet collectieve preventie volksgezondheid

In de Wet collectieve preventie volksgezondheid (WCPV) staat de verantwoordelijkheid van de gemeente voor Jeugdgezondheidszorg omschreven, hierin staat het Basistakenpakket Jeugdgezondheidszorg. Dit pakket bestaat uit een verplicht uniform deel en uit een vrij in te vullen maatwerkdeel. Het basistakenpakket heeft een aantal doelen:

- leidt tot uniformiteit en kwaliteit in de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg;
- meer samenhang in het aanbod van de jeugdgezondheidszorg op lokaal niveau;
- beter op elkaar aansluiten van het jeugdbeleid en de openbare gezondheidszorg.

Hiermee kan de gemeente producten voor álle kinderen en jongeren aanbieden, maar ook producten die aansluiten bij een specifieke wens of individuele behoefte van kinderen.

Voorheen was de gemeente alleen verantwoordelijk voor de jeugdgezondheidszorg van 4-19 jarigen, maar vanaf 2003 is zij verantwoordelijk voor de gehele JGZ. Ook is de gemeente verantwoordelijk voor de financiering hiervan. Door deze invoering van de integrale Jeugdgezondheidszorg is de gemeente verantwoordelijk voor de ontwikkeling en uitvoering van het beleid (Dijk 2007 p. 7). Op dit moment is de Wet publieke gezondheid in de maak, waar onder andere de Wet collectieve preventie volksgezondheid (WCPV), de Infectieziektewet en de Quarantainewet ondergebracht zullen worden. Deze wet moet ervoor zorgen dat er voldoende voorzieningen komen om infectieziekten snel op te kunnen sporen en te bestrijden. Ook het verplicht gebruik maken van het Elektronisch Kinddossier (EKD) in de jeugdgezondheidszorg wordt met deze wet geregeld, aldus het persbericht van het RVD(2007)

Wet op de Jeugdzorg

De Wet op de Jeugdzorg is in 2005 in werking getreden. Deze wet heeft als doel de jeugdzorg samenhangend en vraaggericht te maken. Volgens deze wet moet er daadwerkelijk gekeken worden naar de behoeften van de jongere en de ouder én het versterken van hun positie.

Jeugdzorg is voor jeugdigen tot 18 jaar, en hun ouders of opvoeders, met ernstige opgroei- en opvoedproblemen en die niet te helpen zijn via de algemene voorzieningen zoals onderwijs, jeugdgezondheidszorg of het algemeen maatschappelijk werk. Bureau Jeugdzorg kijkt in hoeverre het gezin en de omgeving hun problemen zelf kunnen oplossen, wanneer zij beoordelen of jeugdzorg noodzakelijk is.

De beleidsdoelstellingen van de Wet op de Jeugdzorg:

1. Vraag van de cliënt staat centraal
De cliënt staat centraal, daardoor moet zorg aansluiten bij de behoefte van de cliënt.
2. Recht op jeugdzorg
De jeugdige heeft recht op zorg wanneer die geïndiceerd is door Bureau Jeugdzorg. Deze zorg moet 'op tijd' en 'op maat' beschikbaar zijn voor de cliënt.
3. Eén centrale, herkenbare toegang voor de jeugdzorg
De centrale toegang voor jeugdzorg ligt bij Bureau Jeugdzorg en deze heeft als enige de mogelijkheid om indicaties voor jeugdzorg te beoordelen.
4. Integratie van Advies- en meldpunten kindermishandeling, de (gezins)voogdij, en de jeugdreclassering in het bureau jeugdzorg
Voogdij, gezinsvoogdij en jeugdreclassering zijn onderdeel van Bureau Jeugdzorg. Bureau Jeugdzorg is er ook voor degene die niet zelf om hulp (kunnen) vragen. Ook het Advies- en meldpunt Kindermishandeling valt onder Bureau Jeugdzorg (AMK).
5. Introductie van gezinscoaching
De Wet op de jeugdzorg regelt gezinscoaching. Bureau Jeugdzorg zorgt voor een gezinscoach wanneer er bij een gezin sprake is van ernstige opgroei- en opvoedingsproblemen. De gezinscoach zorgt voor afstemming tussen de verschillende vormen van hulpverlening en ondersteunt waar nodig het gezin. In andere situaties doet de gemeente dat.

De rol van de gemeente binnen de Wet op de Jeugdzorg is preventief en signalerend. Zij heeft als taak om met hulp van algemene voorzieningen ernstige opgroei- en opvoedproblemen zo veel mogelijk te voorkomen. Ontstaan alsnog problemen dan zal de gemeente deze signaleren, lichte hulp aanbieden en in geval van ernstige problematiek doorverwijzen naar Bureau Jeugdzorg. De gemeenten hebben zelf de regie op het voeren van het lokale jeugdbeleid. Daarnaast hebben de gemeenten de bestuurlijke regie over de algemene voorzieningen. Deze voorzieningen zijn het beste in staat om vroegtijdig bij kinderen en hun omgeving problemen te ontdekken. Bureau Jeugdzorg ondersteunt deze voorzieningen, door bijvoorbeeld deel te nemen aan netwerken van scholen. Deze paragraaf is gebaseerd op de Informatiebrochure: Wet op Jeugdzorg van het Ministerie van VWS 2005.

2.2 Centrum voor Jeugd en Gezin en de gemeente...

Deze paragraaf gaat in op hoe gemeente Olst-Wijhe vorm geeft aan de zojuist genoemde wetgeving, waarbij vooral de koppeling gemaakt wordt met het integrale jeugdbeleid. Wij brengen in kaart wat het integrale jeugdbeleid tot doel heeft.

Integraal Jeugdbeleid

Integraal jeugdbeleid, wat houdt dat in? Eigenlijk is jeugdbeleid niets anders dan de afspraken die de gemeente en organisaties maken over jeugd en jongeren tot en met 23 jaar. Dat klinkt simpel, maar het jeugdbeleid bestaat uit verschillende terreinen die integraal benaderd moeten worden in het belang van het kind. Dit maakt het integrale jeugdbeleid veelomvattend. Het leven

van kinderen en jongeren speelt zich op veel verschillende plaatsen af. Thuis, bij de kinderopvang, op school, maar ook in de buurt en bij een sportclub. Integraal jeugdbeleid beperkt zich daarom niet tot één specifiek domein, maar legt verbindingen tussen de verschillende domeinen. Het jeugdbeleid gaat door tot 23 jaar, om te voorkomen dat jongeren niet tussen wal en schip vallen.

De doelstelling van de gemeente Olst-Wijhe op het gebied van het jeugdbeleid is: handhaving, verbetering en opzetten van algemene voorzieningen voor alle jeugd om kansen van jongeren te bevorderen. Deze staat vermeld in de Nota Integraal Jeugdbeleid. Hierbij is ook aandacht voor probleemsituaties om zoveel mogelijk uitval te voorkomen en waarbij sprake is van meetbare eindresultaten (Gemeente Olst-Wijhe, 2008). Ook is deze centrale doelstelling er op gericht dat alle kinderen en jongeren de kans krijgen om zich te ontwikkelen, ongeacht culturele achtergrond of handicap. De gemeente Olst-Wijhe heeft de volgende uitgangspunten:

De gemeente Olst-Wijhe wil dat kinderen en jongeren in Olst-Wijhe:

- beschermd opgroeien;
- gezond opgroeien;
- een passende sociale, emotionele en cognitieve ontwikkeling doormaken;
- zich veilig voelen;
- naar school gaan en een diploma of arbeidskwalificatie halen en op een bepaald moment (betaald) werk vinden;
- elkaar kunnen ontmoeten;
- kunnen deelnemen aan sport, recreatie en cultuur;
- meepraten over en meedoen aan zaken die hen aangaan en
- de mogelijkheid hebben om in Olst-Wijhe te kunnen blijven wonen.

Nota en Evaluatie Integraal Jeugdbeleid

In januari 2004 is de nota Integraal Jeugdbeleid vastgesteld. Daarbij is afgesproken dat er na vier jaar een evaluatie wordt uitgevoerd over de uitvoering van deze nota, met het oog op de gestelde doelen. In de 'Evaluatie Integraal Jeugdbeleid gemeente Olst-Wijhe' wordt duidelijk hoe de gemeente de afgelopen vier jaar vorm heeft gegeven aan het jeugdbeleid. Wat zijn de resultaten van dit uitvoeringsprogramma en in hoeverre zijn de actiepunten uitgevoerd? Aan alle actiepunten is in meer of mindere mate uitvoering gegeven en op verschillende terreinen heeft de gemeente Olst-Wijhe successen geboekt. Zo heeft de gemeente, samen met haar partners, de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in een goede en sluitende netwerkstructuur. Hierin nemen alle instellingen deel, die werken met of voor jongeren. Voor andere resultaten van het uitvoeringsprogramma Integraal Jeugdbeleid verwijzen wij graag u naar de 'Evaluatie Integraal Jeugdbeleid gemeente Olst-Wijhe'. Deze evaluatie heeft de basis gevormd voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma voor 2008.

De toekomst

In het uitvoeringsprogramma Integraal Jeugdbeleid 2008 hanteert de gemeente dezelfde uitgangspunten, maar is er een nieuwe doelstelling geformuleerd. *“Met veel kinderen en gezinnen gaat het goed. Dat moeten we zo houden. Er zijn echter ook kinderen die wel problemen hebben of problemen geven. Daar moeten we met alle betrokkenen (ouders, professionals en overheid) alle aandacht aan geven. Daarbij zijn we de vrijblijvendheid voorbij.”*

Doelstellingen Integraal Jeugdbeleid

1. In 2011 heeft de gemeente Olst-Wijhe een laagdrempelig Centrum voor Jeugd en Gezin, gebaseerd op een effectieve en efficiënte zorgstructuur.
2. In 2011 drinken minder jongeren onder de 16 jaar alcoholische drank dan in 2007.
3. In 2011 is 70% van de basisscholen in de gemeente Olst-Wijhe een brede school
4. In 2011 bereikt de gemeente Olst-Wijhe alle risicokinderen met het VVE-programma Doe meer met Bas.
5. In 2011 is het aantal voortijdig schoolverlaters gedaald met 50% ten opzichte van 2008.

De uitwerking van deze doelstelling en de uitgangspunten krijgen de komende jaren gestalte in de uitvoering van verschillende actiepunten. Deze actiepunten staan vermeld in het actieprogramma voor de komende vier jaar. Opvallend is dat de doelstellingen en actiepunten erg resultaatgericht zijn. In het actieprogramma staat het belang van het kind voorop, aldus de gemeente Olst-Wijhe. Het actiepunt, gericht op de ontwikkeling CJG, zullen wij hieronder nader toelichten. Als u geïnteresseerd bent in informatie over de andere actiepunten en de verschillende geldstromen, zoals de Brede doelluitkering, het Actieprogramma Jeugd en de gemeentelijke begroting, verwijzen wij u naar de Nota Jeugdbeleid 2008.

Ontwikkeling CJG in de gemeente Olst-Wijhe

De gemeenten van de regio IJssel-Vecht hebben de regionale Startnotitie 'Samenwerken aan Centra voor Jeugd en Gezin' vastgesteld (Regio IJssel-Vecht 2007). Deze notitie geeft aan dat gemeenten de regie hebben over de ontwikkeling van Centra voor Jeugd en Gezin. Daar waar nodig kunnen regionale afstemming en besluiten de lokale situatie ondersteunen en versterken. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek dat wij verrichten, gaat de gemeente Olst-Wijhe in overleg met haar partners (de regiegroep jeugd) over de verdere invulling van het CJG. Na de zomer zal dit plaatsvinden, het regionale traject blijft wel gelijk. De regiegroep Jeugd bestaat uit de gemeente Olst-Wijhe (regisseur), procesmanager, peuterspeelzalen, kinderopvang, basisonderwijs, voortgezet onderwijs, Landstede Welzijn, GGD, Jeugdgezondheidszorg, Jeugdzorg, Algemeen Maatschappelijk Werk, politie, Weer Samen Naar School, bibliotheek en MEE IJsseloever.

Olst-Wijhe voor plannen Centrum Jeugd en Gezin

OLST/WIJHE - Als alles goed gaat krijgt de gemeente Olst - Wijhe uiterlijk in 2011 een eigen Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

Daar kunnen ouders, kinderen, jongeren, hulpverleners en professionals terecht met vragen over opvoeden en opgroeien. Het college van B en W van Olst-Wijhe stemde afgelopen week in met een startnotitie van de Regio IJssel-Vecht. Daarin is de weg naar centra in alle aangesloten gemeenten uitgestippeld.

Het onderwerp is momenteel actueel omdat het een speerpunt van beleid is van minister Rouvoet voor Jeugd en Gezin. In een CJG moeten activiteiten en expertises die zijn gericht op kinderen van '-9 maanden tot 23 jaar' en hun ouders worden gebundeld en beschikbaar gemaakt via een laagdrempelig loket.

Het gaat dan om gemeentelijke taken die zijn geregeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), om jeugdgezondheidszorg en de indicatiestellingen voor jeugdzorg, speciaal onderwijs, ggz en verstandelijke gehandicaptenzorg. Nadat alle twaalf gemeenten in de Regio IJssel-Vecht hebben ingestemd met de uitgangspunten, gaat de ontwikkeling verder. De gemeenten trekken voorlopig samen op. Uiteindelijk is elke gemeente verantwoordelijk voor de totstandkoming van een CJG binnen de eigen grenzen. De gemeente moet zelf partners aanwijzen en de regierol in handen houden. De betrokken instellingen worden geacht zich flexibel op te stellen waardoor samenwerking ook daadwerkelijk mogelijk wordt. Ze hebben bovendien tot taak om het belang van het kind boven het organisatiebelang te stellen. Een netwerkstructuur waarbij alle kinderen in de genoemde doelgroep in beeld zijn is belangrijk. Problemen die zich nu al aandienen hebben te maken met privacy. Er moet antwoord komen op de vraag in hoeverre organisaties in elkaars (geheime) dossiers mogen kijken.

De Stentor 6-10-2007 door Henri Bruntink

2.3 Centrum voor Jeugd en Gezin, verschillende visies

De gemeente voert de regie over het lokale jeugdbeleid en heeft daarbij te maken met verschillende partijen die ieder een eigen verantwoordelijkheid hebben. De portefeuillehouder is verantwoordelijk voor het te voeren beleid. Een procesmanager creëert de juiste voorwaarden voor de regiegroep, zodat deze voldoende kennis en inzicht krijgt om de gemeente Olst-Wijhe juist te adviseren. De professionele partijen hebben een actieve rol in de regiegroep. Zij delen praktijkervaringen, visies en dragen bij aan besluitvorming.

Portefeuillehouder Jeugd, Ans Otterloo-Ripperda

Visie:

Door de komst van een CJG in elke gemeente worden de gemeenten gedwongen om hier goed naar te kijken. De wethouder, die jeugd in haar portefeuille heeft, is van mening dat de voorzieningen in Olst-Wijhe van een hoog niveau zijn. Er is veel waar zij trots op kunnen zijn en het jeugdbeleid is behoorlijk ambitieus. De kwaliteit van de peuterspeelzalen is van hoog niveau, ook wordt er een goede doorgaande lijn gelegd naar de basisscholen. Er wordt veel aandacht besteed aan de GGD en dit verloopt goed. Ook is de sturing vanuit beleidsmedewerkers van goede kwaliteit, aldus de wethouder.

Het CJG wordt door de wethouder gezien als een spin in het web, met een duidelijke taakverdeling. Niemand gaat naar huis zonder een antwoord. Het doel van een CJG in Olst-Wijhe is om jongeren en ouders op een zodanige wijze te bereiken dat iedereen zich aangesproken voelt, ook écht bereikt wordt. Ook kunnen er dingen voorkomen worden dankzij de vorming van een CJG, er zullen kortere lijnen zijn tussen voorzieningen.

Belemmeringen:

Een belemmering met de oprichting van een CJG kan zijn, dat ouders bijvoorbeeld geen behoefte hebben aan één loket, waar ze terecht 'moeten' voor ondersteuning of advies. Eigenlijk is dit afhankelijk van de wens van ouders.

Functies die opgenomen moeten worden in het CJG:

Een opvoedsteunpunt noemt de wethouder belangrijk om in het CJG onder te brengen. Een CJG is een front office met mensen met veel kennis. Het consultatiebureau zal in ieder geval ook in de 1^e lijn ondergebracht moeten worden. "Er is niets wat weggestreept zou kunnen worden. Alle huidige voorzieningen moeten worden opgenomen in het CJG. Sommige voorzieningen zouden bijvoorbeeld wel efficiënter kunnen worden ingezet."

CJG in de praktijk:

Het fysieke CJG wordt door de wethouder vergeleken met het WMO-loket, met daarbij een link naar het consultatiebureau. Ook wordt het belang van de wens van de doelgroep genoemd.

De doelgroep:

"Iedereen, ouders of jeugdigen met kleine of met grotere vragen."

Procesmanager Jeugd, Hylk van Ekelenburg

Visie:

De procesmanager juicht het opzetten van CJG's toe, ze verwacht dat er meer overzicht zal ontstaan. "Het mooie is als ouders of jongeren daar écht het gevoel krijgen dat ze daar steun, raad en daad kunnen halen. Je krijgt het CJG, en voor de geïndiceerde zorg Bureau Jeugdzorg, een stuk overzichtelijker." De snelle doorverwijzing en het werken met een multidisciplinair team wordt als positief gezien. De slogan 'één gezin, één plan of één jongere, één plan' omschrijft de procesmanager als allesomvattend.

Betreft Olst-Wijhe spreekt de procesmanager Jeugd over de korte lijnen die aanwezig zijn. Iedereen kent elkaar en medewerkers van het gemeentehuis hebben contact met mensen van de werkvloer. Aan de andere kant is er ook sprake van het feit, dat er geen totaal overzicht is van voorzieningen en activiteiten op het gebied van opvoeding en jeugd. Met het opstellen van het werkplan regiegroep Integraal Jeugdbeleid Olst-Wijhe heeft de procesmanager dit geclusterd, ook heeft ze hiermee de beleidsdoelstellingen in kaart gebracht.

Belemmeringen:

Bij de oprichting zullen belangen van verschillende instanties een rol kunnen gaan spelen. Een valkuil kan zijn, aldus de procesmanager, dat het CJG een instituut wordt. Zij ziet liever een soort van samenwerkingsverband tussen de instellingen, maar ieder met zijn eigen verantwoordelijkheid.

Functies die opgenomen moeten worden in het CJG:

De jeugdgezondheidszorg zal een belangrijke taak vervullen in de front office, signaleren en preventie zijn hierbij sleutelwoorden. In de back office worden in ieder geval JGZ, AMW, WIZ, MEE als grote schakels gezien. "Het CJG moet de hulpverleners en de klanten bij elkaar zetten." Ook huisartsen, leerplicht, politie en scholen zullen een signaleringsrol vervullen binnen het CJG.

CJG in de praktijk:

De procesmanager zou graag een CJG in Olst en in Wijhe willen zien, aangezien de herkenbaarheid centraal staat. Een voorwaarde is ook de digitale bereikbaarheid.

De doelgroep:

"In principe iedereen, mensen moeten er zich welkom voelen."

Visie professionele instellingen

Namens Carinova Algemeen Maatschappelijk Werk, Annelies van der Wel:

Carinova Algemeen Maatschappelijk Werk spreekt positief over de komst van Centra voor Jeugd en Gezin in elke gemeente. De begrippen laagdrempeligheid, klantvriendelijkheid en een duidelijke voordeur noemt Carinova AMW van groot belang. "Ouders en jongeren moeten zich er welkom voelen. In feite moet het aansluiten bij iets wat al zo functioneert, zoals een cultuurhuis of wijkcentrum." De communicatie naar ouders vindt Carinova AMW een omvangrijke taak voor de gemeente. "Een CJG moet erg wijkgericht zijn, in gemeente Olst-Wijhe betekent dit dat er één in Olst en één in Wijhe gevestigd moet worden."

Betreft de backoffice van het CJG spreekt Annelies van der Wel als volgt: "Ik ben van mening dat er absoluut sprake is van een adequate samenhang in het huidige jeugdbeleid, toch is het erg prettig dat de onderlinge samenwerking op dit moment meer gestimuleerd wordt." De wachtlijstproblematiek noemt Carinova AMW een belangrijk punt van aandacht, Annelies van der Wel verwacht met de komst van een CJG eerder een toename van het aantal cliënten. Carinova AMW is van mening dat zij een belangrijke taak in de backoffice van het CJG zullen vervullen, dus een verwijzer er bij zullen krijgen.

Namens Bureau Jeugdzorg Overijssel, Janine Duiven:

Bureau Jeugdzorg Overijssel noemt de ontwikkeling om taken vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin te bundelen positief, hoewel BJZO dit niet omschrijft als een nieuwe ontwikkeling. Bureau Jeugdzorg is namelijk ook opgezet vanuit de gedachte met één aanspreekpunt, één keten en één aanpak.

BJZO denkt dat het initiatief om in elke gemeente een fysiek centrum neer te zetten, niet teweeg zal brengen dat burgers daar écht met hun vraag heen zullen gaan. De visie van BJZO is, dat het CJG moet aansluiten bij een voorziening die al zo functioneert, waar ouders en jongeren al komen op dit moment. BJZO ziet zichzelf echt in de backoffice van het CJG, "mensen worden namelijk alleen maar cliënt van ons, wanneer het leidt tot geïndiceerde zorg. Ik denk dat BJZ er straks een extra verwijzer (het CJG) bij heeft."

BJZO is van mening, dat er momenteel erg adequaat wordt samengewerkt tussen de verschillende hulpverleningsorganisaties. Wel hoopt BJZO, dat er met de komst van het CJG, eenduidiger verwezen kan worden. BJZO noemt als aandachtspunt, dat er een aantal vooronderstellingen worden gesteld betreft wat ouders nodig hebben. "Tegenwoordig worden vooral de schrijdende gevallen in het nieuws belicht, de nadruk lijkt vooral te liggen op wat fout gaat op het gebied van hulpverlening."

Betreft de gemeente Olst-Wijhe benoemt BJZO het belang van een inlooppunt in zowel Olst, als in Wijhe.

Namens Carinova Jeugdgezondheidszorg, Rian Koekkoek:

Carinova JGZ noemt het initiatief om Centra voor Jeugd en Gezin in elke gemeente op te zetten een belangrijke ontwikkeling. "De noodzaak van meer samenwerking vanuit organisaties, is altijd al van belang geweest. Aandachtspunt kan zijn dat het CJG een begrip wordt, terwijl nog niet helder is hoe gemeenten vorm gaan geven aan de CJG's. Prioriteit is om het kind centraal te houden en oog te hebben, voor de beeldvorming van het CJG. Het CJG moet niet direct geassocieerd worden met bijvoorbeeld probleemouders", aldus Carinova. Carinova benoemt het belang van onderlinge samenwerking tussen gemeenten, aangezien organisaties provinciaal of regionaal werken.

Carinova JGZ spreekt over de invulling van het CJG als volgt: “In de kern zullen Jeugdgezondheidszorg o t/m 19 jaar, Algemeen Maatschappelijk Werk en Bureau Jeugdzorg een omvangrijke functie vervullen. In de schil zal de gespecialiseerde hulpverlening, zoals Riagg of MEE, een belangrijke rol spelen.” Het behouden van vindplaatsen in het onderwijs, PSZ en KDO wordt door Carinova van groot belang genoemd. In gemeente Olst-Wijhe vindt Carinova JGZ een inlooppunt in Olst en in Wijhe wenselijk.

Namens de GGD Regio IJssel-Vecht, Marita Spauwen:

Het initiatief om CJG's op te zetten wordt een erg belangrijke ontwikkeling genoemd, de GGD is hier in veel gemeenten bij betrokken. Het concept van het CJG wordt door de GGD omschreven als goed: laagdrempelig, eenduidig en één loket. Aan de andere kant is het wel afwachten, of burgers (ouders en jongeren) actief komen met hun vragen, aldus de GGD. “Het is de vraag of het CJG ook echt het imago van een soort wijkcentrum krijgt. Van belang is, dat er een goede afstemming tussen de verschillende organisaties tot stand komt. Daarnaast is in Olst-Wijhe ook de samenwerking met het WMO-loket een aandachtspunt. Er is op dit moment al veel meer samenwerking onderling dan een paar jaar geleden, maar de lijnen moeten nog korter worden.” De jeugdgezondheidszorg o t/m 19 jaar is een van de basistaken van het front office van het CJG, aldus de GGD.

Over het CJG in Olst-Wijhe zegt de GGD, dat het wenselijk is dat er minimaal één in Wijhe en één in Olst komt. Ook noemt de GGD het belang van een goede voorlichting richting ouders en jongeren, betreft de totstandkoming van een CJG in Olst-Wijhe.

3 De Centra voor Jeugd en Gezin in Nederland

In diverse gemeenten is al een aantal varianten van het CJG gerealiseerd. Er bestaat geen blauwdruk voor het CJG, daarom richt dit hoofdstuk zich op de bestaande initiatieven in Nederland. Wij beschrijven een aantal praktijkvoorbeelden, met als doel een actuele stand van zaken op te maken rondom het CJG. Door tijdens onze oriëntatie de bestaande CJG's te analyseren, hebben wij een volledig beeld kunnen vormen van de contouren van het CJG.

3.1 De contouren van het CJG

Gemeenten zijn bezig en gaan aan de slag met de adviezen van Steven van Eijck en richten zich hierbij op de eisen die de overheid heeft gesteld voor een Centrum voor Jeugd en Gezin. Er is onder andere door de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en het ministerie van Jeugd en Gezin nagedacht over de meest wenselijke vorm van een CJG. Inmiddels heeft het ministerie een factsheet gepresenteerd die met één blik de contouren van het CJG schetst. Deze factsheet kunt u vinden in bijlage 1.

Het idee om op wijkniveau een eerstelijnsvoorziening te ontwikkelen voor ouders en jeugdigen ontstond in Amsterdam. Amsterdam startte ongeveer zes jaar geleden om voor elk stadsdeel een Ouder- en KindCentrum (OKC) op te zetten. De OKC worden gezien als de voorlopers van het Centrum voor Jeugd en Gezin. Het Ouder- en KindCentrum is een samenwerkingsverband tussen verschillende instanties in Amsterdam. Het doel van deze samenwerking is alle Amsterdamse kinderen een zo groot mogelijke kans te geven om gezond op te groeien. De partners van het Ouder-en-Kindcentrum zijn: verloskundigen, kraambureaus, jeugdgezondheidszorg, welzijnsinstellingen, Bureau Jeugdzorg en de gemeente (Van den Anel, Van Dijk & Slabbértje, 2007). In Amsterdam geven ze aan dat het OKC voor ouders functioneert als de spin in het web van zorg, voorlichting, signalering en verwijzing.

Opvoeden in de Buurt

Trendsetter Amsterdam vindt in het land navolging, de andere voorlopers van het CJG zijn Rotterdam (JONG), Apeldoorn (JOED), Almere (Oké-punt) en Eindhoven (Spilcentrum). Om goed aan te sluiten bij ervaringen in praktijk heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in oktober 2006 een akkoord gesloten met de gemeenten, die wij hieronder noemen. Deze gemeenten ontvangen tot eind 2008 32,5 miljoen euro voor hulp aan gezinnen. In ruil daarvoor stellen zij de kennis en ervaring ter beschikking die ze opdoen met de samenwerking en bundeling van taken op lokaal niveau. Deelnemende gemeenten 'Opvoeden in de Buurt': Almere, Amsterdam, Den Haag, Eindhoven, Rotterdam, Tilburg en Utrecht.

Op dit moment zijn verschillende rapporten geschreven over praktijkvoorbeelden van een CJG in gemeenten. Ook staan op de site van het Nederlands Jeugdinstituut en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten voorbeelden met informatie over bestaande, of in oprichting zijnde Centra voor Jeugd en Gezin. Wij vinden het niet zinvol om alle voorbeelden van bestaande, of in oprichting zijnde Centra voor Jeugd en Gezin te behandelen in dit hoofdstuk. Hiervoor verwijzen wij u graag naar de site van het NJI of de VNG. Toch maken wij van enkele gemeenten de stand van zaken op, met betrekking tot de opzet van CJG's. Hierbij houden wij rekening met: de mate van verstedelijking van de gemeente; het betrekken van de doelgroep en de situatie van het project; hoelang is de gemeente al bezig om de activiteiten rondom opvoedingsondersteuning te bundelen.

Rotterdam

In Rotterdam zijn in het voorjaar van 2005 JONG centra gerealiseerd, deze naamgeving is inmiddels veranderd en de term CJG wordt gehanteerd. JONG is een samenwerkingsverband tussen GGD, consultatiebureau ouder & kind en Bureau Jeugdzorg. In het najaar van 2005 is door ComSearch onderzoek 'JONG in de stad' uitgevoerd onder de belangrijkste doelgroepen van het JONG: medeopvoeders, ouders en jongeren. Het onderzoek leverde informatie die de basis heeft gevormd voor de verdere invulling van de informatie- en adviesfunctie van JONG en het omzetten van JONG in Centra voor Jeugd en Gezin. In de rapportage van 'JONG in de stad' wordt ingegaan op de reactie van de doelgroep op de komst van het JONG. (Drenth, Den Tuinder & Vervaeke, 2005)

Apeldoorn

De gemeente had de regie voor het samenwerkingsverband rondom het JOED (Jeugd Onder Een Dak) in handen. Thuiszorgorganisatie Verian en GGD Gelre-IJssel hebben dit verder opgepakt. Op 1 januari 2006 opende het eerste JOED gebouw haar deuren, voordat dit gebeurde is een nulmeting verricht. De tussenevaluatie 'Een basis gelegd' (Van Ede & Simonis, 2007) van februari 2007 richt zich op de organisatie rondom het JOED en de doelstellingen van het JOED. Deze tussenevaluatie wijst uit dat de deelnemende instellingen van het JOED er in zijn geslaagd een eerste, belangrijke stap te zetten naar het overstijgen van de afzonderlijke belangen. Deze evaluatie richt zich ook op ervaringen en meningen van ouders. Het JOED is gestart als pilot in één wijk in Apeldoorn. Het traject dat nu plaatsvindt voor de omvorming van het JOED tot een volwaardig CJG moet leiden tot een Apeldoorns model dat op vier locaties in Apeldoorn gestalte zal krijgen. Hierbij zal de gemeente gebruik maken van de tussenevaluatie, deze wordt gebruikt als een soort van basis voor de opzet van de CJG's.

Almere

Op 1 maart 2006 zijn twee Oké-punten geopend in de gemeente Almere. Dit concept is in december 2006 door deskundigen gekozen tot beste invent-project van Nederland. "De Oké-punten zijn maatschappelijk zeer relevant en goed implementeerbaar in andere gemeenten", aldus de reactie van deze deskundigen. In de visie van de gemeente zijn de Oké-punten een samenwerkingsverband van organisaties die met kinderen en jongeren werken. Zorggroep Almere was de trekker van deze pilot, sinds maart 2007 is deze functie verschoven naar de gemeente. De gemeente Almere gaat de naam van het Oké-punt nog niet omzetten in de term CJG, zegt Van Mourik in het Nederlands Dagblad (maart 2008).

In de maanden mei en juni 2006 zijn zeven focusgroepsbijeenkomsten georganiseerd met ouders en kinderen. Uitgangspunt van dit onderzoek was de beleving van ouders en jongeren met betrekking tot de twee Oké punten. Dit onderzoek is verricht door P-research (2006), in opdracht van de gemeente en Zorggroep Almere.

Zwolle

In de gemeente Zwolle is een werkgroep samengesteld, die aan de slag gaat met de realisatie van een CJG in Zwolle. Deze werkgroep, bestaande uit verschillende organisaties, heeft Stichting Alexander ingeschakeld om een participatief onderzoek uit te voeren. In panelgesprekken zijn ouders en jongeren uitgenodigd met elkaar in gesprek te gaan en hun mening te geven over waar een CJG naar hun idee aan moet voldoen. Het vertrekpunt daarbij is om de zwakke en sterke punten in de huidige voorzieningen helder te krijgen. De rapportage van dit onderzoek

heet 'Een bekend gezicht' Zwolse jongeren, ouders en professionals over het Centrum voor Jeugd en Gezin (Stichting Alexander, 2008). De uitkomsten van het onderzoek zijn begin 2008 gepresenteerd, het actieplan voor het CJG in Zwolle zal voor de zomer van 2008 gepresenteerd worden aan de gemeenteraad. Op 24 april 2008 zijn twee scenario's voor het CJG in Zwolle gepresenteerd, hiervoor verwijzen wij u graag naar de site van de gemeente Zwolle.

Eindhoven

In de gemeente Eindhoven vormen bestaande laagdrempelige vindplaatsen de basis voor het Centrum voor Jeugd en Gezin, welke op 6 september officieel draaiende is. Eindhoven heeft dus één CJG, een loket dat gehuisvest is in het gemeentehuis. Het CJG sluit aan bij de SPIL-centra (Centra voor Spelen, Integreren en Leren), die zijn gehuisvest in 60 scholen verspreid over de stad. SPIL-centra zijn ontwikkelingsgerichte centra op het gebied van educatie, spelen, opvang, ontwikkelingsstimulering, opvoedingsondersteuning en een systeem van vroegsignalering en ontwikkelingsmonitoring. In Spilcentra werkt een aantal voorzieningen structureel inhoudelijk en organisatorisch samen. Het CJG werkt dus nauw samen met deze SPIL-centra en met de ZAT's in het voortgezet onderwijs. Voorafgaand aan de opening van het CJG in Eindhoven is een nulmeting verricht, zodat de bijdrage van het CJG over enige tijd gemeten kan worden. De doelgroep is niet betrokken bij de oprichting van het CJG in Eindhoven. Meer informatie kunt u vinden op www.jeugdengezineindhoven.nl.

Oude IJsselstreek

De gemeente Oude IJsselstreek heeft een projectopdracht opgesteld, waarbij in vijf fasen staat aangegeven welke weg de gemeente en de andere initiatiefnemers moeten bewandelen om tot een CJG te komen. De looptijd van het projectplan is van januari 2007 tot mei 2010. Op dit moment, mei 2008, zit deze gemeente in de realisatiefase. Het resultaat van deze fase is een document met daarin concrete zaken die nodig zijn om daadwerkelijk een CJG te kunnen starten. De doorzettingsmacht ligt bij de gemeente. Medio juni heeft deze gemeente cliëntenparticipatie opgenomen in haar planning, dit willen zij via Zorgbelang doen. Deze organisatie begeleidt regionale cliëntenparticipatie. In dit bestand zitten twee ouderstellen uit Oude IJsselstreek bij, die graag willen nadenken over fysieke inrichting van CJG.

Emmen

De site van het Centrum voor Jeugd en Gezin in Emmen geeft meteen aan dat het CJG 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar is. Bij de start van het CJG in Emmen in 2004 (toentertijd Keten Jeugd & Gezin) is onderzoek gedaan naar de huidige situatie in de gehele jeugdketen. De vraag en behoeften van ouders en jeugdigen zijn vooral aan bod gekomen bij het deelproject Pedagogische hulp. Hierbij hebben beroepskrachten vooral aangegeven welke vragen er leven bij hun cliënten. De gemeente Emmen heeft geen informatie gehaald rechtstreeks bij de ouders en jongeren. Wel noemt de gemeente dit een belangrijke opdracht. De gemeente gaat studenten werven om dit behoefte onderzoek te doen.

3.2 Concluderend

Zoals de eerste pagina van dit hoofdstuk al vermeld zijn veel gemeenten bezig met de realisatie van Centra voor Jeugd en Gezin. Wij hebben een aantal gemeenten in kaart gebracht, voornamelijk met het oog op in hoeverre de doelgroep betrokken wordt.

Doordat elke gemeente de realisatie van CJG anders aanpakt, is het lastig om projecten met elkaar te vergelijken. Opvallend is dat participatie van de doelgroep bij geen enkele gemeente,

behalve Zwolle, van te voren wordt ingezet. Wij hebben gemeenten benaderd, met de vraag of zij de doelgroep betrekken bij de oprichting van het CJG. Veel gemeenten geven aan dat dit in de planning staat, of dat zij na een periode een tevredenheidsonderzoek willen uitvoeren.

De meeste gemeenten zien het CJG als een fysiek loket (Van den Andel, Van Dijk & Slabbértje, 2007). Er zijn verschillen in het aanbod van een CJG, maar het CJG is een gebouw in de stad of in de wijk. Minimale partners zijn de JGZ 0-19 jaar, het AMW en BJZ. De aanwezigheid van BJZ is wel afhankelijk van het verzorgingsgebied van het CJG. Als er kleinere wijkposten zijn, wordt met BJZ een stedelijke afstemming afgesproken of is BJZ aanwezig in een grotere vestiging die in contact staat met de 'wijk-CJG's'. Schoolmaatschappelijk werk is de belangrijkste schakel voor de CJG's in afstemming met onderwijs.

De meeste gemeenten gaan de naam Centrum voor Jeugd en Gezin hanteren. Met betrekking tot de functies van de CJG's zijn er verschillen, maar vast staat dat alle gemeenten het belangrijk vinden om een laagdrempelige plek te creëren waar ouders en kinderen en professionals terecht kunnen. De vijf gemeentelijke functies, waar wij in het voorgaande hoofdstuk over spreken, zijn erg van belang. Vooral kleine gemeenten hebben te maken met het dilemma dat zij enerzijds een laagdrempelig centrum willen en anderzijds in regioverband moeten onderhandelen met grote instanties, zoals BJZ. De kleinere gemeenten geven ook aan dat er voordelen zijn aan de eigen kleinschaligheid. Men kent elkaar en er is een grote bereidheid tot samenwerking (Konijn, 2007).

Op 19 maart 2008 is een nieuwe website gestart, namelijk www.invoeringcjg.nl. Deze website richt zich op iedereen die op professionele wijze betrokken is bij de oprichting van CJG's. Ook worden regelmatig (regionale) conferenties georganiseerd, zodat betrokkenen kennis en ervaringen over de ontwikkelingen van CJG's kunnen uitwisselen.

4 Behoeften van de Nederlandse ouder op het gebied van opvoeding

Dit hoofdstuk gaat in op de onderzoeken die eerder verricht zijn naar de behoeften van ouders m.b.t. informatie, advies en hulp bij de opvoeding. Wat zijn de resultaten van deze onderzoeken en wat betekenen deze bevindingen voor het onderzoek van de gemeente Olst-Wijhe? In paragraaf 4.2 wordt door de professionals omschreven of de doelgroep weet heeft van de komst van het CJG en wat de wensen en verwachtingen van de doelgroep daarbij zijn.

4.1 Onderzoeken naar behoeften van ouders m.b.t. hulp, advies en informatie bij de opvoeding

Er zijn verschillende onderzoeken verricht naar de behoeften van ouders naar ondersteuning bij de opvoeding. Om een algemeen beeld te krijgen van de behoeften van de Nederlandse ouder worden de onderzoeksresultaten met elkaar vergeleken.

Behoefte aan informatie, hulp en advies

Als je de onderzoeksgegevens met elkaar vergelijkt, blijkt dat geen opmerkelijke verschillen te zien zijn tussen de behoefte van ouders aan ondersteuning bij de opvoeding. Uit het onderzoek dat gemeente Apeldoorn heeft gedaan blijkt dat 15 procent van de ouders met pubers in de leeftijd van 11 t/m 18 jaar behoefte heeft aan informatie en advies (NJI, Puberouders Apeldoorn, 2004). In Zuid-Oost Brabant ligt dit aantal lager, namelijk acht procent van de ouders die mee hebben gedaan aan het onderzoek heeft behoefte aan professionele ondersteuning bij de opvoeding (Hoofdwijk 2001). In de gemeente Baarle-Nassau heeft het merendeel van de ondervraagde ouders geen behoefte aan ondersteuning bij het opvoeden (Bombeeck 2007). In het regiorapport van Regio IJsselVecht 2006 staat dat 16 procent van de ouders informatie, advies of hulp op prijs stelt (Baltissen 2006). Deze gegevens komen aardig overeen met de onderzoeksresultaten van de GGD in Utrecht, waaruit duidelijk wordt dat 15 procent wel eens behoefte heeft aan advies en ondersteuning (Ameijden 2005). Dat de behoefte aan steun divers is en varieert van persoon tot persoon, bevestigd het onderzoek uit Leiden (Dijkstra 2004).

In de gemeente Apeldoorn geeft 41 procent aan dat één centraal punt waar zij terecht kunnen voor informatie en advies een heel geschikte vorm is van opvoedingsondersteuning (NJI, Puberouders Apeldoorn, 2004). Uit het onderzoek dat in Capelle aan den IJssel heeft plaatsgevonden naar de behoefte van ouders naar het initiatief Service opvoedingsondersteuning blijkt dat ouders geen behoefte hebben aan een nieuw op zichzelf staand iets (Dijke 2003). Als het gaat om de vorm van opvoedingsondersteuning hebben ouders vooral een voorkeur voor een centraal adviespunt, dit zegt 25 procent van de respondenten uit het onderzoek in Zuidoost Brabant. Verder heeft 15 procent behoefte aan folders/boekjes en 15 % aan persoonlijke begeleiding door een deskundige hulpverlener (Hoofdwijk 2001). Dit toont het verschil in resultaten aan bij de behoefte aan één centraal punt waar opvoedingsondersteuning verkregen kan worden.

Allochtone groeperingen vinden een bijscholingscursus, maatschappelijk werk en een opvoedcursus relatief veel belangrijker dan de oorspronkelijke Nederlandse ouders. Ze hebben ook meer behoefte aan voorlichting over gezondheid. Vooral de alleenstaande ouders hebben behoefte aan kinderopvang. De ouders vinden voorlichting over het onderwijssysteem en het consultatiebureau belangrijk. Dit blijkt uit het onderzoek naar de behoeften en wensen van

ouders rondom activiteiten binnen de Brede Wijschool Tilburg (Dartel, 2004). In 'ouders en hun behoeften aan opvoedingsondersteuning' door J. Snijders (2006) staat dat ouders het liefst informatie en advies willen, maar ook praktische hulp (een oplossing) of emotionele steun (begrip, een luisterend oor). In Amersfoort is onderzoek gedaan naar de behoefte van allochtonen ouders met kinderen op het voortgezet onderwijs aan ondersteuning. Er is behoefte aan praktische ondersteuning en advies in de vorm van een open loket dat antwoord kan geven op de praktische vragen. Tevens aan themabijeenkomsten/cursussen. Ouders missen een ondersteuningsgids van alle aanbieders op het gebied van ondersteuning in Amersfoort (NJI, Sovee, 2006). Uit het onderzoek van de gemeente Baarle-Nassau blijkt dat men in veel gevallen het liefst een persoonlijk gesprek met een deskundige willen (Bombeeck, Swagers & De Vries, 2007). Uit het onderzoek in Leiden blijkt dat ouders informatieve steun, emotionele/sociale steun en praktische steun willen. Belangrijke voorwaarde voor steun is de wijze van bejegening: ouders moeten het gevoel krijgen dat naar hen wordt geluisterd en er moet ingegaan worden op de hulpvraag van de ouder (Dijkstra e.a., 2004).

Ouders zoeken het daar

Wanneer de onderzoeksgegevens naast elkaar worden gelegd is er geen eenduidig antwoord te geven, op waar ouders het liefst informatie, advies en ondersteuning zoeken. Om dit aan te tonen volgt hieronder een opsomming van personen en voorzieningen waar ouders het meest van gebruik maken als ze opzoek zijn naar informatie, advies of ondersteuning.

- Kennissenkring, Den Bosch 45% (NJI, Opvoedingswinkel Den Bosch, 2004)
- Kennissenkring, Capelle aan den IJssel
- Professionele ondersteuning, Utrecht 98%
- Website, Hoogezand-Sappermeer 45% (Megens, 2006)
- Uit het onderzoek uitgevoerd door SCP en TNO blijkt dat vooral de huisarts, maar ook familie en vrienden (en het consultatiebureau) worden geraadpleegd

Hieronder staan alle personen en voorzieningen die in de onderzoeken worden genoemd, waar ouders een beroep op doen als men op zoek is naar informatie, advies en ondersteuning.

Kennissenkring: eigen partner (Krooneman & Rigter, 2005), eigen ouders, familie en vrienden

- Boek of tijdschrift, brochure.
- Televisie
- Internet
- Beroepskracht
- Kinderopvang
- School
- Huisarts
- Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar
- Thema-avond of oudercursus
- Pedagogen
- Psychologen
- RIAGG
- Bureau jeugdzorg

De opvoedingsvragen van ouders

Uit alle onderzoeken komen ongeveer dezelfde opvoedvragen naar voren. Het onderzoek van Kinderen in Nederland (Zeijl e.a. 2005) laat goed zien welke opvoedingsvragen ouders over het algemeen hebben. Het blijkt dat veel vragen en zorgen gerelateerd zijn aan de leeftijd en ontwikkelingsfase van de kinderen.

Top 5 van opvoedvragen:

1. ongehoorzaam gedrag van het kind: niet of slecht luisteren, zich niet aan de regels houden;
2. druk of agressief gedrag van het kind: moeizame contacten met andere kinderen en volwassenen;
3. ouders hebben moeite met grenzen stellen en hun kind corrigeren of straffen;
4. ontwikkeling van het kind, zoals zindelijkheid en driftbuien en
5. gezondheid van hun kind, zoals slapen, eten en groeien (Snijders, 2006).

Andere problemen die vaak genoemd worden zijn schoolprestaties, angst/ onzekerheid/ faalangst, emotionele problemen van pubers en ouders met kinderen in de leeftijd van 12-18 jaar hebben vaker problemen rondom vriendschap en uitgaan (Van Ameijden, Van Bergen & De Geus, 2005).

Zo willen wij het (2004)

Het boek "Zo willen wij het" geschreven door F. van Beek (2004) geeft goed weer wat ouders en jongeren belangrijk vinden bij het krijgen van hulp. Daarom een aparte paragraaf over deze onderzoeksresultaten. WESP onderzoeksbureau deed voor het inmiddels opgeheven Landelijk Platform Jeugdzorg (LPJ) onderzoek naar vraaggerichte jeugdzorg door middel van interviews en onderzoeken. Uit het onderzoek kwamen verschillende onderwerpen naar voren die ouders en jongeren belangrijk vinden bij het krijgen van hulp. Er wordt nu alleen ingegaan op de mening van ouders, omdat deze centraal staat in het onderzoek van gemeente Olst-Wijhe.

Hoe moet de hulp gegeven worden?

De ouders vinden het belangrijk dat ze goede informatie krijgen over welke hulp mogelijk is. Daarnaast willen ze graag zelf bepalen welke hulp gegeven wordt en hoe. Dat ze goede informatie krijgen over wat er met hun kind gebeurt en de band met het kind behouden blijft. Bovendien moeten alle zorg- en hulpverleners die de ouder en het kind nodig hebben met elkaar samenwerken en de hulp zo vroeg mogelijk inzetten. Ouders willen graag steun van mensen uit de omgeving, bijvoorbeeld van familie en mensen uit de buurt. Ze willen het zelf leren doen, zodat ze niet afhankelijk worden van hulp. Ouders willen graag ook gevraagd worden wat zij zelf nodig hebben en dat niet alleen naar het kind gekeken wordt. Steun van mensen die hetzelfde meemaken of meegemaakt hebben wordt als belangrijk aangegeven. Er moet ook rekening gehouden worden met alles dat het gezin nodig heeft, zoals werk, woonruimte en financiën.

Hoe moet de hulpverlener met ouders omgaan?

De hulpverlener moet goed luisteren en de ouder serieus nemen. De ouders adviezen geven waar ze wat aan hebben. Geen betuttelende houding aannemen of doen alsof ze het beter weten. De hulpverlener moet goed met kinderen omgaan. Geen afwachtende houding hebben, maar juist actie ondernemen. Er moet gekeken worden naar wat de ouder zelf weet en kan. Interesse tonen: hoe gaat het met de ouder en het kind. Ouders vinden het belangrijk dat hulpverlener zich houdt aan wat afgesproken is. Er ook gekeken wordt naar wat wel goed gaat. Dat tijd vrij wordt gemaakt door de hulpverlener en deze dingen regelt die het kind en de ouder nodig hebben. Als laatste punt wordt genoemd dat de hulpverlener de ouder begrijpt.

De organisatie en hulp.

Bij de organisatie werken deskundige mensen die verstand hebben van kinderen. De ouder wil op de hoogte zijn van wat de organisatie voor hen kan betekenen, waar die te vinden is en of die goed te bereiken is. Dat je er als ouder gemakkelijk naar binnen stapt. Ze willen niet steeds met andere hulpverleners te maken krijgen en ze willen snel geholpen worden. Wanneer de ouder een klacht heeft wil de ouder dat de organisatie hier gewoon mee omgaat en er wat aan doet. Ouders willen meebeslissen over wat de instelling voor ouders en kinderen doet. Daarnaast wil de ouder graag dat de organisatie de ouder ook in contact brengt met ouders die hetzelfde meemaken. Wanneer nodig een tweede advies kan inwinnen bij een andere organisatie (second opinion).

De onderzoeksresultaten en ‘Ouders in Olst-Wijhe wat willen jullie?’

Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat de behoefte aan opvoedingsondersteuning geen grote verschillen aantoonst. Volgens deze onderzoeken heeft ongeveer 15% behoefte aan ondersteuning. Wat is de behoefte van ouders in Olst-Wijhe ten aanzien van opvoedingsondersteuning in de vorm van een CJG? Dit is één van de vragen die centraal staan in het onderzoek. Kunnen deze cijfers vergelijken worden met landelijke cijfers? Daarnaast wordt gepeild hoe het CJG de informatie, advies en ondersteuning moet gaan aanbieden volgens ouders. Om dit te bekijken, hebben we een aantal van de onderwerpen die genoemd zijn in het boek “Zo willen wij het” in de vorm van stellingen voorgelegd aan ouders. Ook hebben we een aantal van de hierboven benoemde kenmerken terug laten komen in de enquêtevraag gericht op de kenmerken van een medewerker van het CJG.

Verder blijkt uit de onderzoeken dat de personen en voorzieningen waar ouders het eerst een beroep op doen, bij een opvoedingsvraag verschilt. Dit betekent dat deze personen en voorzieningen een aantal elementen bevatten wat de ouder aanspreekt, waardoor ze hiervoor kiezen. Voornamelijk hierdoor willen wij lokaal in beeld krijgen waarom ouders ervoor kiezen om naar die persoon of voorziening te gaan. Wat maakt de stap voor ouders klein om een op deze personen en voorzieningen een beroep te doen? Deze elementen kunnen iets zeggen over elementen die opgenomen moeten worden in het CJG. Hierom wordt aan de ouders in Olst-Wijhe gevraagd van welke voorzieningen zij gebruik maken en waarom deze hun voorkeur hebben.

Verder is er aan de ouders in de gemeente Olst-Wijhe gevraagd of zij dingen missen in het huidige aanbod, zodat gekeken kan worden welke zaken het aanbod eventueel kunnen aanvullen. Over het algemeen komen de opvoedingsvragen in de meeste onderzoeken overeen. Wij vinden het niet nodig om de ouders in Olst-Wijhe concreet te vragen naar welke opvoedingsvragen zij hebben.

4.2 De professionals aan het woord over de wensen en verwachtingen van de ouders

"In hoeverre is de doelgroep op de hoogte van de komst van het CJG?" deze vraag is voorgelegd aan de professionals. De professionals benoemden dat het moeilijk was om dit in te schatten, omdat zij zelf in dit wereldje zitten en van dit soort zaken wel op de hoogte zijn. Volgens allen is de doelgroep niet of weinig op de hoogte van de komst. Hieronder staan de invullingen van de professionals bij de wensen en verwachtingen van ouders ten aanzien van het CJG.

"Het CJG moet echt gezien worden dat mensen daar voor de gezelligheid heen gaan en 's een keer informatie wegpakken en advies kunnen krijgen."

(GGD, Marita Spauwen)

Zo omschrijft Marita Spauwen van de GGD het CJG, het moet een plek zijn waar ze elkaar kunnen ontmoeten. Zeker voor allochtone ouders sluit dit goed aan bij de cultuur. Ook voor ouders die weinig buiten de deur komen is een CJG als ontmoetingspunt passend. Het CJG kan een voorbeeld nemen aan de koffieochtenden die door de verpleegkundige worden gehouden. Tijdens deze ochtenden wordt over een bepaald thema gepraat en ondertussen koffie gedronken. Loketten op veel herkenbare plekken. Eén in Olst en één in Wijhe op zijn minst. Misschien voor de jeugd een virtueel loket of op de Cappellenborg een jeugdhonk. Er moet boven tafel komen wat de jeugd van 12 tot 23 jaar wil.

"De wensen en verwachtingen van de ouders zijn de basis voor de opzet van het CJG"

(Wethouder, Ans Otterloo-Ripperda)

Het bereiken van de doelgroep wordt steeds moeilijker. Sommige mensen hebben geen behoefte aan het invullen van enquêtes. Het is belangrijk om, voordat de enquêtes de deur uit gaan een persbericht naar buiten laten gaan, om de doelgroep te informeren over de komst.

"Het mooiste is als ouders, ook al is hun kindje nul of negentien, daar echt het gevoel hebben steun, raad en daad te kunnen halen."

(Procesmanager Jeugd, Hylk van Ekelenburg)

Via consultatiebureau of school kun je met ouders in gesprek over het CJG. Ook al is het afnemen van interviews een tijdrovend middel, daar komen wel interessante zaken uit naar voren.

"Mensen moeten weten dat ze met het CJG op de goede plek zitten en snel doorverwezen worden. Je moet voorkomen dat mensen zich van het kastje naar de muur gestuurd voelen"

(Carinova AMW, Annelies van der Wel)

Een plek waar je al ergens naar binnen loopt waar je toch al kwam, zoals een wijkcentrum. Dat je op ideeën wordt gebracht waar je bijvoorbeeld je informatie kunt vinden. Er moet gekeken worden naar de dingen die al goed gaan. Internet is een goed middel en daar kun je de fysieke locatie vermelden. De ouder moet altijd kunnen binnen lopen, zoals de openingstijden van de bibliotheek of wijkcentrum.

“Als ouder moet je weten: ik ga erheen en ik word niet direct bestempeld.”
(Carinova Jeugdgezondheidszorg, Rian Koekkoek)

Ouders willen zowel internet als een inloopspreekuur, telefonisch spreekuur en huisbezoeken zien in het CJG. Het beeld dat er wordt uitgestraald met het gebouw is van belang, het moet heel basaal zijn. Voor de ouders die moeilijk te bereiken zijn, zul je outreachend moeten werken. Een voorziening is laagdrempelig voor ouders wanneer het gemakkelijk te bereiken is, zowel fysiek als bellen en internet.

“Het moet vanuit iets ‘normaals’ worden opgezet, dan loop je gemakkelijker door.”
(Bureau Jeugdzorg, Janine Duiven)

Het internet en een bekende plek waar ouders al komen voor iets anders. Via het internet kun je vragen stellen zonder dat er iemand mee lastig valt. Zelf kun je ook denken en dingen vinden. Het moet vanuit iets ‘normaals’ opgezet worden, dan loop je gemakkelijker door. Je kunt hierbij denken aan een huisartsenpraktijk met allerlei voorzieningen. Iemand gaat niet zomaar een Centrum voor Jeugd en Gezin binnen.

Invulling professionals en ‘Ouders in Olst-Wijhe wat willen jullie?’

Uit de vorige paragraaf blijkt dat ouders weinig of niet op de hoogte zijn van de komst van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Hierdoor dienen ouders van te voren goed geïnformeerd te worden over CJG en haar functies. Tijdens de gesprekken werd duidelijk dat er geen blauwdruk is voor het CJG en dat het interessant is om bij ouders hun invulling van het CJG na te gaan. Dit wordt bij de vraagstelling van de enquêtes meegenomen. Bovendien wordt het advies van de Wethouder meegenomen om van te voren een persbericht uit te doen in de krant onder de gemeente persberichten. In verschillende lokale kranten heeft een artikel gestaan over het onderzoek ‘Ouders in Olst-Wijhe wat willen jullie?’ met de daarbij behorende informatie.

De professionals hebben een aantal manieren aangedragen om informatie bij de doelgroep in te winnen. Er is gekozen voor enquête als middel om informatie in te verkrijgen. In totaal zijn er 650 ouders met kinderen in de leeftijdsgroep 0 t/m 23 jaar aselekt gekozen. De doelgroep ouders is opgesplitst in vijf leeftijdscategorieën. Namelijk:

1. 0 t/m 4 jaar;
2. 5 t/m 9 jaar;
3. 10 t/m 14 jaar;
4. 15 t/m 19 jaar en
5. 20 t/m 23 jaar.

Voor elke leeftijdscategorie zijn 130 ouders geselecteerd. Op deze wijze worden ouders met kinderen uit allerlei leeftijdscategorieën benaderd. Dit geeft een goed en betrouwbaar beeld van de ouders in Olst-Wijhe weer.

Om ouders hiervan op de hoogte te stellen, hebben wij 650 brieven verzonden. Deze brief heeft ouders geïnformeerd over de komst van het CJG en gevraagd mee te doen aan het onderzoek. Daardoor hebben ouders de mogelijkheid gehad, aan te geven als zij liever niet mee willen doen. Een klein deel van de ouders heeft dit aangegeven. Het overgrote deel van de ouders heeft de enquête persoonlijk overhandigd gekregen. Daarbij is nogmaals een informerende brief toegevoegd over het CJG. Op deze wijze hebben wij geprobeerd om de doelgroep zoveel mogelijk te informeren over het CJG. Deze twee brieven zijn in bijlage 2 te vinden.

5 Waar de ouders van Olst-Wijhe hun antwoorden vinden

In het vorige hoofdstuk kwam naar voren dat 650 ouders benaderd zijn voor het onderzoek. Daarvan hebben wij 431 ingevulde enquêtes in ontvangst kunnen nemen, een respons van 66 procent. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het huidige gebruik van ouders op het gebied van informatie, advies en ondersteuning bij de opvoeding. Zijn de ouders in Olst-Wijhe tevreden over het gebruik van de voorzieningen? Wat maakt het onderzoek betrouwbaar? Daarom komen eerst een aantal feiten over de enquête, de betrouwbaarheid en de benaderde ouders aan bod.

5.1 Inleiding 'Ouders in Olst-Wijhe wat willen jullie?' en de betrouwbaarheid

Om de wensen en verwachtingen van ouders in kaart te brengen hebben wij gebruik gemaakt van enquêtes. Belangrijk hierbij is dat je uiteindelijk uitspraken kunt doen die een betrouwbaar beeld geven van de werkelijkheid. In dit geval een betrouwbaar beeld van de ouders in Olst-Wijhe en hun gezin. Om betrouwbare uitspraken te kunnen doen, wordt een betrouwbaarheid van 95 procent als voorwaarde gekoppeld. Die voorwaarde komt er op neer dat als het onderzoek 100 keer zou worden herhaald, het met zekerheid 95 keer hetzelfde resultaat zou opleveren. Ofwel in 19 van de 20 gevallen zullen de resultaten overeenkomen met de werkelijkheid. Een bijkomend verschijnsel bij ieder enquêteonderzoek op basis van een steekproef is dat de cijfers minimale afwijkingen vertonen ten opzichte van de werkelijkheid. Deze afwijking wordt nauwkeurigheidsmarge of steekproefmarge genoemd. Hoe kleiner de groep respondenten, hoe minder je betrouwbare en nauwkeurige uitspraken kunt doen. Hieronder geven we enkele voorbeelden om de nauwkeurigheid van de uitkomsten toe te lichten.

Voorbeeld op het niveau van alle ouders: op de hoogte van huidig aanbod

Als je kijkt naar de vraag in hoeverre ouders op de hoogte zijn van het huidige aanbod, geeft 60 procent van de ouders aan dat ze op de hoogte zijn. Met 414 ingevulde antwoorden en een betrouwbaarheid van 95 procent, ligt het werkelijke percentage tussen de 55 en 64,4 procent. 40,3 procent geeft aan niet op de hoogte te zijn van het huidige aanbod, dit ligt in de werkelijkheid tussen de 35,6 en 45,0 procent. Dit betekent dat de antwoorden met 4,7 procent in de werkelijkheid kunnen afwijken.

Voorbeeld op het niveau per leeftijdsgroep: op de hoogte van huidig aanbod

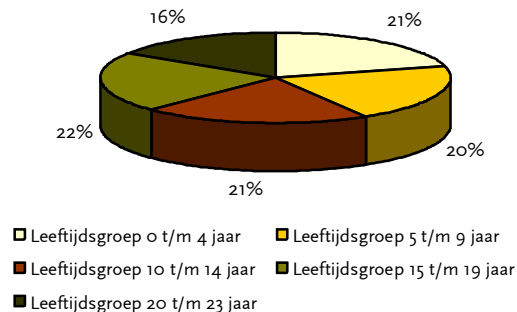
In dit voorbeeld worden de twee leeftijdsgroepen gebruikt die qua respons het meest verschillen. Dat is in dit geval de leeftijdsgroep 10 t/m 14 jaar en 20 t/m 23 jaar. In de leeftijdsgroep 10 t/m 14 jaar geeft 54,4 procent aan, voldoende op de hoogte te zijn van het huidige aanbod. Met een respons van 90 en de betrouwbaarheid van 95 procent ligt het werkelijke percentage tussen de 44,1 en 64,7 procent. In de andere leeftijdsgroep, 20 t/m 23 jaar geeft 60 procent van de ouders aan voldoende op de hoogte te zijn.

Doordat de respons in de leeftijdsgroep 20 t/m 23 jaar lager ligt en de betrouwbaarheid op 95 procent, wijken de werkelijke cijfers meer af, namelijk tussen de 48 en 72 procent. Je ziet dus dat naarmate de respons lager ligt, de afwijking groter wordt. Bij de leeftijdsgroep 10 t/m 14 jaar is dit 10,3 procent afwijking en dit neemt met 2 procent toe bij 20 t/m 23 jaar, deze kan namelijk in de werkelijkheid 12 procent afwijken van het gegeven antwoord.

Respons per leeftijdsgroep:

Tijdens het trekken van de steekproef is rekening gehouden met de betrouwbaarheid van 95 procent. Dit betekende voor ons dat we per leeftijdsgroep 65 ingevulde enquêtes terug moesten ontvangen. Rekeninghoudend met een respons van 50 procent zijn per leeftijdsgroep 130 enquêtes uitgezet. Om de kans te vergroten dat de benodigde respons werd behaald, hebben wij ervoor gekozen om de ouders persoonlijk te benaderen. Daarnaast wilden wij graag persoonlijk in contact komen met de doelgroep. De totale respons is 66 procent, we hebben 431 ingevulde enquêtes ontvangen. De respons per leeftijdsgroep is voldoende om betrouwbare uitspraken te doen. Er hebben 90 ouders in de leeftijdsgroep 0 t/m 4 jaar deelgenomen. In de leeftijdsgroep 5 t/m 9 jaar zijn dit er 88. Er zijn 91 ouders met kinderen in de leeftijd van 10 t/m 14 jaar die de enquête hebben ingevuld. De leeftijdsgroep van 15 t/m 19 jaar heeft de hoogste respons, namelijk 94 ouders. Zoals verwacht is de leeftijdsgroep 20 t/m 23 jaar de kleinste groep; 68 ouders. Wanneer je kijkt naar het geheel is elke groep voldoende vertegenwoordigd, zoals figuur 5.1 laat zien.

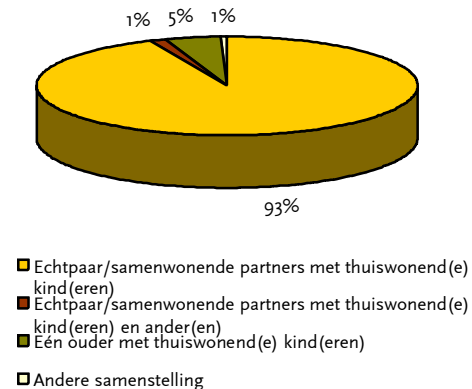
Figuur 5.1: Respons verdeelt naar leeftijdsgroep

Samenstelling van het gezin:

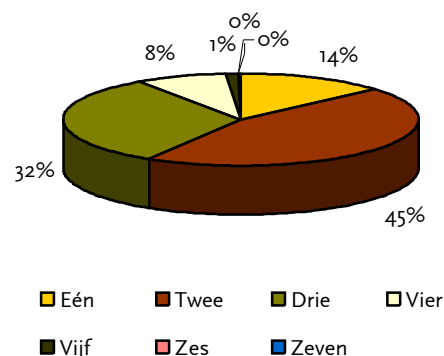
Ondanks dat er niet geselecteerd is op de samenstelling van het gezin, hebben verschillende soorten gezinnen deelgenomen. Bij 93 procent bestaat het gezin uit een echtpaar/samenwonende partners met thuiswonend(e) kind(eren). Er zijn zes gezinnen (1,4%) die bestaan uit een echtpaar/samenwonende partners met thuiswonend(e) kind(eren) en anderen. Bij vijf procent bestaat het gezin uit één ouder met thuiswonend(e) kind(eren). Er zijn twee gezinnen die een andere gezinssamenstelling hebben; één gezin met vier pleegkinderen en één echtpaar met thuiswonend(e) kinderen en twee weekendkinderen. In figuur 5.2 'Samenstelling gezin' is te zien dat niet elke gezinssamenstelling goed vertegenwoordigd is. Dit betekent dat geen uitspraken gedaan kunnen worden over de gezinssamenstelling in vergelijking met de antwoorden die gegeven zijn in de enquête.

Figuur 5.2: Samenstelling gezin

Figuur 5.3 geeft weer hoeveel procent van de gezinnen bestaat uit een bepaald aantal kind(eren). De meeste ouders hebben twee kinderen en daaropvolgend zijn veel gezinnen met drie. Er is één gezin met zes en één gezin met zeven kinderen. Verder bestaat acht procent van de gezinnen uit vier kinderen. Ook geldt hier dat de mening van ouders niet gekoppeld kan worden aan de

Figuur 5.3: Samenstelling gezin

hoeveelheid kinderen, omdat de verschillende samenstellingen niet voldoende vertegenwoordigd zijn.

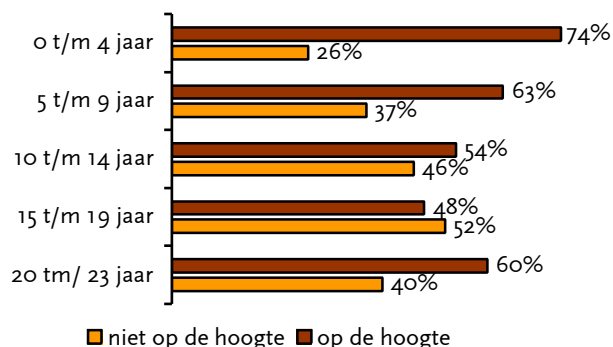
5.2 Waar de ouders in Olst-Wijhe hun antwoorden vinden

Op de hoogte van het aanbod

Van de ouders in het onderzoek vindt ruim een meerderheid, (57%), dat zij voldoende op de hoogte zijn van het huidige aanbod van de voorzieningen. 39 procent vindt zichzelf niet voldoende op de hoogte van het huidige aanbod. De overige vier procent kon dit niet beoordelen. Sommige ouders benoemen dat ze niet bekend zijn met voorzieningen, zoals het inloopsprekuur Jeugdgezondheidszorg. In Figuur 5.4 kunt u zien in hoeverre de doelgroep op de hoogte is.

Figuur 5.4 geeft het verschil tussen de leeftijdsgroepen weer. Hierbij is te zien dat ouders met kinderen in de leeftijdsgroep 0 t/m 4 jaar het meest op de hoogte zijn. De ouders uit de leeftijdsgroep 15 t/m 19 jaar zijn het minst op de hoogte van het huidige aanbod.

Figuur 5.4: Op de hoogte van huidig aanbod

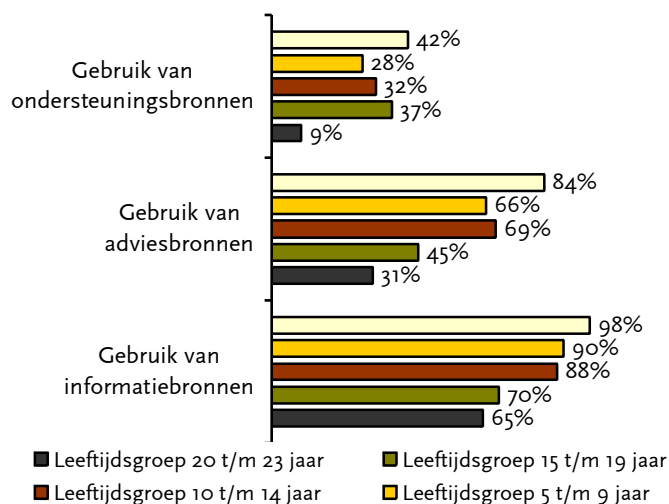

Gebruik van personen en voorzieningen voor informatie, advies en ondersteuning

83 procent maakt gebruik van personen of voorzieningen voor informatie over het opvoeden en opgroeien van hun kind(eren). De overige 17 procent maakt geen gebruik. Van de leeftijdsgroep 0 t/m 4 jaar maken bijna alle ouders (98%) gebruik van informatiebronnen. Als je dit vergelijkt met de twee oudste leeftijdsgroepen neemt dit gebruik af. In de leeftijdsgroep van 15 t/m 19 jaar maakt 70 procent gebruik van personen en voorzieningen en 65 procent van de leeftijdsgroep 20 t/m 23 jaar maakt hier gebruik van. Figuur 5.5 geeft de overige procentaantallen weer.

60 procent geeft aan gebruik te maken van adviesbronnen en 40 procent geeft aan dit niet te doen. Als je deze 60 procent opsplijt in de verschillende leeftijdsgroepen is te zien dat het gebruik van personen en voorzieningen voor advies afneemt zodra de leeftijd van de kinderen toeneemt. Figuur 5.5 laat dit zien. 84 procent van de ouders in de leeftijdsgroep 0 t/m 4 jaar maakt gebruik van personen en voorzieningen voor

Figuur 5.5: Gebruik van bronnen per leeftijdsgroep

advies. Dit doet maar 31 procent van de ouders in de leeftijdsgroep 20 t/m 23 jaar.

De ouders in Olst-Wijhe maken weinig gebruik van ondersteuningsbronnen, dit doet namelijk maar 30 procent. Dit betekent dat 70 procent geen gebruik maakt van ondersteuningsbronnen. Wanneer je de groep ouders bekijkt die hier wel gebruik van maakt, maken ouders met kinderen in de leeftijd van 0 t/m 4 jaar het meest gebruik van ondersteuningsbronnen, te weten 42 procent. Daarna volgt de leeftijdsgroep 15 t/m 19 jaar, met 37 procent. In de leeftijdsgroep 20 t/m 23 jaar wordt het minste gebruik gemaakt van ondersteuningsbronnen, dit is maar negen procent.

Ouders die op zoek zijn informatie

82 procent van de ouders maakt gebruik van informatiebronnen. Hieronder staan de vijf meest gebruikte personen en voorzieningen waar ouders informatie vinden over opvoeden en opgroeien van hun kind(eren):

1. familie, vrienden en bekenden;
2. internet;
3. tijdschriften en boeken;
4. televisie en
5. school.

In bijlage 3 is de figuur 'gebruik huidige informatiebronnen' te vinden. Deze geeft het gebruik van alle informatiebronnen weer.

Geen enkele ouder is ontevreden over de informatiebronnen waarvan zij gebruik maken, wel was er een aantal ouders (5%) dat het moeilijk vond dit te beoordelen. Voor sommige ouders (19%) is het niet van toepassing om dit te beoordelen, omdat zij geen gebruik maken van informatiebronnen. Zes procent van de ouders geeft aan heel erg tevreden te zijn. Er is een grote tevredenheid over de personen en voorzieningen op het gebied van informatie, 63 procent van de ouders is hier tevreden over.

Ouders die op zoek zijn naar advies

60% van de ouders maakt gebruik van adviesbronnen. Wanneer je kijkt naar de personen en voorzieningen waar deze ouders gebruik van maken op het gebied van advies ziet de top vijf er zo uit:

1. familie, vrienden en bekenden;
2. school;
3. internet;
4. tijdschriften en boeken en
5. consultatiebureau (Carinova).

In bijlage 3 is de figuur 'gebruik huidige adviesbronnen' te vinden. Deze geeft het gebruik van alle adviesbronnen weer.

In de top vijf is te zien waar ouders over het algemeen gebruik van maken, als zij op zoek zijn naar advies. Vijf procent van de ouders is hier heel erg tevreden over. De grootste groep ouders, 46 procent, is tevreden over de bron(nen) die hen advies geeft. 37 procent van de ouders geeft aan dat het niet van toepassing is, omdat zij geen gebruik maken van adviesbronnen. Verder kan een groep ouders (5%) niet oordelen over de adviesbronnen. 27 ouders (6%) zegt niet tevreden, niet ontevreden te zijn.

Ouders die op zoek zijn naar ondersteuningsbronnen

Er zijn weinig ouders die op dit moment gebruik maken van ondersteuningsbronnen, 30 procent. Dit betekent dat 70 procent hier geen gebruik van maakt. Genoemd zijn:

1. familie vrienden en bekenden;
2. school;
3. internet;
4. consultatiebureau (Carinova) en
5. televisie.

In bijlage 3 is de figuur 'gebruik huidige ondersteuningsbronnen' te vinden. Deze geeft het gebruik van alle ondersteuningsbronnen weer.

Er is maar een kleine groep ouders die gebruik maakt van ondersteuningsbronnen. Daarom hebben veel ouders (60%) aangegeven dat het gebruik van ondersteuningsbronnen, voor hen niet van toepassing is. Verder zijn de ouders die wel gebruik maken van ondersteuningsbronnen tevreden, 23%. Vijf procent zegt heel erg tevreden te zijn. Een kleine groep is niet tevreden maar ook niet ontevreden, vijf procent. De overige zeven procent kon dit niet beoordelen.

Redenen van gebruik

Naast de vraag van welke personen en voorzieningen ouders gebruik maken, is gevraagd waarom deze bron de voorkeur heeft. Wat is de reden dat een ouder kiest voor een persoon of voorziening, wanneer hij/zij op zoek is naar informatie, advies of ondersteuning bij de opvoeding? Het blijkt dat er verschillende redenen zijn om een bron te benaderen. Ondanks deze verschillen kwamen de redenen aardig overeen per bron (informatie, advies en ondersteuning). Bij informatiebronnen zijn de meeste redenen gegeven en dit geeft een adequaat beeld van de redenen van gebruik. Hieronder staan de meest genoemde redenen, geordend van meest tot minst genoemd. Voor alle redenen wordt u verwezen naar bijlage 3 'redenen van gebruik'.

1. biedt ouder voldoende algemene informatie;
2. toegankelijk;
3. makkelijk bereikbaar, gemakkelijk om informatie te krijgen en dichtbij;
4. logisch natuurlijk proces, je komt er als ouder hoe dan ook mee in aanraking;
5. kennen het gezin, staan dichtbij en zijn betrokken;
6. gemakkelijk;
7. betrouwbaar en vertrouwd;
8. door ervaringen uitwisselen kun je van anderen leren;
9. direct en snel antwoord en
10. biedt de ouder specifieke informatie over bepaalde problematiek.

Suggesties en ideeën van de ouders uit Olst-Wijhe om het aanbod te verbeteren

Over het algemeen zijn de ouders tevreden over de personen en voorzieningen waarvan zij gebruik maken voor informatie, advies en ondersteuning. Ondanks de tevredenheid over de huidige voorzieningen is er een kleine groep die dingen mist in het huidige aanbod, namelijk 11 procent.

Ouders hebben de vraag voorgelegd gekregen of zij suggesties of ideeën hebben, om het huidige aanbod te verbeteren. Daarvan hebben 119 ouders deze vraag ingevuld. Deze suggesties en ideeën hebben wij opgedeeld in verschillende onderwerpen.

Op het gebied van aanbod van cursussen, geeft een aantal ouders aan dat zowel in Olst als in Wijhe cursussen aangeboden moeten worden. Hierbij kan gedacht worden aan een cursus weerbaarheid voor alle pubers en jongeren (3 keer genoemd). Verder worden de volgende onderwerpen die ouders graag willen zien in het aanbod van cursussen genoemd:

- omgaan met pubers (4 x genoemd);
- communiceren met kinderen;
- hoe om te gaan met agressief gedrag van pubers;
- omgaan met boosheid en schuldgevoelens bij moeders;
- voedselallergie;
- zindelijkheid bij oudere kinderen;
- voor jongeren 'hoe ga ik met geld om';
- voor jongeren 'hoe kan ik gezond en goedkoop maaltijden klaarmaken';
- rouwverwerking;
- EHBO cursussen voor kinderen (2 x genoemd) en
- verplichte opvoedcursussen voor kwetsbare ouders (2 x genoemd).

Daarnaast geven ouders suggesties en ideeën met betrekking tot meer informatie over bepaalde onderwerpen:

- betere informatie over specifieke stoornissen, zoals ADHD, leerproblemen, dyslectie, handicaps (3 x genoemd);
- invloed van internet, voor jongeren en pubers;
- loverboys, voor jongeren en pubers (4 x genoemd);
- het gevaar van alcohol en drugs, voor jongeren en pubers (3 x genoemd);
- voor ouders, alcoholgebruik van pubers (2 x genoemd);
- alternatieve hulpverlening;
- denk en beleavingswereld van kinderen t.o.v. de leeftijd (2 x genoemd);
- het karakter van verschillende basisscholen;
- vervolgonderwijs en opleidingen;
- pubers, volwassenwording en zelfdoding;
- starters, goedkopere grondprijzen, breder aanbod voor starters (3 x genoemd);
- meer folders met informatie (4 x genoemd);
- meer informatieavonden over het opvoeden van kinderen (4 x genoemd) en
- meer open dagen voor basisscholen, zodat keuze vergemakkelijkt wordt.

Er is ook een aantal, dat ouders noemen die gericht zijn op de verbetering van het aanbieden van het aanbod. Zoals openingstijden, samenwerking tussen instanties en het aanbod zelf.

- verruiming van de openingstijden van het Holstohuis;
- verruiming van de openingstijden van de bibliotheek;
- alle initiatieven bij elkaar verenigd, ook particuliere initiatieven: eenvoudiger bereikbaar;
- betere communicatie over mogelijkheden en aanbod, niet duidelijk genoeg (16 x genoemd);
- meer samenwerking vanuit school, met ouders;
- een plek waar je met andere ouders ervaringen kunt uitwisselen;
- een plek waar je elk moment van de dag binnen kunt stappen, zonder afspraak;

- een laagdrempelig spreekuur voor pubers/jongeren, waar ze zélf met hun vragen heen kunnen (4 x genoemd);
- een spreekuur voor maatschappelijk werk in Olst;
- een bus die jongeren op zaterdagavond naar uitgaansgelegenheden brengt en haalt;
- proberen jongeren meer te betrekken bij vrijwilligerswerk;
- sportmogelijkheden voor kinderen op het speciaal onderwijs;
- strengere controle alcoholverkoop en toezicht op alcohol gebruik van jongeren;
- logopedie en kinderfysiotherapie toevoegen aan inloopsprekuren JGZ of consultatiebureau;
- één aanspreekpunt wordt gemist en
- consultatiebureau doortrekken naar puberleeftijd.

Het laatste onderwerp is de overige op- en aanmerkingen over het huidige aanbod:

- na het consultatiebureau houdt het eigenlijk een beetje op;
- betrokkenheid van ouders bij de hulpverlening aan kinderen via het RIAGG vergroten;
- ontevreden over een cursus van Carinova – AMW;
- meer transparantie van organisaties;
- een consultatiebureau wat beter functioneert (2 x genoemd);
- persoonlijk contact is prettig;
- wachttijden zijn lang (6 x genoemd);
- doorverwijzen kan efficiënter;
- inloopsprekuren van het consultatiebureau zou meerdere keren per week moeten zijn;
- meer kennis bij scholen over leerstoornissen en kenmerken hiervan;
- Riagg en Bureau Jeugdzorg is landelijk onderbelicht, dit is zonde;
- vaker naar consultatiebureau tijdens de peuterpuberteit, 2-3 jaar (2 x genoemd);
- betere signalering op peuterspeelzaal en school;
- vroegere sluitingstijden van sportkantine;
- taken van scholen, om te kunnen signaleren en doorverwijzen uitbreiden;
- ouders meer betrekken bij de behandeling of begeleiding van een kind;
- meer informatie over gespecialiseerd aanbod, bijvoorbeeld een zorgboerderij;
- ook hetzelfde verhaal doen, weinig overdracht tussen organisaties (2 x genoemd);
- bij bezoek van de schoolarts in groep 7/8, meer informatie voor ouders en
- niet altijd prettig om eerst een verwijfsbrief van de huisarts te moeten halen.

6 CJG wat moet je er mee

Het woord 'laagdrempelig' is al verschillende keren genoemd in dit document. Wij hebben ouders in Olst-Wijhe de vraag gesteld waaraan zij denken bij een laagdrempelige voorziening. Antwoord op deze vraag vindt u in de eerste paragraaf van dit hoofdstuk. Er wordt ingegaan op de elementen, die een voorziening laagdrempelig maken volgens de doelgroep. Ook hebben wij het begrip CJG geïntroduceerd aan ouders in Olst-Wijhe. Welk beeld hebben ouders van het toekomstige CJG en in welke mate hebben zij eigenlijk behoefte aan één centrale voorziening, die alles in huis heeft op het gebied van opvoeden en opgroeien?

6.1 Een laagdrempelige voorziening?

97 procent van de ouders in het onderzoek is bekend met het woord laagdrempelig(heid). Het merendeel associeert laagdrempeligheid met iets wat erg toegankelijk en gemakkelijk bereikbaar is. Andere antwoorden op de vraag, waar ouders aan denken bij het woord laagdrempeligheid, zijn:

- 'dat iedereen zich welkom voelt';
- 'dat je zonder schroom ergens kunt aankloppen';
- 'dat je ergens snel (zonder wachttijden of wachtlijsten) terecht kunt';
- 'dat er ergens een veilige, gemoedelijke sfeer aanwezig is' en
- 'dat je ergens gemakkelijk naar binnen stapt, uitnodigende uitstraling'.

281 (65 %) ouders in Olst-Wijhe hebben in de vragenlijst een voorbeeld gegeven van een laagdrempelige voorziening. Hieronder de vijf meest genoemde voorbeelden. Voor een overzicht van alle voorbeelden, genoemd door de ouders, verwijzen wij u naar bijlage 4 'voorbeeld van een laagdrempelige voorziening'.

1. huisarts;
2. consultatiebureau;
3. apotheek;
4. Holstohus (gemeenteloket) en
5. school

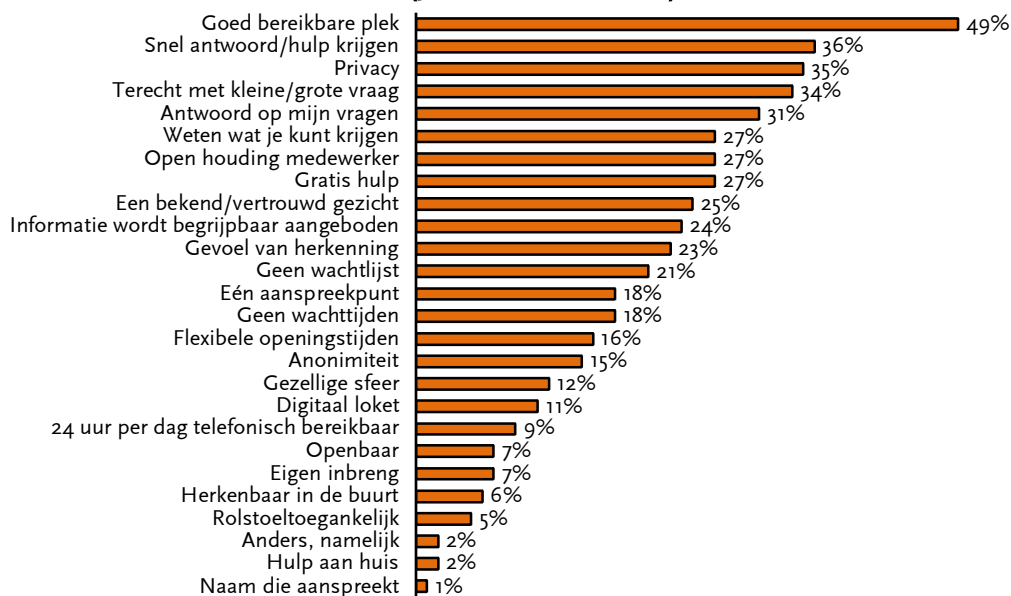
Wij hebben 25 elementen, die een voorziening laagdrempelig (kunnen) maken voorgelegd aan ouders en gevraagd, welke 5 elementen zij het meest belangrijk vinden. Figuur 6.1 op de volgende pagina toont deze elementen, gesorteerd op mate van belangrijkheid.

Bijna de helft van de ouders vindt een goed bereikbare plek prioriteit bij een laagdrempelige voorziening. Figuur 6.1 laat zien dat ouders waarde hechten aan snel antwoord of hulp krijgen en dat privacy van belang is. Slechts 1 procent van de ouders vindt een aantrekkelijke naam wenselijk bij een laagdrempelige voorziening.

Er zijn slechts enkele verschillen te benoemen tussen de verschillende leeftijdscategorieën, de vijf meest genoemde elementen komen per leeftijdsgroep over het algemeen overeen.

Opvallend is dat 17 procent van alle respondenten meer dan vijf elementen hebben aangekruist in de vragenlijst. Velen hebben aangegeven dat zij alle elementen van belang vinden voor een laagdrempelige voorziening, 'het was lastig om te kiezen'. Deze vragenlijsten (met meer dan vijf aangekruiste elementen) hebben wij foutief beoordeeld.

**Figuur 6.1: Welke elementen maken een voorziening laagdrempelig
(5 elementen aankruisen)**

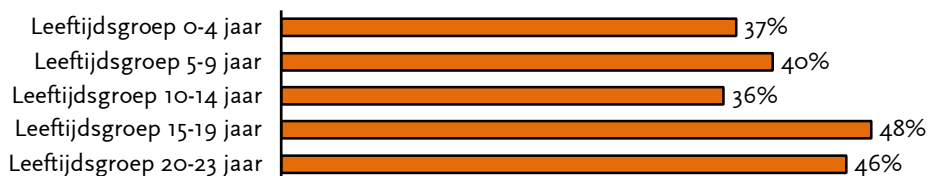
Toelichting anders namelijk:

- alle elementen kunnen een voorziening laagdrempelig maken;
- dat er de tijd voor je genomen wordt. Dat ze terugbellen, als dit wordt toegezegd;
- iemand die in staat is om mijn probleem te begrijpen en met mij op zoek gaat naar oplossingen;
- op een voor de hand liggende plek;
- per email je vraag kunnen stellen en antwoord krijgen;
- professionaliteit;
- serieus genomen worden en
- weten hoe de instantie werkt

6.2 CJG, wat moet je er mee

Van alle ouders in Olst-Wijhe heeft 41 procent al eens gehoord van het begrip Centrum voor Jeugd en Gezin, voordat dit onderzoek werd aangekondigd. Meer dan de helft, 56 procent, heeft nog nooit gehoord van het begrip CJG en een kleine drie procent geeft aan dit niet te weten. Figuur 6.2 toont aan dat ouders met oudere kinderen meer bekend zijn met het begrip CJG, de reden hiervan is niet bekend.

Figuur 6.2: Bekend met het begrip Centrum voor Jeugd en Gezin

■ Voordat het onderzoek werd aangekondigd, al gehoord van het begrip CJG

Wat is dan het beeld wat ouders hebben van een CJG in de gemeente Olst-Wijhe? Deze vraag is door 80 procent ingevuld. De antwoorden waren zeer uiteenlopend. Na een analyse van alle antwoorden brengen wij het onderstaande in kaart. De antwoorden staan gerangschikt van meest genoemd, naar minst genoemd. Voor alle andere antwoorden verwijzen we u naar bijlage 4 'beeld van het CJG in Olst-Wijhe'.

Beeld van het CJG in Olst-Wijhe

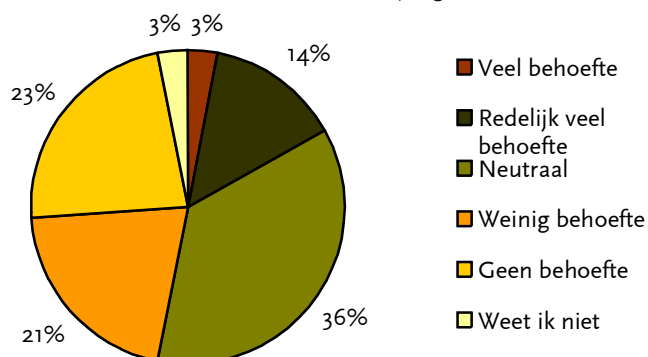
1. laagdrempelige, toegankelijke plek. Goed bereikbaar, bekend bij een ieder, iedereen welkom. (58 x genoemd);
2. centraal aanspreekpunt/loket waar je terecht kunt met vragen en waar je direct antwoord krijgt (55 x genoemd);
3. heb nog geen beeld van het Centrum voor Jeugd en Gezin in Olst-Wijhe (45 x genoemd);
4. als een verlenging van het consultatiebureau (44 x genoemd);
5. alle voorzieningen op het gebied van opvoeden in één gebouw (29 x genoemd);
6. goede, warme, open sfeer (24 x genoemd);
7. waar je veel informatie kunt vinden. Duidelijke folders, cursussen, thema-avonden. (23 x genoemd);
8. vriendelijk, open, betrouwbaar, deskundig personeel (22 x genoemd);
9. ook toegankelijk voor jeugdigen (20 x genoemd);
10. voldoende privacy (19 x genoemd);
11. één in Wijhe, één in Olst (17 x genoemd);
12. onderdeel van het Holstohus (16 x genoemd);
13. ruime openingstijden (16 x genoemd);
14. centraal gelegen gebouw (15 x genoemd);
15. goede samenwerking onderlinge instanties, ook met school en verenigingen (13 x genoemd);
16. geen behoefte aan een Centrum voor Jeugd en Gezin in Olst-Wijhe (13 x genoemd) en
17. CJG ook telefonisch bereikbaar (10 x genoemd)

Dat ouders vinden dat het CJG een laagdrempelige plek moet worden, blijkt uit bovenstaande. Ouders noemen dezelfde zaken bij een laagdrempelige voorziening (figuur 6.1) als bij het beeld van het CJG in Olst-Wijhe. Negen procent van alle ouders geeft aan dat het CJG toegankelijk, bekend en goed bereikbaar moet zijn. Het belang van direct antwoord krijgen op vragen, bij één centraal aanspreekpunt of loket wordt door acht procent van de ouders genoemd. Zeven procent vindt het moeilijk om zich een beeld te vormen van het CJG in Olst-Wijhe. Doordat de antwoorden zo uiteenlopend zijn, liggen de procentaantallen lager.

In welke mate hebben ouders in Olst-Wijhe eigenlijk behoefte aan één centraal, laagdrempelig inlooppunt dat informatie, advies en ondersteuning bij het opvoeden en opgroeien van hun kind(eren) bundelt? En is er een verschil in behoefte, tussen bijvoorbeeld ouders met jonge kinderen en ouders van pubers?

Figuur 6.3 laat zien dat het grootste deel (36%) van alle ouders neutraal tegenover de

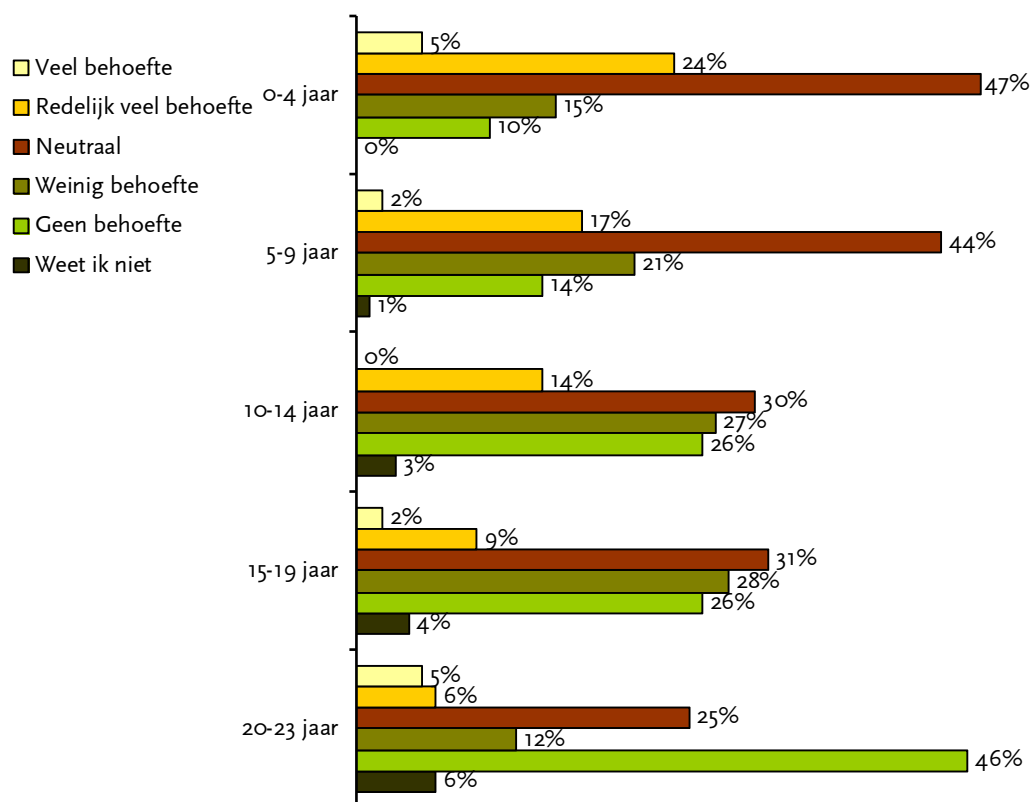
Figuur 6.3:
Behoefte aan een Centrum voor Jeugd en Gezin

komst van het CJG staat. 17 procent geeft aan veel tot redelijk veel behoefte te hebben aan een bundeling van voorzieningen op het gebied van opvoeden en opgroeien. 23 procent van alle ouders zegt geen behoefte te hebben.

Wanneer we kijken naar figuur 6.4 en het verschil in leeftijdscategorieën valt de toename van behoefte bij jongere kinderen het meest op. Hoe jonger het kind, hoe meer behoefte aan één centraal, laagdrempelig inlooppunt.

**Figuur 6.4: Behoeftte aan een Centrum voor Jeugd en Gezin
per leeftijdscategorie**

We hebben ouders gevraagd of zij deze mate van behoefte kunnen toelichten; wat is de reden dat een ouder wel of geen behoefte heeft aan een bundeling van taken? 17 procent van deze ouders geeft aan dat zij geen problemen ervaren en dat de opvoeding naar wens verloopt. "Mijn kinderen zijn al zelfstandig", geeft zeven procent aan. Zes procent zegt dat de behoefte aan een laagdrempelig inlooppunt afhankelijk is van de problemen of vragen die je ondervindt bij de opvoeding. "Je kunt niet in de toekomst kijken", aldus deze ouders. Ook zegt zes procent dat zij zelf de weg wel vinden, dat zij zelf naar oplossingen zoeken. Het lijkt vijf procent van de ouders erg handig, dat zij zo ergens naar binnen kunnen lopen of naar toe kunnen bellen als zij een vraag hebben. 25 procent van de ouders heeft deze vraag niet beantwoord. Ook de antwoorden op deze vraag waren erg divers, vandaar dat de procentaantallen opnieuw zo verdeeld zijn. Alle toelichtingen kunt u in bijlage 4 'toelichting in hoeverre behoefte aan één centraal laagdrempelig inlooppunt' vinden.

7 Dit wil de ouder in Olst-Wijhe

Het vorige hoofdstuk heeft globaal het beeld van de ouder in Olst-Wijhe van het CJG weergegeven. Dit hoofdstuk brengt het beeld nauwkeuriger in kaart. Denk hierbij aan onderwerpen zoals openingstijden, de medewerker van het CJG, bereikbaarheid, etcetera. Paragraaf 1 richt zich op de bereikbaarheid van het CJG, welke locatie wordt bijvoorbeeld als meest wenselijk genoemd? De daaropvolgende paragraaf zegt wat over het aanbod van het CJG. De derde paragraaf gaat voornamelijk in op de bejegening van medewerkers van het CJG. Vinden ouders bijvoorbeeld dat een medewerker uit dezelfde gemeente mag komen? Tot slot richten we ons op de betrokkenheid van ouders in de toekomst. Ook vertelt deze paragraaf wat de mening is van ouders, over onze vragenlijst.

7.1 Ouders over de bereikbaarheid van het CJG

Meer dan de helft van de ouders geeft aan maximaal vijf kilometer als afstand van hun eigen woning naar het CJG acceptabel te vinden. Daarnaast accepteert 33 procent dat zij maximaal tien kilometer afleggen om bij het CJG te komen. Het afleggen van 15 kilometer wordt door drie procent van de ouders geaccepteerd. Maar twee personen benoemen dat zij maximaal 20 km willen afleggen voor het CJG. Negen procent van de ouders heeft geen voorkeur met betrekking tot de reisafstand van het CJG.

Ouders over de fysieke bereikbaarheid van het CJG

Van de 341 ouders hebben er 69 aangegeven welke locatie zij het meest geschikt achten voor het CJG. Hieronder staan tien genoemde locaties en voorkeuren, gerangschikt van meest genoemd naar minst genoemd.

1. Holstohus;
2. consultatiebureau;
3. school;
4. één in zowel Olst, als in Wijhe;
5. Averbbergen;
6. één centraal punt;
7. gemeentehuis Wijhe;
8. het Weijtendaal;
9. huisartsenpraktijk en
10. bibliotheek.

Stellingen over het CJG

Er zijn verschillende stellingen aan ouders voorgelegd over hoe het toekomstige CJG eruit moet komen te zien. De volgende paragrafen beschrijven deze stellingen, we hebben de meest opvallende cijfers vermeldt. Bij een stelling hebben ouders de volgende opties kunnen aanvinken: mee eens; mee oneens; maakt mij niet uit en kan ik niet beoordelen.

Ouders vinden dat het een plek moet zijn waar zij zomaar binnen kunnen lopen. Daarbij gaat de voorkeur van 38 procent van de ouders uit om op afspraak langs te komen. Dit vindt 28 procent van de ouders niet nodig. De andere 28 procent van de ouders zegt hierover dat het hen niet uitmaakt. Vijf procent van de ouders kan hier niet over oordelen.

Van de ouders vindt 86 procent dat het een rolstoeltoegankelijk gebouw moet zijn en acht procent maakt dit niet uit. Wederom geeft vijf procent aan geen oordeel hierover te kunnen geven.

Dit zeggen de ouders over de openingstijden van het CJG

Het CJG moet volgens de meeste ouders van maandag tot en met vrijdag geopend zijn, 67 procent vindt dit. Bovendien geeft 16 procent aan dat het hen niet uitmaakt.

Een kleine groep ouders, 22 procent geeft aan dat het centrum ook op zaterdag geopend moet zijn. Net iets minder dan de helft 41 procent geeft aan dat dit niet nodig is. 12 procent geeft aan hier geen oordeel over te kunnen geven.

We hebben ouders een vraag gericht op wenselijke openingstijden voorgelegd. Hieronder staan de openingstijden op volgorde van meest genoemd:

- 8.30 tot 20.00 uur (35%);
- 8.30 tot 12.00 uur (25%);
- 12.00 tot 18.00 uur (17%);
- 18.00 tot 20.00 uur (12%) en
- anders namelijk (11%).

Er worden verschillende mogelijkheden genoemd voor openingstijden bij anders namelijk. De vijf meest genoemde worden hieronder weergegeven en voor de overige tijden wordt u verwezen naar bijlage 5 'openingstijden, anders namelijk'.

- de genoemde tijden wisselen en evt. op afspraak (8x genoemd);
- 8.30 tot 18.00 uur (8x genoemd);
- 9.00 tot 17.00/17.30 uur (3x genoemd);
- 12.00 tot 12.00 uur (2x genoemd);
- 8.30 tot 20.00 uur (2x genoemd);

Ouders over de telefonische bereikbaarheid van het CJG

Ten aanzien van de telefonische bereikbaarheid geeft 43 procent aan dat het CJG van 8.30 tot 20.00 uur telefonisch bereikbaar moet zijn. Daaropvolgend zegt 23 procent dat het nodig is dat het centrum 24 uur per dag telefonisch bereikbaar moet zijn. 13 procent heeft de voorkeur voor de ochtend, namelijk van 8.30 tot 12.00 uur. 11 procent van de ouders heeft andere tijden genoemd. Telefonische bereikbaarheid van 12.00 tot 18.00 uur, staat op nummer 4. Van 18.00 tot 20.00 uur wordt het minst op prijs gesteld door ouders, namelijk drie procent.

De vijf meest genoemde andere tijden staan hieronder vermeld. De overige tijden zijn te vinden in bijlage 5 'tijden CJG telefonisch bereikbaar, anders namelijk'.

- 8.30 tot 18.00 uur (9x genoemd);
- regelmatig wisselende tijden (5x genoemd)
- reguliere kantoortijden (4x genoemd)
- 8.30/9.00 tot 17.00 uur (3x genoemd) en
- 8.00 tot 18.00 uur (2x genoemd) en 8.30 tot 20.00 uur (2x genoemd);

7.2 CJG, dit willen ouders er mee

Wat wensen ouders in Olst-Wijhe van het aanbod van een Centrum voor Jeugd en Gezin, hoe willen zij van informatie voorzien worden? Wat is hun mening over de uitstraling van het CJG? Daar richt deze paragraaf zich op, opnieuw hebben we in de vragenlijsten gebruik gemaakt van stellingen.

Ouders geven aan dat zij, behalve het altijd naar binnen kunnen stappen bij het CJG, ook een inloopsprekuur wenselijk vinden, 13 procent vindt dit niet nodig.

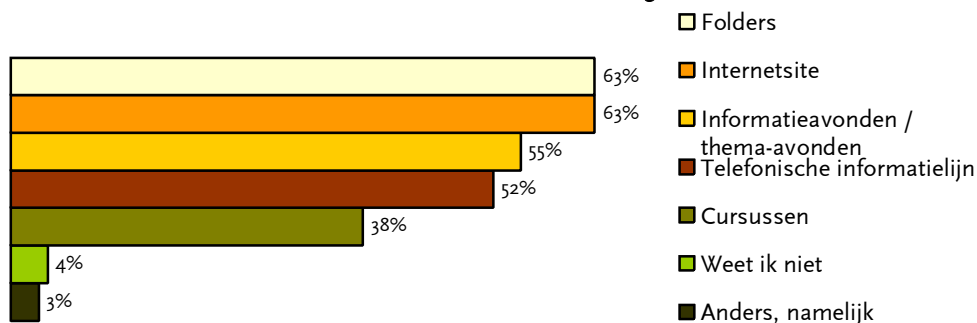
Meer dan de helft (63%) van de ouders zegt dat het prettig zou zijn, wanneer zij het CJG bij hen thuis kunnen ontvangen. 21 procent maakt dit niets uit. “Nee” vindt tien procent, de overige zeven procent kan dit niet beoordelen.

Vinden ouders het prettig als hun kind kan worden opgevangen in het gebouw, wanneer een ouder in gesprek is met een medewerker van het CJG? Iets minder dan de helft (44%) vindt van wel, tegen 20 procent die dit niet nodig vindt. “Het maakt mij niet uit”, aldus 26 procent van de ouders.

Het moet mogelijk zijn om bij het CJG materialen te kunnen lenen, zegt 46 procent. Denk aan speelgoed, wandelwagens, voorlichtingsboeken etcetera. Dertig procent maakt dit niet uit, 14 procent vindt van niet. De overige 11 procent kan dit niet beoordelen.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin wordt meer dan alleen één gebouw. We hebben ouders gevraagd welke andere manieren zij prettig vinden, om informatie, advies of ondersteuning te vinden of te ontvangen.

Figuur 7.1: Wat vinden ouders wenselijk wanneer zij op zoek zijn naar informatie, advies en ondersteuning

Toelichting anders namelijk:

- alle instanties moeten in het gebouw zitten;
- bij een vraag, duidelijk informatie verstrekken;
- doorverwijzing;
- lotgenotengroep;
- mail consult;
- snelle verwijzing bij crisissituaties;
- speltheek, uitleen medische artikelen;
- thema avonden via school;
- voorlichting op scholen en
- noodhulp bij bijvoorbeeld crisis.

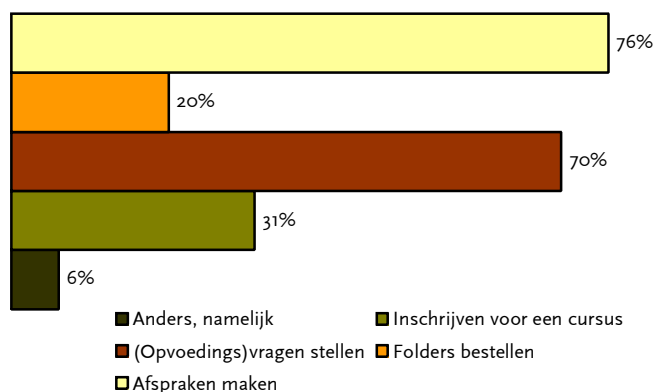
Figuur 7.1 toont aan dat ouders in Olst-Wijhe het prettig vinden om informatie, advies en ondersteuning via folders en internet te ontvangen. Ook informatieavonden, thema-avonden en een telefonische informatielijn worden als prettig omschreven, door het merendeel van de ouders. Informatie, advies of ondersteuning ontvangen via een cursus, vindt bijna 40 procent aangenaam.

90 procent van alle ouders vindt het belangrijk dat het CJG hen informatie geeft over welke hulp mogelijk is. Ook vinden ouders het van belang dat zij zelf kunnen meebepalen hoe de hulp gegeven wordt, 90 procent staat achter deze stelling.

'Het moet mogelijk zijn, dat ik bij het CJG steun krijg van mensen die hetzelfde meemaken of hebben meegemaakt.' 45 procent is het hier mee eens, 27 procent geeft aan dat dit hen niet uitmaakt. Tien procent zegt: "Nee" en 16 procent zegt dit niet te kunnen beoordelen.

We hebben ouders voorgelegd, voor welke zaken zij telefonisch contact op willen kunnen nemen met het CJG. Voor welke zaken willen ouders kunnen bellen?

Figuur 7.2: Telefonisch contact

Toelichting anders namelijk:

- acute, crisis zaken (7 x genoemd);
- folders bestellen, afspraken maken en inschrijven voor een cursus moet via internet kunnen (5 x genoemd);
- alle informatie aangaande opvoeden en opgroeien (4 x genoemd);
- doorverwijzen (4 x genoemd);
- een luisterend oor (2 x genoemd);
- hulp krijgen;
- je ei kwijt kunnen;
- een passend antwoord krijgen, waarmee je verder kunt en
- verloskundige.

Het overgrote deel van alle ouders (76%) vindt het prettig om telefonisch afspraken te kunnen maken. Figuur 7.2 laat zien dat de meeste ouders (70%) ook graag de mogelijkheid willen hebben om hun (opvoedings)vraag telefonisch te kunnen stellen. Eén op de vijf ouders wil telefonisch folders kunnen aanvragen en 31 procent wil zich telefonisch kunnen inschrijven voor een cursus.

Over of het CJG ook een ontmoetingsplek voor ouders moet worden, zijn de meningen in Olst-Wijhe verdeeld. 37 procent vindt van wel, terwijl 36 procent aangeeft dat dit hen niet uitmaakt. 20 procent zegt dat dit wat hen betreft niet nodig is en 7 procent geeft aan dit niet te kunnen beoordelen.

Wat zeggen ouders over de uitstraling van het CJG? 80 procent zegt dat zij de sfeer in het CJG belangrijk vindt, slechts één op de tien ouders maakt dit niets uit. Een kleine drie procent vindt dit niet belangrijk.

We hebben ouders gevraagd of de uitstraling van een gebouw, de keuze om naar binnen te stappen beïnvloedt. De meningen zijn verdeeld, 34 procent zegt dat de uitstraling van een gebouw hen niet beïnvloedt. 32 procent maakt dit niets uit en 29 procent vindt wel dat de uitstraling van een gebouw iets zegt over de toegankelijkheid.

Centrum voor Jeugd en Gezin, het begrip

We hebben ouders de vraag gesteld wat zij van de naam 'Centrum voor Jeugd en Gezin' vinden. Deze vraag valt onder het enquêteonderdeel 'overig' en wij vermoeden dat de meerderheid weinig aandacht heeft besteed aan dit onderdeel. Opvallend hieraan is dat veel ouders deze vraag hebben beantwoord met 'goed' of 'prima'. De mening van 83 procent van alle ouders is positief. 12 procent is minder positief en vijf procent is neutraal.

"Dekt de lading"
"Goede naam"
"Duidelijke naam"
"Prima"
"Formeel"
"Ouderwets"
"Makkelijk te onthouden"
"Beladen"
"Allesomvattend"
"Ruim begrip"

Ook hebben we ouders gevraagd of zij ideeën hebben over een andere naam voor het CJG in Olst-Wijhe. Een aantal ouders, vier om precies te zijn, gaven als voorstel om een prijsvraag voor de jeugd te organiseren. Een aantal, leuke ideeën voor een naam staan hieronder, voor alle ideeën verwijzen we u naar bijlage 5 'ideeën voor een andere naam van het CJG in Olst-Wijhe'.

Tot slot hebben we ouders gevraagd of zij opmerkingen of aanvullingen hebben over hoe het CJG er volgens hen uit moet komen te zien. Zaken die vaker dan één keer genoemd zijn brengen wij hieronder in kaart.

Opmerkingen m.b.t. het gebouw van het CJG:

- open en licht gebouw (5 x genoemd);
- speelhoek of spelothek voor kinderen (4 x genoemd);
- herkenbaar, zichtbaar in de buurt (3 x genoemd);
- aparte spreekkamers in het gebouw (2 x genoemd) en
- geen bureau of balie tussen deskundige en ouder (2 x genoemd).

Opmerkingen m.b.t. informatie vanuit het CJG:

- veel foldermateriaal (2 x genoemd);
- veel informatie op internet (2 x genoemd);
- je moet te allen tijde bij het CJG terecht kunnen (2 x) genoemd
- CJG moet zich ontwikkelen n.a.v. de behoeften ouders van Olst-Wijhe (2 x genoemd);
- CJG moet informatie overzichtelijk aanbieden (2 x genoemd) en
- leer mensen zelfstandig problemen op te lossen en niet voor elk wisselwase aan te kloppen (2 x genoemd).

Opmerkingen m.b.t. uitstraling / sfeer van het CJG:

- gezellige, huiselijke sfeer, gevoel dat je welkom bent (6 x genoemd);
- anonimiteit en privacy erg belangrijk (6 x genoemd);
- deskundig, begripvol, aardig personeel (5 x genoemd);
- fleurige, frisse uitstraling (5 x genoemd);
- gemoedelijkheid uitstralen (3 x genoemd);
- niet te klinisch of bureaucratisch (2 x genoemd) en
- mensen moeten het centrum met een goed en relaxt gevoel verlaten (2 x genoemd).

Opmerkingen m.b.t. locatie van het CJG:

- zowel in Olst, als in Wijhe (6 x genoemd) en
- laagdrempeligheid is van belang (6 x genoemd).

Opmerkingen m.b.t. de doelgroep van het CJG:

- CJG zie ik als een soort verlengde van het consultatiebureau (3 x genoemd);
- voor jeugdigen/jongeren moet het ook toegankelijk zijn (3 x genoemd) en
- zwangerschap/verloskundige toevoegen (2 x genoemd).

Aangezien wij de mening van elke ouder van belang vinden, hebben wij alle opmerkingen bijgevoegd in bijlage 5 'overige opmerkingen en aanvullingen omtrent het CJG'.

7.3 Ouders over hoe ze benaderd willen worden

Ook hebben we stellingen voorgelegd aan ouders, gericht op het onderdeel bejegening. Hebben ouders een beeld van een medewerker van het CJG? En wat vinden zij prettig?

De ouder van Olst-Wijhe vindt het niet prettig hun vragen te stellen aan een balie, dit zegt 75 procent. 16 procent zegt hier geen probleem mee te hebben. Bijna alle ouders willen graag mee kunnen bepalen over de hulp die hen gegeven wordt (93%). Daarbij vinden ze het belangrijk dat de medewerker hen leert om zelf met de situatie/probleem om te gaan.

Over de vraag of de medewerker een onbekende moet zijn, verschillen de meningen in Olst-Wijhe. Dit blijkt uit de 35 procent dat aangeeft dat dit een onbekende moet zijn, 13 procent vindt dit niet nodig. De grootste groep geeft aan dat het hen niet uitmaakt (44%). Over de geheimhoudingsplicht van een medewerker van het CJG zijn ouders het eens. Volgens 96 procent is een medewerker van het CJG verplicht tot geheimhouding.

Kenmerken medewerker van het CJG

We hebben ouders tien kenmerken van een medewerker voorgelegd, met de vraag om elk kenmerk een cijfer te geven van één tot en met tien. Het cijfer één aan het kenmerk dat het meest belangrijk gevonden wordt en het cijfer tien aan het kenmerk wat het minst gewaardeerd wordt. Ouders gaven aan het erg moeilijk te vinden om een keus te maken tussen de kenmerken, omdat alle kenmerken als belangrijk worden gezien. Ondanks dat, hebben ouders kunnen aangeven wat zij de meest belangrijke kenmerken vinden, deze kenmerken staan van meest belangrijk naar minst belangrijk weergegeven.

1. toont interesse in mij en mijn kind(eren);
2. deskundig;
3. neemt mij serieus;
4. luistert goed naar mij;
5. kijkt samen met mij naar oplossingen;
6. zorgt dat ik mij begrepen voel;
7. respectvol;
8. kan goed met kinderen omgaan;
9. heeft een positieve kijk en ziet wat goed gaat en
10. heeft gevoel voor humor.

7.4 Betrokkenheid en de rol van ouders in de toekomst

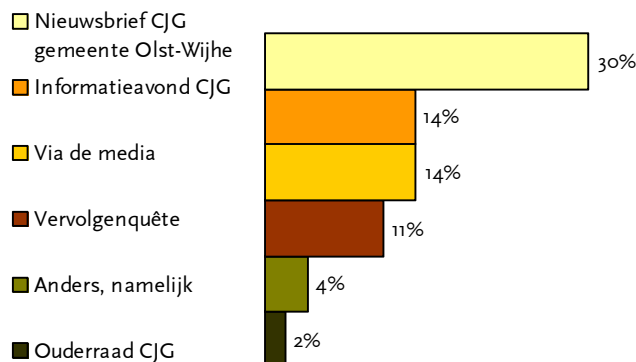
Oog op de toekomst

We hebben ouders gevraagd of zij in de toekomst betrokken willen worden bij de oprichting van het CJG. De gemeente Olst-Wijhe zou graag contact willen opnemen met ouders, die verder betrokken willen worden. Als ouders hier mee instemden, konden zij aan het eind van de enquête contactgegevens noteren. Deze contactgegevens hebben wij van de enquête verwijderd, om de anonimiteit te waarborgen. De contactgegevens van de 78 ouders die graag betrokken willen worden door de gemeente zijn overgedragen aan de opdrachtgever, zodat zij hier in de toekomst gebruik van kan maken.

130 ouders (31 procent) hebben aangegeven dat zij in de toekomst betrokken willen worden bij de oprichting van het CJG in Olst-Wijhe. 78 van deze 130 ouders hebben hun contactgegevens genoteerd, zodat de gemeente contact met hen kan opnemen. 69 procent van alle ouders heeft aangegeven niet betrokken te willen worden bij de oprichting van het CJG.

Hoe wil deze 31 procent van alle ouders dan betrokken worden in de toekomst? Figuur 7.3 geeft hier antwoord op.

Figuur 7.3: Betrokkenheid oprichting CJG

Toelichting anders namelijk:

- als logopediste participeren in het CJG;
- gratis folder;
- internet of e-mail;
- informatie via Huis aan Huis;
- 2011 duurt te lang. Ouders kunnen nu nergens adequaat terecht
- meedenken (2 x genoemd);
- organisatorische inbedding;
- wil geïnformeerd worden en beroepshalve, via mijn werk (3 x genoemd);
-

Dertig procent vindt een nieuwsbrief van de gemeente een prettige manier om betrokken te worden, bij de opzet van een CJG. Tien ouders willen d.m.v. een ouderraad dicht bij de opzet van het CJG staan. Een informatieavond over het CJG lijkt 14 procent prettig, ook noemt 14 procent betrokkenheid via de media. Bijna 50 ouders geven aan in de toekomst mee te willen werken aan een vervolgenquête.

Enquête, een goed middel?

Op de vraag of ouders de enquête een adequaat middel vinden om betrokken te worden, heeft 88 procent positief geantwoord. De overige 12 procent vindt de enquête geen goed middel. 17 procent heeft aangegeven dat zij een onderwerp gemist hebben in de enquête. Wat hebben de ouders van dit onderzoek gemist in de enquête? Of wat willen zij nog kwijt over het onderzoek? Hieronder globaal enkele reacties van ouders op bovenstaande vragen. Alle antwoorden kunt u vinden in bijlage 5 'gemiste onderwerpen in de enquête'.

Betreft betrokkenheid

Zeven ouders geven als voorstel om jeugdigen zelf ook te betrekken bij de oprichting van het CJG. Eén gezin geeft aan dat zij het moeilijk vonden om verwachtingen ten opzichte van het CJG aan te geven, aangezien zij niet van plan zijn het te gaan gebruiken.

Betreft meer informatie over het CJG

Meerdere personen misten specifieke informatie over het CJG. Hoe verloopt bijvoorbeeld de financiering, welke instanties komen er in het CJG, waar komt het CJG, wie zullen er werkzaam zijn? Ook vragen ouders zich af, of jongeren/gehandicapten er zelf ook terecht kunnen.

Betreft vraagstellingen in de enquête

Ouders geven aan dat zij bij de vraag over de kenmerken van een medewerker alle kenmerken van belang vonden, dus moeilijk konden kiezen. Ook hadden enkele ouders graag een vraag gezien over op welk gebied opvoedingsvragen of ondersteuningsvragen liggen. Twee ouders vinden de enquête te uitgebreid, ook zeggen twee ouders dat de enquête niet diepgaand genoeg is.

Overige opmerkingen

Voornamelijk ouders van kinderen in de leeftijdscategorie van 20 tot en met 23 jaar geven aan dat zij de enquête minder op hen van toepassing vinden. Eén iemand zegt dat het logisch is dat het CJG rolstoeltoegankelijk moet zijn, aangezien een openbaar gebouw dit altijd moet zijn. Eén ouder van een puber geeft aan, dat er in Olst-Wijhe meer georganiseerd moet worden voor jongeren.

8 De wensen en verwachtingen in kaart

Dat in 2011 elke gemeente een Centrum voor Jeugd en Gezin moet hebben is een feit. De gemeente Olst-Wijhe heeft er voor gekozen de wensen en verwachtingen van ouders ten aanzien van een CJG in kaart te brengen, zodat zij met haar partners in overleg kan over de verdere invulling van het CJG. Anders gezegd, de onderzoeksresultaten vormen de basis voor de oprichting van het CJG in Olst-Wijhe. Deze insteek is vrij uniek in Nederland, slechts enkele gemeenten maken gebruik van doelgroep participatie.

Bij het opzetten van een CJG is het van belang te kijken naar welke voorzieningen al in de gemeente aanwezig zijn. Een ruime meerderheid zegt tevreden te zijn over het huidige aanbod voorzieningen op het gebied van informatie, advies en ondersteuning bij de opvoeding. Zoals de portefeuillehouder Jeugd ook al aangaf: "Olst-Wijhe kan trots zijn op het aanbod voorzieningen in haar gemeente". Opvallend aan de suggesties en ideeën die ouders geven, is dat deze vooral gericht zijn op het missen van informatieavonden en cursussen voor jongeren. De procesmanager noemt dat er geen totaal plaatje is, van het aanbod van voorzieningen op het gebied van opvoeden en opgroeien. Dit komt overeen met wat de doelgroep vindt, 39 procent zegt onvoldoende op de hoogte te zijn van het huidige aanbod. Van de ouders die suggesties hebben om het huidige aanbod te verbeteren, noemt het grootste deel dat betere communicatie nodig is over de mogelijkheden en het aanbod. Daarom is het belangrijk voor het CJG, dat ouders weten wat dit centrum hen kan bieden.

Als je kijkt naar de verschillende bronnen waar ouders gebruik van maken, hebben ouders vooral behoefte aan informatie en minder aan advies en ondersteuning. Er is namelijk maar een kleine groep ouders die gebruik maakt van ondersteuningsbronnen. Gebruik van een voorziening is afhankelijk van de leeftijd van het kind. Hoe ouder het kind, hoe minder gebruik van voorzieningen.

Wanneer ouders op zoek zijn naar informatie, advies en ondersteuning bij de opvoeding, zoeken zij dit voornamelijk bij familie, vrienden en bekenden; internet; tijdschriften en boeken; televisie; school en het consultatiebureau. Dit komt overeen met onderzoeken die hier eerder naar verricht zijn in Nederland.

Ouders noemen het krijgen van voldoende informatie een belangrijke reden, om gebruik te maken van een voorziening of persoon. Zij maken vooral gebruik van voorzieningen die dichtbij hen staan en gemakkelijk te raadplegen zijn. Een voorziening moet hen snel kunnen voorzien van een antwoord. Het CJG zal dus een vanzelfsprekendheid moeten worden. Daarnaast geven ouders aan folders, informatie op een internetsite, informatieavonden, cursussen wenselijk te vinden in het aanbod van het CJG. Dit maakt dat het CJG een bron van informatie moet zijn, waar men ook terecht kan voor advies of ondersteuning.

Ondanks de verwachting van professionals dat ouders niet of weinig op de hoogte zouden zijn van de komst van het CJG, is 41 procent van de ouders op de hoogte. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat ook een groep geen beeld heeft bij het CJG.

Inmiddels weten ouders dat het CJG er komen gaat. Zij zeggen dat deze laagdrempelig moet worden en een plek waar iedereen welkom is. Een eis die ouders stellen aan een laagdrempelige plek is dat deze goed bereikbaar moet zijn. Er wordt veel waarde gehecht aan snel antwoord of hulp krijgen en privacy. Zo stellen ouders hun (opvoedings)vraag liever niet aan een balie. Wanneer we kijken naar de visie van professionals en de visie van ouders, zien we dat deze overeenkomt. Beide vinden namelijk dat het CJG moet aansluiten bij een bestaande voorziening,

zoals de huisarts, het Holstohus of het consultatiebureau (Olst en Wijhe). Het moet een gebouw zijn waar alle voorzieningen op het gebied van opvoeden zijn gebundeld, waar je terecht kunt met je vragen en direct antwoorden krijgt. Ouders benoemen ook dat ze het zien als een verlenging van het Consultatiebureau.

Toch is voor veel ouders nog niet duidelijk hoe het CJG er uit komt te zien. Logisch, aangezien dit nog bepaald moet worden en per gemeente verschilt. Het grootste deel van alle ouders staat neutraal tegenover de komst van het CJG. Wat opvalt, is dat ouders het CJG nu al associëren met problemen en probleemgezinnen. Dit blijkt uit de redenen die ouders noemen, waarom ze geen behoefte hebben aan CJG. Dit is nou juist wat er niet gebeuren moet volgens Carinova JGZ; 'Het CJG moet niet direct geassocieerd worden met bijvoorbeeld probleemouders'. Van belang is de communicatie richting de doelgroep. Toch hebben ouders in de door ons voorgelegde stellingen hun wensen aangegeven. Het interesseert hen wel degelijk, hoe het centrum er uit komt te zien.

Over het CJG zeggen ouders dat er één in Olst, en één in Wijhe moet komen en zij willen gemakkelijk binnen kunnen lopen. Dit is ook te zien aan de maximale reisafstand die ouders acceptabel vinden, namelijk maximaal vijf kilometer. Het CJG moet van maandag tot en met vrijdag geopend zijn, aldus de meeste ouders. Er zal gekeken moeten worden naar de haalbaarheid hiervan. Ouders vinden telefonische bereikbaarheid belangrijk, zij willen telefonisch (opvoedings)vragen kunnen stellen en afspraken maken. Dit is ook te zien aan de telefonische openingstijden die worden genoemd door ouders. Ouders noemen verder de volgende zaken wenselijk: een inloopsprekuren; opvang voor de kinderen in het gebouw; lenen van materialen; hulp aan huis kunnen ontvangen; informatie krijgen over welke hulp er mogelijk is; steun van lotgenoten; zelf mee kunnen bepalen over hulp die gegeven wordt; zelf leren met een situatie om te gaan en een goede sfeer in het gebouw. Over sommige zaken zijn de meningen van de ouders verdeeld: of het een ontmoetingsplek moet zijn; of de uitstraling bepalend is voor het gebruik en of de medewerker een onbekende moet zijn. Naast het aanbod en de locatie hebben ouders een beeld geschetst van de kenmerken van de medewerkers van het CJG.

De meeste gemeenten gaan de naam Centrum voor Jeugd en Gezin hanteren. Uit het onderzoek kan geconcludeerd worden dat ouders hierover tevreden zijn. Enkele ouders vinden de naam ouderwets en beladen. Om de betrokkenheid van jongeren te vergroten noemen een paar ouders het idee om een prijsvraag voor een naam voor het CJG uit te zetten.

Door de enquête voelt de meerderheid zich betrokken bij de oprichting van het CJG. Wanneer je kijkt naar de betrokkenheid in de toekomst, willen ouders vooral passief betrokken worden. Hierbij kun je denken aan een nieuwsbrief, informatieavonden en via de media. Er is een groep ouders die actief betrokken wil worden, in de vorm van een ouderraad. Sommige ouders vragen zich af of jeugdigen nog betrokken gaan worden bij de oprichting, een aantal misten informatie over het CJG.

Aanbevelingen:

1. zorg er voor dat meer ouders op de hoogte zijn van voorzieningen in Olst-Wijhe op het gebied van informatie, advies- en ondersteuning bij de opvoeding;
2. zorg voor twee fysieke locaties, één in Olst, bijvoorbeeld Holstohus/Averbergen en één in Wijhe, bijvoorbeeld het consultatiebureau/Wijthendaal;
3. neem het consultatiebureau als basis voor het CJG;
4. informeer ouders juist en volledig over het CJG, met behulp van een nieuwsbrief, informatieavonden en persberichten;

5. kijk naar de mogelijkheden om het CJG van maandag tot en met vrijdag te openen;
6. zorg dat het CJG goed telefonisch bereikbaar is, maak daarbij een keus in de telefonische openingstijden;
7. zorg er voor dat ouders weten wat er te halen is, op het gebied van opvoeden en opgroeien van hun kinderen met behulp van een informatiefolder over het CJG en een internetsite van CJG Olst-Wijhe;
8. zorg er voor dat er laagdrempelig, volledige informatie wordt aangeboden vanuit het CJG, door het aanbieden van folders, cursussen, thema-avonden, gesprekken, een inloopspreekuur en een internetsite;
9. creëer een ruimte waar ouders in privacy hun vragen kunnen stellen;
10. onderzoek of de genoemde elementen ten aanzien van aanbod, bereikbaarheid etc. haalbaar zijn;
11. onderzoek of er daadwerkelijk onvoldoende informatie en cursusaanbod is voor jongeren, pas het aanbod hierop aan;
12. stel een functieprofiel op voor medewerkers aan de hand van de door ouders genoemde kenmerken;
13. richt een ouderraad op, zodat ouders hun inbreng kunnen geven bij de oprichting van het CJG en
14. kijk naar mogelijkheden om de doelgroep jongeren ook te betrekken bij het CJG.

Geraadpleegde literatuur

- Ameijden, van E., A. van Bergen & G. de Geus (2005) - *Rapport Behoeftes aan opvoedingsondersteuning bij Utrechtse ouders en verzorgers*- Utrecht: GGD
- Andel, A. van den., Dijk, B. van, & Slabbértje, A. (2007) - *Ontwikkelingen van Centra voor Jeugd en Gezin*- Amsterdam: DSP-groep BV
- Baltissen, A., S. Bleeker, S. Borsboom, R. Schiltman., L. Schoot Uiterkamp & M. Spauwen (2006) - *Gezondheidsmonitor Kinderen, Regiorapport, Gezondheid, ontwikkeling en vrijetijdsbesteding van kinderen 0-12 jaar* - Regio IJsselvecht
- Beek, van F. (2004) - *Zo willen wij het. Wat jongeren en ouders belangrijk vinden als zij hulp nodig hebben* – Amsterdam: SWP
- Bombeeck, W., J. Swagers & W. de Vries (2007) - *Aansluiten bij de vragen en behoeften van ouders*- Den Bosch: K2, Brabants kenniscentrum jeugd
- Broenink, N., M. Davelaar, J.W. Duyvendak & M. Wentink (2002) - *Sociaal beleid langs de IJssel: een haalbaarheidsonderzoek* - Verwey-Jonker
- Carinova Algemeen Maatschappelijk werk - *Folder: Problemen? Blijf er niet mee zitten!* -
- Dartel, van N., L. Sontag & R. Hermanussen (2004) - *Behoeftes en bezinning. Een onderzoek naar de behoeften en wensen van ouders rondom activiteiten binnen de Brede Wijkschool Tilburg West*- Tilburg
- Dijk, van M., C. van Egten, R. Gercema & Y. van Westering (2007) - *Kernbeleid Jeugd* – SGBO
- Dijke, van A., I. Ligtermoet & L. Terpstra (2003) – *Servicepunt Opvoedingsondersteuning Capellen aan den IJssel. Wenselijkheid, inrichting en positionering* – Utrecht: Bureau Terpstra & Van Dijke/NIZW
- Dijkstra, N. e.a. (2004) - *Ondersteuningsbehoefte van ouders bij het opvoeden van jonge kinderen*- Leiden, TNO

- Drenth, M., S. den Tuinder & M. Vervaet, (2005) - *JONG in de stad; Rapportage van een behoefteonderzoek naar de komst van JONG's in Rotterdam* – Rotterdam: ComSearch
- Ede, van J., & A. Simonis (2007) – *Een basis gelegd: (tussen)evaluatie 2005-2006 JGZ-pilot JOED Orden te Apeldoorn* – Apeldoorn, JOED
- Eijck, van S. (2006) - *Sturingsadvies deel 1, Koersen op het kind* – Leiden: Drukkerij Groen, p. 9
- Gemeente Olst-Wijhe (2004)- *Nota Integraal Jeugdbeleid* – Olst-Wijhe
- Gemeente Olst-Wijhe (2008) - *Evaluatie Integraal Jeugdbeleid gemeente Olst-Wijhe* - Olst-Wijhe
- Gemeente Olst-Wijhe (2008) – *Informatie over opvoeden & opgroeien van kinderen tot en met 12 jaar* – Olst-Wijhe: Regiegroep Integraal Jeugdbeleid
- Gemeente Olst-Wijhe (2008)- *Jeugdwijzer Olst-Wijhe* – Olst-Wijhe: Regiegroep Integraal Jeugdbeleid
- Gemeente Olst-Wijhe – *Jong in Olst-wijhe, integraal jeugdbeleid 2008-2001*- nog te verschijnen
- Hoofwijk, S. (2001) - *Opvoedingsproblemen en de behoefte aan opvoedingsondersteuning* -TNO Preventie en Gezondheid
- Konijn, H. (2007) - 'Op zoek naar een concept' overzicht en analyse project in het kader van *Centra voor Jeugd en Gezin* - PJ Partners
- Landelijke jeugdmonitor (2008) - *Rapportage 3e kwartaal 2007: Aandacht voor overgewicht* - Voorburg/Heerlen, Centraal Bureau voor Statistiek
- Landelijke jeugdmonitor (2008) - *Rapportage 4e kwartaal 2007: Jongeren en criminaliteit* - Voorburg/Heerlen, Centraal Bureau voor Statistiek
- Megens, M. (2006) - *Gezins- en opvoedingsondersteuning en de behoeften aan opvoedingsondersteuning en hulpverlening in de gemeente Hoogezan-Sappemeer*- RUG

Ministerie VWS (2005) - *Informatiebrochure: Wet op Jeugdzorg* - Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Mourik van R. (19 maart 2008) – Eerst laten bloeien, dan boeketje maken - *Nederlands Dagblad*, verkregen via http://www.nd.nl/Document.aspx?document=nd_artikel&vorigDocument=nd_zoekresultaten&id=110697

Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (2005) - *Financieel gedrag van werkende jongeren 2005* - Utrecht

P-research (2006)- *Wat verwachten ouders en kinderen van een Ouder-Kindcentrum* - Gemeente Almere/Zorggroep Almere

Programma Jeugd en Gezin (2007) - *Alle kansen voor alle kinderen* - Programmaministerie Jeugd en Gezin, p. 10

Programmaministerie Jeugd en Gezin (2008) - *Factsheet CJG* -

Regio IJsselvecht (2007) – *Startnotitie: Samenwerken aan Centra voor Jeugd en Gezin* - Zwolle

Rigter J. & P. Krooneman (2005) - *Opvoedingsondersteuning Vlaardingen* - Amsterdam: Regioplan

Snijders, J. (2006) - *Ouders en hun behoeften aan opvoedingsondersteuning* - NIZW

Stichting Alexander (2008) - *‘Een bekend gezicht’, Zwolse jongeren, ouders en professionals over het Centrum voor Jeugd en Gezin* – Gemeente Zwolle

Zeijl, Elke et al. (2005) - *Kinderen in Nederland* - Den Haag/Leiden: Sociaal Cultureel Planbureau

Overige Literatuur

Baarda, D.B. & M.P.M. (2001) - *Basisboek Methoden en Technieken* – Groningen: Stenfert Kroesse

Brenthonière, de la R.H., M van Dijk & Y. Westering – *Preventief jeugdbeleid en het Centrum voor Jeugd en Gezin*- Sector Document Processing, VNG, SGBO

Prinsen, B. & J. Prakken (2007)- Kansen en dilemma's rond Centra voor Jeugd en Gezin- *JeugdenCo* – (02) 35-45

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (2007) – *Jeugd in het centrum – Bestuur van de VNG*

Vocht, de A (2007) – *Basishandboek SPSS 15* -Bijleveld Press

Aangehaalde internetsites:

Centraal Bureau voor Statistiek (www.cbs.nl) geraadpleegd voor:
Leeftijdsopbouw en huishoudensamenstelling in Olst-Wijhe.

Centrum Jeugd en Gezin Eindhoven (www.jeugdengezineindhoven.nl)

Centrum Jeugd en Gezin, Emmen (www.centrumjeugdengezin.nl)

Nederlands Jeugd Instituut (www.nederlandsjeugdinstituut.nl) geraadpleegd voor:

- Onderzoek (2004) Puberouders Apeldoorn
- Onderzoek (2004) Opvoedingswinkel Den Bosch 2004
- Onderzoek Sovee (2006) Behoeften van allochtone ouders met kinderen op het voorgezet onderwijs

Gemeente Olst-Wijhe (www.olst-wijhe.nl) geraadpleegd voor:

- Algemeen: Geschiedenis & aantal inwoners 2007

Gemeente Zwolle (www.zwolle.nl) geraadpleegd voor:

- Jong en oud: Project Centrum voor Jeugd en Gezin

Invoering Centra voor Jeugd en Gezin (www.invoeringcjg.nl)

Invoering WMO (www.invoeringwmo.nl)

Jeugdmonitor programmaministerie Jeugd en Gezin <http://jeugdmonitor.cbs.nl/nl-NL/menu/indicatoren/domeinen/gezondheid/default.htm>) geraadpleegd voor:

- Gezondheid en welzijn: Kindermishandeling, totaal meldingen (o t/m 17 jaar)

Regering.nl (www.regering.nl) geraadpleegd voor:

- Persbericht RVD (2007) Wet publieke gezondheid in de maak

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (www.vng.nl)

Bijlagen

"Ouders in Olst-Wijhe wat willen jullie?"
gemeente Olst-Wijhe 2008

Ouders in Olst-Wijhe wat willen jullie?

CJG, wat
kun
doe
je er mee?
bereik
wil

Gemeente Olst-Wijhe
vakgroep Maatschappelijke Ontwikkelingen

Windesheim

Christelijke Hogeschool Windesheim

Uitgevoerd door:
Ellen de Lange & Eva Mulder

Inhoudsopgave

Bijlage 1: Centrum voor Jeugd en Gezin.....	3
- Factsheet Centrum voor Jeugd en Gezin.....	3
Bijlage 2: Vragenlijst en communicatie richting doelgroep.....	4
- Brief aan ouders 'deelnemen onderzoek'.....	4
- Brief aan ouders 'toelichting Centrum voor Jeugd en Gezin'.....	5
- Enquête.....	6
Bijlage 3: Waar ouders van Olst-Wijhe hun antwoorden vinden.....	21
- Gebruik huidige bronnen.....	21
- Redenen van gebruik informatiebron.....	23
- Redenen van gebruik adviesbron.....	24
- Redenen van gebruik ondersteuningsbron.....	25
Bijlage 4: CJG, wat moet je er mee?.....	26
- Voorbeeld van een laagdrempelige voorziening.....	26
- Beeld van het CJG in Olst-Wijhe.....	27
- Toelichting behoefte aan één centraal, laagdrempelig inlooppunt.....	28
Bijlage 5: Ouders in Olst-Wijhe, wat willen jullie?.....	29
- Openingstijden, anders namelijk.....	29
- Tijden telefonisch bereikbaar, anders namelijk.....	30
- Ideeën andere naam CJG in Olst-Wijhe.....	31
- Overige opmerkingen en aanvullingen omtrent het CJG.....	32
- Gemiste onderwerpen enquête.....	34
Bijlage 6: Media.....	36
- Artikel Reklamix 19 maart 2008	36

Bijlage 1: Centrum voor Jeugd en Gezin

Factsheet Centrum voor Jeugd en Gezin

Programmaministerie voor Jeugd en Gezin

Factsheet Centrum voor Jeugd en Gezin – 22 juni 2007

Waarom een CJG? Met de Nederlandse jeugd en gezinnen gaat het over het algemeen goed en er zijn goede basisvoorzieningen aanwezig om jongeren in hun gezondheid en ontwikkeling te stimuleren, om ouders te ondersteunen bij de opvoeding en om problemen te voorkomen, signaleren en aan te pakken. Toch valt er in hulpverlening jeugd tussen wal en schip, kan meer worden gedaan om vroegtijdig problemen te signaleren en werken instanties nog onvoldoende samen. Het Kabinet wil met de ontwikkeling van CJG dat snel, goed en gecoördineerd advies en hulp op maat vanzelfsprekend wordt (één gezin, één plan). CJG moeten bovenal laagdrempelige fysieke inlooppunten zijn waar (aanstaande) ouders, kinderen en jongeren voor alles aangaande opgroeien en opvoeden terecht kunnen. Het Programmaministerie is samen met gemeenten, provincies, koepels en branches aan de slag deze ambities te realiseren. CJG Profiel • bundelt lokale functies en taken op gezondheid, opgroeien en opvoeden • is een fysiek en laagdrempelig inlooppunt • is in elke gemeente/wijk te vinden onder dezelfde naam • heeft een positieve uitstraling gericht op preventie en signalering • biedt echt advies en lichte hulp • coördineert/schakelt met alle mogelijke voorzieningen op jeugdbeleid, gezondheidszorg en jeugdzorg • zou mogelijkerwijs, indien nodig, bemoeizorg kunnen arrangeren • is van en voor een doelgroep van kinderen en jongeren van -9 maanden tot 23 jaar en hun ouders • is voor alle culturen even laagdrempelig • is tevens vraagbaak voor professionals • streeft naar uniforme signalering • en, maakt gebruik van verwijzindex en Elektronisch Kinddossier. Gemeentelijke Regie Realisering van en regie op CJG is aan de gemeenten. De provincies (en stadregio's) sluiten daar met hun Bureaus Jeugdzorg en zorgaanbieders nauw op aan. Het Rijk zal in nader overleg treden ten aanzien van mogelijk wettelijke kader en stelt een bedrag oplopend tot 441 miljoen in 2011 beschikbaar. Voor details zie Bestuursakkoord met de VNG (Bestuursakkoord met IPO volgt). Implementatietraject • 2007 Implementatiehandboek voor gemeenten • 2008 realisering CJG in eerste fase door aan te sluiten bij reeds ontwikkelde ambities en initiatieven • 2011 landelijke dekking: elke gemeente een CJG.	Basismodel CJG Om de naam CJG te mogen gebruiken moet het volgende worden gebundeld: <i>A. Jeugdgezondheidszorg</i> Consultatiebureaus en GGD <i>B. 5 WMO-functies</i> • Informatie & advies • Signalering • Toeleiding naar hulp • Licht pedagogische hulp • Coördinatie van zorg o.a. maatschappelijk werk, gezinscoaching en opvoedondersteuning <i>C. Schakel met Bureau JZ</i> <i>D. Schakel Zorg- en Adviesteams</i> Lokaal Maatwerk Naast het Basismodel zijn er veel functies die op basis van lokaal maatwerk aan het CJG kunnen worden gekoppeld. Bijvoorbeeld: • Kinderopvang, Peuterspeelzaal, Voor- en vroegschoolse educatie • Leerplichtambtenaren • Ontwikkelingen op Brede School en Passend Onderwijs • Welzijnswerk: algemeen Maatschappelijk Werk, Jongerenwerk en Straathoekwerk • Eerstelijnszorg, zoals huisarts, kraamzorg, verloskunde • Jeugd GGZ • Gemeentelijke diensten Werk & Inkomen, waaronder Jeugdloket • Schuldhelpverlening bij zowel ouder als jongere • Politie en Justitie
---	--

Deze eerste contouren van het CJG zijn tot stand gekomen in samenwerking met:

Bijlage 2: Vragenlijst en communicatie richting doelgroep

Brief aan ouders 'deelnemen onderzoek'

Aan de ouder(s)/verzorger(s) van

Uw kenmerk:
Ons kenmerk: o820-16-BZ-EM
Behandeld door: Eva Mulder en Ellen de Lange

Datum: 18-03-2008
Verzonden:

Onderwerp: Vragenlijst 'Wensen en verwachtingen van ouders bij een CJG'

Geachte heer/mevrouw,

In de krant heeft u misschien het bericht gelezen over de oprichting van een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) in Olst-Wijhe. Hierbij wil de gemeente luisteren naar de wensen en verwachtingen van u, als ouder. Daarvoor heeft de gemeente ons, Eva Mulder en Ellen de Lange, studenten van Hogeschool Windesheim gevraagd, dit te onderzoeken. Bij deze willen wij u informeren dat u één van de vijfhonderd ouders bent, die betrokken wordt.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Het oprichten van CJG's is een voorstel van de nieuwe minister voor Jeugd en Gezin, Rouvoet. Zo'n CJG moet alle zorg rondom het opgroeien van kinderen en jongeren overzichtelijk maken, voor ouders én het kind. Het wordt een plek waar ouders en jongeren terecht kunnen voor informatie, advies en ondersteuning op het gebied van opgroeien en opvoeden. Of het nu gaat om vragen over eetgewoonten, leerproblemen, alcoholgebruik of gezondheid. Het is bedoeld voor kinderen, jongeren tot 23 jaar en hun ouders, maar ook voor toekomstige ouders. In 2011 moet elke gemeente een CJG hebben en deze mogen zelf bepalen hoe het centrum eruit komt te zien.

Het onderzoek

Met deze brief willen wij u vragen of u wilt meewerken aan ons onderzoek. Vanaf 27 maart 2008 willen wij de vragenlijst u persoonlijk overhandigen. Wanneer u niet thuis bent, ligt de vragenlijst bij u op de deurmat. Deze vragenlijsten worden vanaf 31 maart 2008 opgehaald. Wij willen u alvast hartelijk bedanken voor uw medewerking. Wanneer u liever niet mee werkt aan dit onderzoek, kunt u contact opnemen met ons. U kunt ons bereiken op 0570-568158 of per e-mail e.mulder@olst-wijhe.nl, e.delange@olst-wijhe.nl.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe,

E. Mulder en E. de Lange

Brief aan ouders 'toelichting Centrum voor Jeugd en Gezin'

Uw kenmerk:	Datum: maart 2008
Ons kenmerk: o813-1-BZ-EL	Verzonden :
Behandeld door: Ellen de Lange en Eva Mulder	Postreg.nr. :
Doorkiesnummer:	

Onderwerp: Toelichting Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Geachte ouder(s)/verzorger(s),

Voordat u aan de enquête begint, willen wij u graag extra informeren over de komst van een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Met deze brief willen wij ervoor zorgen dat u een goed, of beter, beeld krijgt van het CJG en wat hierin opgenomen wordt.

Centrum voor Jeugd en Gezin:

Elke gemeente heeft in 2011 een Centrum voor Jeugd en Gezin. Het centrum is voor kinderen, jongeren tot 23 jaar en hun ouder(s), maar ook voor toekomstige ouders. Het is de bedoeling dat het CJG alle zorg rondom het opgroeien van kinderen en jongeren overzichtelijk maakt, voor ouders én het kind. Het wordt onder andere een fysiek, laagdrempelig inlooppunt.

Het CJG in de toekomst:

- biedt jeugdgezondheidszorg (Consultatiebureau en GGD)
- geeft informatie en advies
- signaleert
- biedt toeleiding naar hulp
- geeft licht pedagogische hulp
- coördineert zorg, o.a. maatschappelijk werk, gezinscoaching en opvoedondersteuning
- heeft een schakel met Bureau Jeugdzorg
- heeft een schakel met de Zorg- en Adviesteams.

Daarnaast mag de gemeente zelf bepalen welke functies en voorzieningen er nog meer aan het CJG gekoppeld worden. Hierbij kunt u denken aan kinderopvang, leerplichtambtenaren, welzijnswerk, verloskundigen, schuldhulpverlening etc.

Met de enquête willen wij uw wensen en verwachtingen in kaart brengen bij een CJG. Daarom wordt u in de enquête onder andere gevraagd hoe u kijkt naar de invulling van het CJG in de praktijk.

Wij willen u alvast bedanken voor het invullen van de enquête.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe,

Eva Mulder en Ellen de Lange

Ouders in Olst-Wijhe, wat willen jullie?

CJG, wat *o* je er mee?

kun *wil*
doe bereik

Gemeente Olst-Wijhe
vakgroep Maatschappelijke Ontwikkelingen

Leeftijdsgroep: 0- 4 jaar

Ouders in Olst-Wijhe, wat willen jullie?

Wij willen u bedanken dat u mee wilt doen aan het behoefteonderzoek vakgroep Maatschappelijke Ontwikkelingen in de gemeente Olst-Wijhe.

Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 15 minuten en is geheel **anoniem**.

Het onderzoek bestaat uit een paar onderwerpen. Eerst vragen we naar uw algemene gegevens. De daarop volgende vragen gaan over uw huidig gebruik van voorzieningen. Vervolgens worden er vragen gesteld over uw beeld bij een laagdrempelige voorziening. Daarna staat het Centrum voor Jeugd en Gezin centraal en hoe u dit in de praktijk wilt zien. De laatste onderwerpen gaan over betrokkenheid en overige zaken.

Per vraag is aangegeven wat de antwoordmogelijkheden zijn. Bij eventuele vergissingen kunt u het aangekruiste weglakken of een ander hokje nog opvallender maken (bijvoorbeeld helemaal zwart of blauw inkleuren)

A. Algemene gegevens

1. Uw leeftijd:

2. Waaruit bestaat uw huishouden?

Graag 1 antwoord aankruisen

- ☐ echtpaar / samenwonende partners met thuiswonend(e) kind(eren)
- ☐ echtpaar / samenwonende partners met thuiswonend(e) kind(eren) en met ander(en)
- ☐ 1-ouder met thuiswonende kind(eren)
- ☐ 1-ouder met thuiswonende kind(eren) en met ander(en)
- ☐ andere samenstelling, namelijk:

3. Hoeveel kinderen tot en met 23 jaar heeft u?

kinderen t/m 23 jaar

4. Hoeveel kinderen heeft u in elk van de volgende leeftijdsklassen?

personen van 0-4 jaar

personen van 5-9 jaar

personen van 10-14 jaar

personen van 15-19 jaar

personen van 20-23 jaar

personen van 24+ jaar

5. Hoeveel van uw kinderen tot en met 23 jaar zijn nog thuiswonend?

thuiswonende kinderen

B. Huidige voorzieningen

1. Vindt u dat u voldoende op de hoogte bent van het aanbod van voorzieningen in de gemeente Olst-Wijhe op het gebied van informatie, advies- en ondersteuning bij de opvoeding?

- ☐ ja
☐ nee

De onderstaande vragen gaan over personen en voorzieningen waar u een beroep op kunt doen met vragen over opvoeden en opgroeien van uw kind(eren). Deze vragen zijn ingedeeld in drie onderdelen: informatie, advies en ondersteuning. De vraag is: waar en bij wie u informatie, advies en ondersteuning zoekt en waarom.

Informatie

Voor sommige (opvoedings)vragen is alleen informatie al genoeg om verder te kunnen, bijvoorbeeld als u iets wilt weten over het slaapritme van uw kind. Er zijn verschillende personen en voorzieningen, die u informatie kunnen geven over het opgroeien en de opvoeding van uw kind(eren).

2. Kruis aan van welke informatiebron(nen) u op dit moment gebruik maakt.

Meerdere antwoorden mogelijk

☐ ik maak geen gebruik van deze onderstaande informatiebronnen	
☐ familie/ vrienden/bekenden	☐ Landstede welzijn (sociaal cultureel werk)
☐ internet	☐ consultatiebureau (Carinova)
☐ tijdschriften/boeken	☐ schoolarts/jeugdarts/verpleegkundige (GGD)
☐ televisie	☐ inloosprekuren jeugdgezondheidszorg (0-19 jr.)
☐ folders over opvoeden	☐ Algemeen Maatschappelijk Werk (Carinova)
☐ huisarts	☐ MEE-IJsseloevers
☐ school	☐ Riagg
☐ kinderopvang/peuterspeelzaal	☐ IVO-team (team voor integrale vroeghulp en vroegtijdige onderkenning)
☐ bibliotheek	☐ Bureau Jeugdzorg
☐ (sport)vereniging(en)/kerk	☐ anders, namelijk:

3. Licht kort toe waarom de door u aangekruiste informatiebron(nen) uw voorkeur heeft/hebben.

4. Hoe tevreden bent u over de (door u aangekruiste) personen en voorzieningen die informatie geven over de opvoeding en het opgroeien van uw kind(eren)?

- ☐ heel erg tevreden
☐ tevreden
☐ niet tevreden, niet ontevreden
☐ ontevreden

- ☐ heel erg ontevreden
- ☐ niet van toepassing
- ☐ weet niet/kan dit niet goed beoordelen

Advies

Het kan ook zijn dat u op zoek bent naar advies over hoe om te gaan met de driftbuien van uw peuter/kleuter. Dit kunt u zelf opzoeken, bijvoorbeeld in boeken of folders. Er zijn ook verschillende personen en voorzieningen, die u advies kunnen geven over het opgroeien en de opvoeding van uw kind(eren).

5. Kruis aan bij welke personen en voorzieningen u op dit moment aanklopt voor advies.

Meerdere antwoorden mogelijk

☐ ik maak geen gebruik van deze onderstaande adviesbronnen	☐ Landstede welzijn (sociaal cultureel werk)
☐ familie/ vrienden/bekenden	☐ consultatiebureau (Carinova)
☐ internet	☐ schoolarts/jeugdarts/verpleegkundige (GGD)
☐ tijdschriften/boeken	☐ inlooppreekuur jeugdgezondheidszorg (0-19 jr.)
☐ televisie	☐ Algemeen Maatschappelijk Werk (Carinova)
☐ folders over opvoeden	☐ MEE-IJsseloevers
☐ huisarts	☐ Riagg
☐ school	☐ IVO-team (team voor integrale vroeghulp en vroegtijdige onderkenning)
☐ kinderopvang/peuterspeelzaal	☐ Bureau Jeugdzorg
☐ bibliotheek	☐ anders, namelijk:
☐ (sport)vereniging(en)/kerk	

6. Licht kort toe waarom uw voorkeur uitgaat naar de door u aangekruiste adviesbron(nen).

7. Hoe tevreden bent u over de (door u aangekruiste) personen en voorzieningen die u adviseren over de opvoeding en het opgroeien van uw kind(eren)?

- ☐ heel erg tevreden
- ☐ tevreden
- ☐ niet tevreden, niet ontevreden
- ☐ ontevreden
- ☐ heel erg ontevreden
- ☐ niet van toepassing
- ☐ weet niet/kan dit niet goed beoordelen

Ondersteuning

Misschien heeft u behoefte aan ondersteuning bij de opvoeding van uw kind(eren). Er zijn verschillende personen en voorzieningen, die ondersteuning kunnen geven bij het opgroeien en opvoeden van uw kind(eren) als u denkt dat dit nodig is.

Hierbij kunt u denken aan een lichte vorm van hulpverlening bijvoorbeeld een oudercursus over eten, slapen of zindelijkheid of extra ondersteuning door bijvoorbeeld een huisbezoek van de verpleegkundige of Video Hometraining.

8. Kruis aan bij welke personen en voorzieningen u op dit moment ondersteuning vraagt.

Meerdere antwoorden mogelijk

☐ ik maak geen gebruik van deze onderstaande bronnen	☐ consultatiebureau (Carinova)
☐ familie/ vrienden/bekenden	☐ schoolarts/jeugdarts/verpleegkundige (GGD)
☐ internet	☐ inlooppreekuur jeugdgezondheidszorg (0-19 jr.)
☐ televisie	☐ Algemeen Maatschappelijk Werk (Carinova)
☐ huisarts	☐ MEE-IJsseloevers
☐ school	☐ Riagg
☐ kinderopvang/peuterspeelzaal	☐ IVO-team (team voor integrale vroeghulp en vroegtijdige onderkenning)
☐ bibliotheek	☐ Bureau Jeugdzorg
☐ (sport)vereniging(en)/kerk	☐ anders, namelijk:
☐ Landstede welzijn (sociaal cultureel werk)	

9. Licht kort toe waarom uw voorkeur uitgaat naar deze ondersteuningsbron(nen).

10. Hoe tevreden bent u over de (door u aangekruiste) personen en voorzieningen die u ondersteunen bij de opvoeding en het opgroeien van uw kind(eren)?

- ☐ heel erg tevreden
- ☐ tevreden
- ☐ niet tevreden, niet ontevreden
- ☐ ontevreden
- ☐ heel erg ontevreden
- ☐ niet van toepassing
- ☐ weet niet/kan dit niet goed beoordelen

Bij bovenstaande vragen heeft u aangegeven van welke personen of voorzieningen u gebruik maakt. Ook heeft u aangegeven in welke mate u hierover tevreden bent.

11. Mist u iets in het aanbod van de huidige voorzieningen?

- ☐ ja
- ☐ nee
- ☐ weet ik niet

12. Heeft u suggesties of ideeën om het huidige aanbod te verbeteren? Mist u bijvoorbeeld informatie over het aanbod van ondersteuning bij de opvoeding, vindt u de wachttijden te lang of heeft u behoefte aan een cursus die nog niet wordt gegeven? Noteer hieronder uw ideeën.

C. Laagdrempeligheid

1. Kent u het woord laagdrempelig(heid)?

- ☐ ja
☐ nee

2. Waar denkt u aan bij het woord laagdrempelig(heid)?

Een voorziening is laagdrempelig, als deze toegankelijk en gemakkelijk bereikbaar is. Een laagdrempelige voorziening zou kunnen zijn: de apotheek of het consultatiebureau. Iedereen kan een andere omschrijving geven aan hoe een laagdrempelige voorziening eruit moet zien. De één vindt bijvoorbeeld de sfeer in een voorziening van groot belang, de ander vindt de bereikbaarheid belangrijker. **De vraag is: wanneer vindt u een voorziening laagdrempelig, zodat u er gebruik van maakt?**

3. Kruis aan welke **vijf elementen**, volgens u, een voorziening laagdrempelig maken.

☐ goed bereikbare plek	☐ één aanspreekpunt
☐ anonimiteit	☐ gezellige sfeer
☐ een bekend / vertrouwd gezicht	☐ snel antwoord / hulp krijgen
☐ privacy	☐ open houding medewerker
☐ gevoel van herkenning	☐ 'hulp' aan huis
☐ antwoord op mijn vragen	☐ flexibele openingstijden
☐ herkenbaar in de buurt	☐ openbaar
☐ naam die aanspreekt	☐ geen wachtlijst
☐ eigen inbreng	☐ rolstoeltoegankelijk
☐ gratis hulp	☐ digitaal loket (internet pagina)
☐ geen wachttijden	☐ 24 uur per dag telefonisch bereikbaar
☐ informatie wordt begrijpbaar aangeboden	☐ aanbod duidelijk: weten wat je er kunt krijgen
☐ terecht kunnen met kleine vragen maar ook met grotere vragen.	☐ anders, namelijk:

4. Kunt u een voorbeeld geven van een voorziening die u laagdrempelig vindt?

D. Centrum voor Jeugd en Gezin

1. Heeft u, voordat het onderzoek aangekondigd werd (in de krant, de brief en deze enquête), al eens gehoord van een 'Centrum voor Jeugd en Gezin' (CJG)?

- ☐ ja
☐ nee
☐ weet ik niet

Elke gemeente is verplicht om in 2011 een eigen CJG te hebben. De CJG's worden vooral inlooppunten waar (toekomstige) ouders, kinderen en jongeren zich welkom voelen en terecht kunnen voor alles wat met opgroeien en opvoeden te maken heeft. Elke gemeente mag zelf bepalen hoe het eruit komt te zien.

De gemeente Olst-Wijhe is benieuwd naar uw mening over het CJG en daar gaan de volgende vragen over.

2. Welk beeld heeft u van een CJG in Olst-Wijhe? Hoe ziet u dit voor zich?

3. In welke mate heeft u behoefte aan één centraal, laagdrempelig inlooppunt, dat informatie, advies en ondersteuning bij het opvoeden en opgroeien van uw kind(eren) bundelt?

- ☐ veel behoefte
☐ redelijk veel behoefte
☐ neutraal
☐ weinig behoefte
☐ geen behoefte
☐ weet ik niet

4. Licht uw antwoord kort toe.

Olst-Wijhe moet voor 2011 keuzes maken voor de opzet van een CJG. Bij het maken van deze keuzes, wil de gemeente uw mening betrekken. Ook als u bij vraag 3 heeft aangegeven, dat u weinig of geen behoefte heeft aan zo'n inlooppunt, is uw mening van groot belang. De onderstaande vragen zullen gaan over de invulling van het CJG in de praktijk.

5. Welke afstand van uw woning naar het CJG vindt u acceptabel?

Graag 1 antwoord aankruisen

- ☐ max. 5 kilometer
☐ max. 10 kilometer
☐ max. 15 kilometer
☐ max. 20 kilometer
☐ geen voorkeur

6. Wat vindt u de meest geschikte plek voor een CJG? Hierbij kunt u denken aan bestaande voorzieningen waarvan ouders al gebruik maken. Bijv. Holstohuis, school of consultatiebureau.

In 2011 kunt u terecht bij het inlooppunt van het CJG in Olst-Wijhe. Om een beeld te krijgen van wat u het liefst in de toekomst wilt, als u informatie, advies of ondersteuning zoekt bij het CJG leggen wij u een aantal stellingen voor.

7. Het CJG is een plek waar ik naar binnen kan lopen wanneer het mijzelf uitkomt.

- ☐ ja ☐ maakt mij niet uit
☐ nee ☐ ik kan dit niet beoordelen

8. Het is ook een ontmoetingsplek waar ik andere ouders kan ontmoeten.

- ☐ ja ☐ maakt mij niet uit
☐ nee ☐ ik kan dit niet beoordelen

9. Als ik bij het CJG langs wil komen wil ik hier eerst een afspraak voor kunnen maken.

- ☐ ja ☐ maakt mij niet uit
☐ nee ☐ ik kan dit niet beoordelen

10. Het CJG heeft een inloopspreekuur waar ik naartoe kan gaan.

- ☐ ja ☐ maakt mij niet uit
☐ nee ☐ ik kan dit niet beoordelen

11. Het is mogelijk dat een medewerker van het CJG bij mij thuis langs komt.

- ☐ ja ☐ maakt mij niet uit
☐ nee ☐ ik kan dit niet beoordelen

12. Ik vind dat het CJG van maandag tot en met vrijdag geopend moet zijn.
☐ ja	☐ maakt mij niet uit
☐ nee	☐ ik kan dit niet beoordelen
13. Op zaterdag moet ik ook langs kunnen komen bij het CJG.
☐ ja	☐ maakt mij niet uit
☐ nee	☐ ik kan dit niet beoordelen
14. Ik vind het niet prettig om mijn (opvoedings)vragen te stellen aan een balie.
☐ ja	☐ maakt mij niet uit
☐ nee	☐ ik kan dit niet beoordelen
15. Als ik in gesprek ben met een medewerker van het CJG, moet het mogelijk zijn dat mijn kind opgevangen wordt in het gebouw.
☐ ja	☐ maakt mij niet uit
☐ nee	☐ ik kan dit niet beoordelen
16. Het CJG geeft mij informatie over wat voor hulp er allemaal mogelijk is.
☐ ja	☐ maakt mij niet uit
☐ nee	☐ ik kan dit niet beoordelen
17. Ik vind het belangrijk dat ik kan mee bepalen hoe de hulp gegeven wordt.
☐ ja	☐ maakt mij niet uit
☐ nee	☐ ik kan dit niet beoordelen
18. De medewerker van het CJG moet ervoor zorgen dat ik niet afhankelijk wordt van hulp, maar dat ik leer hoe ik hier zelf mee om kan gaan.
☐ ja	☐ maakt mij niet uit
☐ nee	☐ ik kan dit niet beoordelen
19. Bij het CJG moet het mogelijk zijn dat ik steun krijg van mensen die hetzelfde meemaken of hebben meegemaakt.
☐ ja	☐ maakt mij niet uit
☐ nee	☐ ik kan dit niet beoordelen
20. Het gebouw moet rolstoeltoegankelijk zijn.
☐ ja	☐ maakt mij niet uit
☐ nee	☐ ik kan dit niet beoordelen
21. De uitstraling van het gebouw beïnvloedt mijn keuze of ik wel of niet naar binnen ga.
☐ ja	☐ maakt mij niet uit
☐ nee	☐ ik kan dit niet beoordelen
22. Ik vind de sfeer in het CJG belangrijk.

- ☐ ja
 ☐ maakt mij niet uit
☐ nee
 ☐ ik kan dit niet beoordelen

23. Ik vind het belangrijk dat de medewerker van het CJG een onbekende van mij is en niet uit de gemeente Olst-Wijhe komt.

- ☐ ja
 ☐ maakt mij niet uit
☐ nee
 ☐ ik kan dit niet beoordelen

24. Ik vind dat de medewerkers van het CJG een geheimhoudingsplicht moeten hebben.

- ☐ ja
 ☐ maakt mij niet uit
☐ nee
 ☐ ik kan dit niet beoordelen

25. Het moet mogelijk zijn dat ik materialen kan lenen bij het CJG (speelgoed, wandelwagens, voorlichtingsboeken etc.)

- ☐ ja
 ☐ maakt mij niet uit
☐ nee
 ☐ ik kan dit niet beoordelen

26. Het CJG wordt meer dan één gebouw, u kunt ook op andere manieren informatie, advies en ondersteuning krijgen. Kruis aan wat u prettig vindt.

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ folders
☐ informatieavonden/thema-avonden
☐ cursussen
☐ internetsite
☐ telefonische informatielijn
☐ weet ik niet
☐ anders, namelijk:

27. Als u van plan bent om langs het CJG, als inlooppunt in Olst-Wijhe, te gaan. Welke openingstijd heeft uw voorkeur?

Graag 1 antwoord aankruisen

- ☐ 8.30 - 12.00 uur
☐ 12.00 - 18.00 uur
☐ 18.00 - 20.00 uur
☐ 8.30 - 20.00 uur
☐ anders, namelijk:

28. Op welke tijden moet het CJG telefonisch bereikbaar zijn?

Graag 1 antwoord aankruisen

- ☐ 8.30 - 12.00 uur
- ☐ 12.00 - 18.00 uur
- ☐ 18.00 - 20.00 uur
- ☐ 8.30 - 20.00 uur
- ☐ 24 uur per dag
- ☐ anders, namelijk:

29. Als u telefonisch geholpen wordt door het CJG, voor welke zaken wilt u dan kunnen bellen? Kruis aan.

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ afspraken maken
- ☐ folders bestellen
- ☐ (opvoedings)vragen stellen
- ☐ inschrijven voor een cursus
- ☐ anders, namelijk:

30. Hieronder staan tien kenmerken waar een medewerker van het CJG aan kan voldoen. Zet de kenmerken op de volgorde van meest belangrijk tot minst belangrijk. Bijvoorbeeld het kenmerk dat u het meest belangrijk vindt, komt voor u op de 1e plaats en geeft u het cijfer 1.

U mag elk cijfer één keer gebruiken.

1= Meest belangrijk

10= Minst belangrijk

Een medewerker van het CJG:

____	heeft een positieve kijk en ziet wat goed gaat
____	moet respectvol zijn
____	kijkt samen met mij naar oplossingen
____	heeft gevoel voor humor
____	is deskundig
____	toont interesse in mij en mijn kind(eren)
____	neemt mij serieus
____	luistert goed naar mij
____	kan goed met kinderen omgaan
____	zorgt dat ik mij begrepen voel

E. Betrokkenheid

1. Vindt u deze enquête een goed middel om ouders te betrekken?

- ☐ ja
☐ nee

2. Wilt u in de toekomst verder betrokken worden bij de oprichting van het CJG?
Dit kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld informatieavonden of deelnemen in een ouderraad CJG voor ouders .

- ☐ ja
☐ nee

3. Zo, ja op welke manier wilt u verder betrokken worden?

- ☐ nieuwsbrief CJG gemeente Olst-Wijhe
☐ informatieavond CJG
☐ ouderraad CJG
☐ via de media
☐ vervolgenquête
☐ anders, namelijk:

Als u verder betrokken wilt worden, wil de gemeente graag contact met u opnemen. Als u hier mee instemt, noteer dan aan het eind van de enquête uw contactgegevens. Deze contactgegevens worden van de enquête verwijderd en worden verder niet gebruikt bij de enquête. **Uw enquête blijft anoniem.**

F. Overig

1. Wat vindt u van de naam Centrum voor Jeugd en Gezin?

2. Heeft u een idee voor een andere naam voor het Centrum voor Jeugd en Gezin?

3. Opmerkingen en aanvullingen over hoe het CJG er volgens u uit moet komen te zien:

4. Mist u een onderwerp in deze enquête?

☐ ja

toelichting:

☐ nee

Hiermee bent u aan het einde van de vragenlijst gekomen. Wij willen u nogmaals bedanken voor uw medewerking. Vanaf 31 maart komen wij de enquête weer ophalen. Indien we u niet treffen ontvangt u een antwoordenvelop (postzegel niet nodig) en vragen wij u om deze z.s.m. terug te zenden.

Vriendelijke groeten,

Eva Mulder en Ellen de Lange

Alleen uw gegevens invullen als u verder betrokken wilt worden door de gemeente.

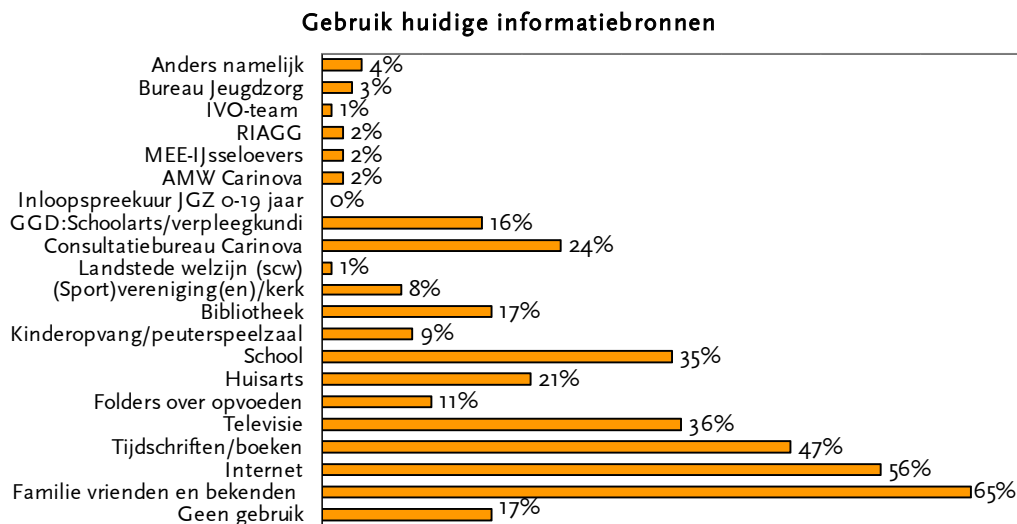
Naam:

Telefoonnummer:

E-mail:

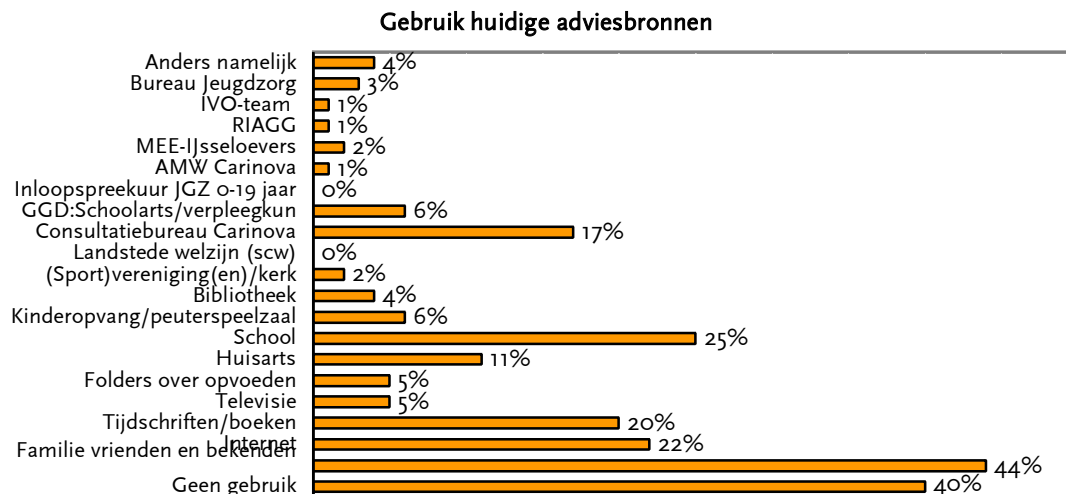
Bijlage 3: 'Waar ouders van Olst-Wijhe hun antwoorden vinden'

Gebruik huidige bronnen

Voorzieningen genoemd bij anders namelijk:

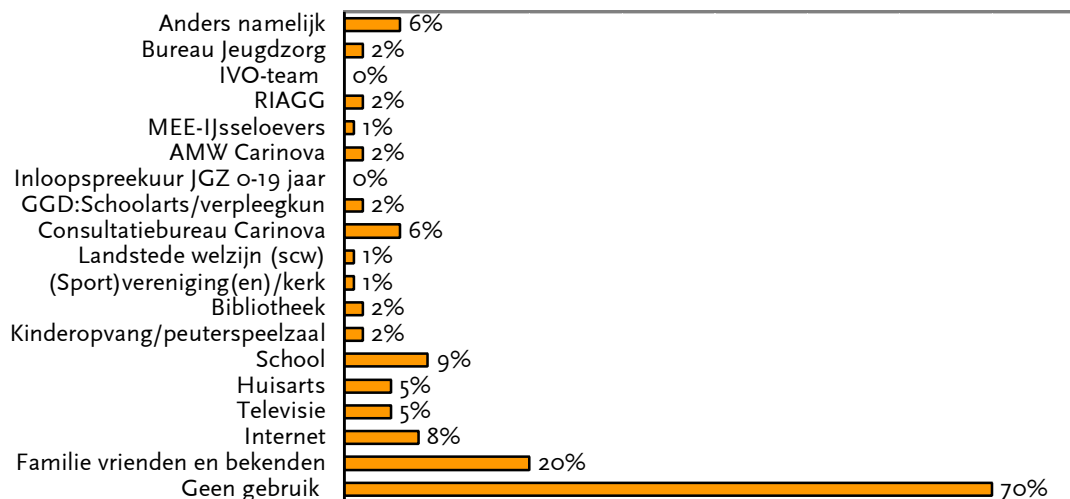
- Consultatiebureau Verian te Twello
- Diëtiste
- Eigen intuïtie
- Eigen werk
- Introverte Zwolle
- Kinderarts
- Krant en buitenschoolse opvang
- Longarts
- Oudervereniging Balans
- Pactum
- Per Saldo
- Psycholoog
- UMCG Groningen

Anders namelijk:

- Ambelt
- Audiologisch centrum
- Buitenschoolse opvang (2)
- Consultatiebureau Verian te Twello
- Diëtiste
- Eerst zelf onderling bespreken
- Eigen gezonde verstand (2)
- Eigen maatschappelijk werker
- Gespecialiseerd persoon in dyslectie
- Homeopaat
- Introverte Zwolle
- Kinderarts
- Klinisch pedagoog
- Krant
- Logopedist
- Orthopedagogisch instituut (2)
- Pactum
- Per Saldo
- PRO Zwolle
- Psycholoog/therapeut (2)
- Psychomotorische therapeut
- Remedial teaching
- Uroloog
- Video Hometraining

Gebruik huidige ondersteuningsbronnen

Anders namelijk:

- (Kinder)psycholoog/therapeut (6)
- Astma verpleegkundige
- Buitenschoolse opvang
- Carinova opvoedcursus voor pubers
- Cursus 'aandachtstraining'
- Eigen maatschappelijk werker
- Huiswerkned
- Introverte Zwolle
- Kinderarts
- Klinisch pedagoog
- Ontspanningsmassage
- Pactum
- Particuliere bureau's
- Per Saldo
- Specialist
- Video Hometraining

Redenen van gebruik informatiebron

- aangekruiste bronnen geen voorkeur maar nodig/noodzakelijk (2x genoemd);
- altijd beschikbaar, kan vanuit huis, eigen moment (9x genoemd);
- andere bronnen nog niet nodig (wanneer nodig wel gebruik) (10x genoemd);
- andere bronnen onbekend (7x genoemd);
- andere bronnen, konden mij niet van info voorzien of duurde lang (3x genoemd);
- anoniem (7x genoemd);
- bekend, staan dicht bij ons, kennen het kind, betrokken (23x genoemd);
- betrouwbaar, vertrouwd (15x genoemd);
- biedt ouder algemene informatie en is voldoende (33x genoemd);
- biedt ouder specifieke informatie over bepaalde problematiek (12x genoemd);
- biedt veel informatie, actueel (6x genoemd);
- dichtbij (huis) (4x genoemd);
- direct en snel antwoord (14x genoemd);
- duidelijke voorbeelden;
- eigen gevoel, intuïtie, eigen manier (4x genoemd);
- ervaring, deskundig, kennis (12x genoemd);
- familie/vrienden/bekenden: herkenning;
- gaat goed zo, opvoeding gaat vanzelf (5x genoemd);
- geen afspraak maken, niet tijdsgebonden (4x genoemd);
- geen info, advies, ondersteuning nodig (2x genoemd);
- geen voorkeur, maar ander infobronnen zijn beperkt en summier;
- gelijkgestemden;
- gemakkelijk (20x genoemd);
- geven de beste informatie;
- goede ervaringen mee;
- internet/tijdschriften/boeken/bibliotheek: ten alle tijden te raadplegen;
- je kunt specifiek zoeken, alle info te vinden (internet) (3x genoemd);
- kan niet ergens anders terecht;
- laagdrempelig (12x genoemd);
- leer van anderen, ervaringen uitwisselen (15x genoemd);
- logisch natuurlijk proces, kom je hoe dan ook mee in aanraking (28x genoemd);
- makkelijk bereikbaar, te raadplegen, informatie te krijgen, dichtbij (27x genoemd);
- niet stigmatiserend;
- ouder staat open voor informatie;
- persoonlijk (4x genoemd);
- prettig (2x genoemd);
- toegankelijk (29x genoemd);
- veel contact mee;
- verplicht;
- zelf de keuzes bepalen, heft in eigen handen (3x genoemd) en
- zoek graag zelf naar de informatie, oplossingen (3x genoemd).

Redenen van gebruik adviesbron:

- aangekruiste bronnen geen voorkeur maar nodig/noodzakelijk;
- altijd beschikbaar, kan vanuit huis, eigen moment (5x genoemd);
- andere bronnen nog niet nodig (wanneer nodig wel gebruik) (9x genoemd);
- andere bronnen onbekend (2x genoemd);
- andere bronnen, konden mij niet van info voorzien of duurde lang;
- anoniem;
- basisschool: kennen je kind, laagdrempelig (2x genoemd);
- bekend, staan dicht bij ons, kennen het kind, betrokken (21x genoemd);
- betrouwbaar, vertrouwd (12x genoemd);
- bieden professionele begeleiding;
- biedt ouder algemene informatie en is voldoende (19x genoemd);
- biedt ouder specifieke informatie over bepaalde problematiek (13x genoemd);
- biedt veel informatie, actueel (2x genoemd);
- dichtbij (huis) (7x genoemd);
- direct en snel antwoord (6x genoemd);
- eigen gevoel, intuïtie, eigen manier (5x genoemd);
- ervaring, deskundig, kennis (16x genoemd);
- Familie/vrienden/bekenden: herkenning;
- gaat goed zo, opvoeding gaat vanzelf (5x genoemd);
- geen afspraak maken, niet tijdsgebonden (2x genoemd);
- geen info, advies, ondersteuning nodig (12x genoemd);
- geen problemen, geen moeilijke kinderen, pubers (24x genoemd);
- gelijk;
- gemakkelijk (10x genoemd);
- goede ervaringen mee;
- Internet/tijdschriften/boeken/bibliotheek: ten alle tijden te raadplegen;
- je kunt specifiek zoeken, alle info te vinden (internet) (2x genoemd);
- laagdrempelig (9x genoemd);
- leer van anderen, ervaringen uitwisselen (28x genoemd);
- logisch natuurlijk proces, kom je hoe dan ook mee in aanraking (14x genoemd);
- makkelijk bereikbaar, te raadplegen, informatie te krijgen, dichtbij (13x genoemd);
- nemen mij serieus en doen er wat mee (2x genoemd);
- niet stigmatiserend;
- persoonlijk;
- prettig (2x genoemd);
- toegankelijk (18x genoemd);
- veel contact mee(3x genoemd);
- verplicht;
- voor de hand liggend (4x genoemd);
- zelf de keuzes bepalen, heft in eigen handen (2x genoemd) en
- zoek graag zelf naar de informatie, oplossingen (2x genoemd).

Redenen van gebruik ondersteuningsbronnen:

- aangekruiste bronnen geen voorkeur maar nodig/noodzakelijk;
- altijd beschikbaar, kan vanuit huis, eigen moment;
- andere bronnen nog niet nodig (wanneer nodig wel gebruik) (3x genoemd);
- andere bronnen onbekend (4x genoemd);
- anoniem;
- Basisschool: kennen je kind, laagdrempelig;
- bekend, staan dicht bij ons, kennen het kind, betrokken (8x genoemd);
- betrouwbaar, vertrouwd (8x genoemd);
- bieden professionele begeleiding;
- biedt ouder algemene informatie en is voldoende (7x genoemd);
- biedt ouder specifieke informatie over bepaalde problematiek (12x genoemd);
- biedt veel informatie, actueel (2x genoemd);
- dichtbij (huis) (4x genoemd);
- direct en snel antwoord;
- duidelijke voorbeelden;
- eigen gevoel, intuïtie, eigen manier (2x genoemd);
- er wordt meegedacht met de hulpvraag. Veel intern overleg (2x genoemd);
- ervaring, deskundig, kennis (5x genoemd);
- familie/vrienden/bekenden: herkenning;
- gaat goed zo, opvoeding gaat vanzelf (4x genoemd);
- geen afspraak maken, niet tijdsgebonden (2x genoemd);
- geen info, advies, ondersteuning nodig (18x genoemd);
- geen problemen, geen moeilijke kinderen, pubers (9x genoemd);
- gemakkelijk (7x genoemd);
- herkenbaar;
- Internet/tijdschriften/boeken/bibliotheek: ten alle tijden te raadplegen;
- je kunt specifiek zoeken, alle info te vinden (internet);
- kan niet ergens anders terecht;
- laagdrempelig;
- leer van anderen, ervaringen uitwisselen (10x genoemd);
- logisch natuurlijk proces, kom je hoe dan ook mee in aanraking (3x genoemd);
- makkelijk bereikbaar, te raadplegen, informatie te krijgen, dichtbij (4x genoemd);
- partners kunnen elkaar ondersteunen om samen de problemen aan te pakken (2x genoemd);
- prettig;
- toegankelijk (4x genoemd);
- veel contact mee;
- voor de hand liggend (4x genoemd);
- zelf de keuzes bepalen, heft in eigen handen (2x genoemd) en
- zoek graag zelf naar de informatie, oplossingen (2x genoemd).

Bijlage 4: C/JG wat moet je er mee?

Voorbeeld van een laagdrempelige voorziening

- apotheek (24x genoemd);
- bank (3x genoemd);
- bibliotheek (13x genoemd);
- bureau jeugdzorg;
- carinova (3x genoemd);
- consultatiebureau (28x genoemd);
- dorpshuis;
- drogist;
- familie/vrienden (3x genoemd);
- fountief ingevuld (11x genoemd);
- fysiopraktijk;
- gemeente(huis) (loket), Holstohus (24x genoemd);
- horecagelegenheden (2x genoemd);
- huisarts(34x genoemd);
- inloopspreekuur CB (7x genoemd);
- internet (7x genoemd);
- kerk;
- kinderdagverblijf (2x genoemd);
- leerlingbegeleiders ;
- logopedie (2x genoemd);
- maatschappelijk werk (4x genoemd);
- MEE-Ijsseloovers (2x genoemd);
- niet ingevuld (150x genoemd);
- openbaar vervoer;
- openbare gebouwen;
- otheek;
- peuterspeelzaal (4x genoemd);
- riagg;
- school(21x genoemd);
- schoolarts;
- slachtofferhulp;
- speciaal onderwijs/MKD;
- Tandarts (3x genoemd);
- verenigingen (3x genoemd);
- verloskundige 't Hart (2x genoemd);
- winkel;
- wmo-loket gemeente (2x genoemd);
- ziekenhuis (5x genoemd);
- zorgcentrum;
- zorglijn/hulp telefoon (2x genoemd) en
- zwembad.

Beeld van het CJG in Olst-Wijhe

- aanbod op behoefte aanpassen;
- alle voorzieningen op het gebied van opvoeden in 1 gebouw (29x genoemd);
- als een verlenging van het consultatiebureau (44x genoemd);
- centraal gelegen gebouw (15x genoemd);
- centrum waar je allerlei informatie over ziektes enzovoorts kunt vinden;
- centrum waarvan duidelijk is, wat ze bieden (5x genoemd);
- CJG moet betrokken zijn bij de jeugd en ouders (4x genoemd);
- CJG moet ook een website hebben (8x genoemd);
- CJG moet preventief kunnen werken;
- CJG ook telefonisch bereikbaar (10x genoemd);
- dat er eerder hulp geboden wordt bij probleemgezinnen;
- dat er meer georganiseerd wordt voor jongeren/jeugd (4x genoemd);
- dat het niet zo laagdrempelig zal zijn/alleen voor bepaalde groep mensen (2x genoemd);
- dat je voorkeur man/vrouw kunt aangeven;
- dat kinderen daar d.m.v. praktijkvoorbeelden leren;
- één centraal aanspreekpunt/loket waar je terecht kan met vragen en direct antwoord krijgt (55x genoemd);
- één in Wijhe, één in Olst (17x genoemd);
- één lijn en dossiervorming rondom gezin (5x genoemd);
- een soort bruin praat café voor sociaal arme kinderen, met ontspannen sfeer;
- gebouw waar 24 uur per dag een arts aanwezig is (2x genoemd);
- geen beeld van het CJG (45x genoemd);
- geen behoefte aan een CJG (13x genoemd);
- goed (8x genoemd);
- goede begeleiding;
- goede samenwerking onderlinge instanties (met school en verenigingen) (13x genoemd);
- goede, warme, open sfeer (24x genoemd);
- gratis hulp (2x genoemd);
- in Welsum komt er weinig van: mensen gaan socialer met elkaar om;
- laagdrempelige, toegankelijke plek. Goed bereikbaar, bekend en iedereen welkom (58x genoemd);
- niet van kastje naar de muur gestuurd worden (8x genoemd);
- onderdeel van het Holstohus (16x genoemd);
- ook toegankelijk voor jeugdigen (20x genoemd);
- personeel onafhankelijk van Olst-Wijhe (3x genoemd);
- persoonlijk huisbezoek (2x genoemd);
- ruime openingstijden (16x genoemd);
- ruime opzet, prettige uitstraling van gebouw (9x genoemd);
- speelhoek voor kinderen in het gebouw plus speelgoed uitleen (2x genoemd);
- spreekuren in de buurtschappen (3x genoemd);
- verplichte alcohol-cursus voor de jeugd (2x genoemd);
- voldoende privacy (19x genoemd);
- vriendelijk, open, betrouwbaar, deskundig personeel (22x genoemd);
- waar je gemakkelijk binnenloopt (8x genoemd);
- waar je je begrepen en geaccepteerd voelt (8x genoemd);
- waar je ook met andere ouders kunt kletsen/discussiëren (4x genoemd);
- waar je terecht kunt met kleine of grote problemen/vragen (8x genoemd) en
- waar je veel informatie vindt (folder, info-boekjes, cursussen, thema avonden) (23x genoemd).

Toelichting behoefte aan één centraal, laagdrempelig inlooppunt.

- advies/informatie van vrienden, familie en bekenden is voldoende (8x genoemd);
- afhankelijk van de problemen/vragen die je ondervindt bij de opvoeding. Kan niet zeggen wat de toekomst brengt. (29x genoemd);
- alle onderwerpen/problemen worden in en met het gezin besproken en opgelost (3x genoemd);
- als er een zinvol aanbod is (bijvoorbeeld cursussen, thema avonden) (2x genoemd);
- als er problemen/vragen zijn, is het handig dat we zo kunnen bellen of ergens naar binnen kunnen lopen (22x genoemd);
- behoefte is afhankelijk van het moment. Goed initiatief: Als er problemen zijn, wel behoefte. (16x genoemd);
- belangrijk dat het CJG centraal ligt;
- bij problemen/vragen is het soms wel prettig om feedback te krijgen van een professional en vragen beantwoord te krijgen (13x genoemd);
- denk dat ik of mijn kinderen hier in de toekomst wel gebruik van zullen maken;
- ervaren geen problemen of vragen. Opvoeding verloopt naar wens (83x genoemd);
- geen behoefte. Denk niet dat wij zo'n voorziening nodig hebben of gebruik van zullen maken (23x genoemd);
- het is handig als verschillende instanties op het gebied van opvoeding bij elkaar zitten. scheelt tijd en moeite (21x genoemd);
- internet vind ik een belangrijke bron, CJG moet ook website hebben (4x genoemd);
- kinderen te oud, al zelfstandig (33x genoemd);
- lastig om behoefte aan te geven. Wil eerst zien hoe het vorm krijgt (4x genoemd);
- makkelijk: Voorkomt problemen en onzekerheid. Belangrijk dat niemand tussen wal en schip valt. Na CB valt er een gat (9x genoemd);
- tevreden over huidige aanbod en de wijze waarop wij onze vragen beantwoord krijgen (22x genoemd);
- vind 't een goed initiatief. Zal meer duidelijkheid ontstaan (19x genoemd);
- vind het moeilijk om te zeggen. Kan me nog geen helder beeld vormen, weet 't nog niet (2x genoemd);
- voor de opvoeding van ons kind, soms extra informatie of advies nodig (8x genoemd);
- voor probleemgezinnen zal het zinvol zijn (5x genoemd);
- voor toekomstige ouders en ouders met jongere kinderen zien wij het nut wel (12x genoemd);
- wel moet het CJG anonimiteit waarborgen en
- zoek zelf naar oplossingen, vinden de weg zelf wel (27x genoemd).

Bijlage 5: Ouders in Olst-Wijhe, wat willen jullie?

Openingstijden, anders namelijk:

- 9.00 tot 17.00/17.30 uur (3x genoemd);
- 12.00 tot 12.00 uur (2 x genoemd);
- 12.00 tot 18.30 uur;
- 15.00 tot 20.00 uur;
- 8.30 tot 20.00 uur (2x genoemd);
- 8.30 tot 17.00 uur;
- 8.30 tot 18.00 uur (8x genoemd);
- 8.30 tot 19.00 uur;
- 9.00 tot 18.00 uur;
- één middag en twee ochtenden in de week;
- de genoemde tijden wisselen en evt. op afspraak (8x genoemd);
- gehele dag;
- kantoortijden en één of twee avonden in de week (tot 20.00 uur);
- na 20.00 uur;
- op afspraak;
- s'ochtends altijd geopend en één avond in de week en
- telefonisch geholpen worden.

Tijden telefonisch bereikbaar, anders namelijk:

- 8.30 tot 18.00 uur (9x genoemd);
- 13.00 tot 20 uur;
- 8.00 tot 18.00 uur (2x genoemd);
- 8.00 tot 18.00/20.00 uur;
- 8.30/9.00 tot 17.00 uur (3x genoemd);
- naast de gewone tijden een telefoonnummer voor spoed (2x genoemd);
- 8.30 tot 20.00 uur (2x genoemd);
- 8.30 tot 16.00 uur;
- maandag 13.00 tot 14.00 uur en dinsdag van 16.00 tot 17.00 uur;
- 11.00 tot 15.00 uur;
- gehele dag;
- overdag voor afspraken, 's avonds voor vragen aan bv. wijkverpleegkundige/CB;
- regelmatig wisselende tijden (5x genoemd) en
- reguliere kantoortijden (4x genoemd).

Ideeën andere naam CJG in Olst-Wijhe

- invalshoek;
- adviesbureau ouder en kind;
- alles voor ouder en kind;
- bureau Jeugd en Gezin;
- bureau voor Jeugd en Gezin;
- centrum voor advies bij opvoedingsvragen;
- centrum voor jeugd, jongeren en gezin;
- centrum voor kind en gezin;
- centrum voor opvoedende gezinnen;
- CJG Helpdesk;
- CJG Olst-Wijhe;
- consultatiebureau;
- contactpunt voor Jeugd en Gezin;
- CVG: Centrum voor Gezin;
- de Bijenkorf;
- de geheime kamer;
- familiehuis/thuis;
- helpdesk voor ouders en kind;
- het aanspreekpunt;
- het Mierennest;
- het Web;
- informatiecentrum voor Jeugd en Gezin;
- inloophuis (voor Jeugd en Gezin);
- jeugd en Gezin info punt (JIP);
- jong en ouder(s) centrum;
- kantoor Jeugd en Gezin;
- KOMPAZ (Kinderen:OpvoedingsMogelijkheden, Passende Zorg);
- opvoedkundig centrum (OC);
- raad en Daad sector Jeugd;
- raadhonk (of Honkraad) Honk/plaats waar je langs moet, waar je niet afgetikt kan worden;
- rouvoetcentrum;
- rustpunt voor Jeugd en Gezin;
- winkel voor Jeugd en Gezin (WJG);
- ZCJG (Zorgcentrum Jeugd en Gezin);
- zelfde benaming in andere taal en
- zorgplein.

Overige opmerkingen en aanvullingen omtrent het CJG

Opmerkingen m.b.t. informatie vanuit het CJG

- CJG moet kunnen helpen bij verwijzen;
- CJG moet zich ontwikkelen n.a.v. de behoeften van de ouders van Olst-Wijhe (2x genoemd);
- CJG moet samenwerken met bestaande instanties;
- CJG moet preventief kunnen werken;
- CJG moet overzichtelijk informatie kunnen bieden (2x genoemd);
- huisarts moet ook kunnen doorverwijzen naar het CJG;
- niet van kastje naar de muur gestuurd worden;
- informatie gemakkelijk te overzien;
- geen lange wachttijden;
- veel informatie op internet (2x genoemd);
- CJG moet hulp bij de papierwinkel (administratieve zaken) kunnen bieden;
- het format van stichting MEE werkt erg prima; voorbeeld voor CJG eventueel;
- je moet ten alle tijden bij het CJG terecht kunnen (2x genoemd);
- veel foldermateriaal (2x genoemd);
- duidelijk cursusaanbod en
- media moet inspringen op dit initiatief, zodat helder is wat CJG precies doet.

Opmerkingen m.b.t. het gebouw van het CJG

- allround gebouw (huisarts, apotheek, tandarts, therapeut);
- aparte spreekkamers in het gebouw (2x genoemd);
- toegankelijk en kindvriendelijk;
- herkenbaar, zichtbaar in de buurt (3x genoemd);
- open en licht gebouw (5x genoemd);
- geen bureau of balie tussen deskundige en ouder (2x genoemd);
- een bestaand gebouw, waar je voor andere zaken ook al komt;
- niet inschuiven bij consultatiebureau of school;
- speelhoek of spelothek voor kinderen (4x genoemd);
- netjes en schoon;
- sfeervol qua kleur en
- voldoende ruimte buitenshuis.

Opmerkingen m.b.t. de uitstraling / sfeer van het CJG

- het centrum moet zich niet voordoen als een laatste strohalm voor wanhopige ouders;
- mensen moeten het centrum met een goed/relaxt gevoel verlaten (2x genoemd);
- wanneer ik er behoefte aan heb, moet ik zo binnen kunnen stappen;
- anonimiteit en privacy erg belangrijk (6x genoemd);
- no-nonsens uitstraling;
- deskundig, begripvol, aardig personeel (5x genoemd);
- niet te klinisch/bureaucratisch (2x genoemd);
- knusse besloten plekjes, waar je je veilig voelt om over lastige zaken te praten;
- gemoedelijkheid uitstralen (3x genoemd);
- fleurig, frisse uitstraling (5x genoemd);
- gezellige, huiselijke sfeer, gevoel dat je welkom bent (6x genoemd);
- CJG moet daadkrachtig handelen;
- ruimte waar je koffie/thee kunt drinken met andere ouders en
- respectvolle uitstraling.

Opmerkingen m.b.t. locatie van het CJG

- zowel in Wijhe als in Olst (6x genoemd);
- laagdrempelige instantie (6x genoemd);
- op loop/fiets afstand;
- promotie van belang. Jeugd uit Welsum, Wesepe gaan niet zo snel naar Olst-Wijhe. En
- eventueel een dependance in Wesepe/Welsum.

Opmerkingen m.b.t. doelgroep van het CJG

- voor jeugdigen/jongeren moet het ook toegankelijk zijn (3x genoemd);
- ouders van gehandicapte kinderen moeten er ook terecht kunnen;
- apart spreekuur voor jongeren;
- CJG zie ik als een soort verlengde van het consultatiebureau (3x genoemd);
- CJG moet geen zaken van de huisarts over gaan nemen;
- mogelijk iemand vanuit verslavingszorg die preventief vanuit CJG kan werken en
- zwangerschap/verloskundige toevoegen (2x genoemd).

Opmerkingen m.b.t. enquête

- kinderen/jongeren van 20-23 jaar regelen heel veel zelf. Was het nodig om voor deze doelgroep de ouders te benaderen?;
- weet niet goed wat ik kan verwachten van een CJG;
- heb een wazig beeld van wat CJG gaat doen. Ik stel voor om meerdere infobulletins te verspreiden, met daarin de doelstellingen en missie van het CJG;
- vraag D30 was lastig in te vullen, alles was van belang (2x genoemd);
- jammer dat het CJG pas in 2011 van de grond komt en
- deze enquête gaat over opvoeding en kinderen en onze kinderen van (15x genoemd) kunnen zich al goed zelf redden.

Andere opmerkingen m.b.t. aanbod van het CJG

- je zou eventueel met een roulatiesysteem van ouders als vrijwilligers kunnen gaan werken. Zo wordt het netwerk misschien hechter. Eén keer per 2 á 3 weken. Vrijwilligers zijn dan een aanvulling op de beroepskrachten;
- leer mensen zelfstandig problemen op te lossen en niet voor elk wissewasje aan te kloppen (2x genoemd) en
- misschien samenwerken met andere instanties, zodat kinderen meer gaan sporten en hun vrijetijdsbesteding beter invullen.

Gemiste onderwerpen enquête

Betreft betrokkenheid:

- de betrokkenheid van (behoeften) kinderen/ jongeren bij de oprichting van het CJG, bijv door vragenlijst zelf (7x genoemd);
- er hadden gezinnen benaderd moeten worden die hulp nodig zijn. Zij zijn de cliënten die het gebruiken. Mensen die het niet gebruiken kunnen moeilijk verwachtingen aangeven en
- vervolgenquête meer inhoudelijk met betrekking wat er in het CJG komt.

Betreft meer info:

- duidelijkheid over of er ook ene spoedlijn komt;
- een kosten/baten analyse en duidelijke doelstelling;
- CJG: waarvoor kun je er terecht en wat houdt het CJG in (5x genoemd); hoe kom je er binnen; verwijzing; financiering (7x genoemd); coördinatie van de hulp; welke instanties (3x genoemd); samenwerking tussen instanties (4x genoemd); wie er werkzaam zullen zijn; met welke opleiding (3x genoemd);
- waar het CJG komt (3x genoemd) en
- kunnen jongeren/gehandicapten er ook zelf terecht? (3x genoemd).

Betreft de vraagstelling:

- de vraag of ouders geen hulp nodig hadden, waar ouders kunnen aangeven dat het goed gaat;
- de kenmerken over de medewerkers van het CJG waren allemaal belangrijk (4x genoemd);
- bureau halt werd gemist bij de voorzieningen;
- vragen naar of ouders de (praktijk)ervaring van medewerkers in het opvoeden (leeftijd/opleiding/zelf kinderen) belangrijk vinden;
- de vraag of de ouder er gebruik van had willen maken als het er was (2x genoemd);
- ruimte voor eigen vragen en opmerkingen (2x genoemd);
- toelichting op de vraag over de geheimhoudingsplicht; geheimhoudingsplicht kan niet meer in deze tijd, in het belang van het kind. Er moet niet geroddeld worden;
- enquête is niet diepgaand genoeg: hoe denkt CJG te gaan signaleren? bereik van 'probleem'-gezinnen, die niet zelfstandig naar een CJG gaan. Welke functie krijgt het Consultatie Bureau? (2x genoemd);
- enquête te uitgebreid (2x genoemd);
- gebruik van huidige voorzieningen was erg gericht op gemeentelijke voorzieningen en niet de commerciële/particuliere alternatieven;
- het was completer geweest als er ook gevraagd was naar de ondersteuning en hulp waar in het verleden van gebruik is gemaakt (2x genoemd);
- opleidingsniveau en beroep, dat geeft inzicht in welke ouders op welke manieren antwoorden en dit maakt verschil;
- onderwerpen over ouders met gehandicapte kinderen en/of extra gebruiksaanwijzing en
- op welk gebied opvoedingsvragen of ondersteuning liggen; voeding, seksuliteit, omgaan met anderen, invloed van het kind op rest van het gezin (3x genoemd).

Verdere opmerkingen:

- er moet meer in Olst-Wijhe georganiseerd worden voor pubers: disco's bijvoorbeeld;
- meer professionele hulp bij sportclubs;
- agressie en geweld;
- een openbaar gebouw moet altijd rolstoeltoegankelijk zijn;
- er wordt steeds vanuit gegaan dat het CJG er komt, maar ik kon onvoldoende kwijt dat ik dit niet nodig vind en verspilling van gemeenschapsgeld;
- maak alles en iedereen bereikbaar via het CJG;

- het omgaan met de financiële kant die nodig is om opgroeiende kinderen een goed en fijn leven te geven. Dit wordt steeds moeilijker, waardoor er meer problemen ontstaan;
- er moet meer aandacht voor begeleiding en activiteiten voor 16+, zoals advies over studiekeuze (2x genoemd);
- jongeren zouden laagdrempelig voor bijv. soa's, zwangerschap etc. terecht moeten kunnen in de avonden. Denk hierbij aan een internetspreekuur of steunpunt ggz;
- bureau Halt als aanvulling bij het CJG;
- speeltheek en
- verloskundige in het CJG.

Ouders in Olst-Wijhe wat willen jullie?

OLST-WIJHE - Ouders zijn zelf verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind(eren). Dit betekent niet dat zij er altijd alleen voor staan. Alle ouders hebben vragen over de ontwikkeling en opvoeding van hun kind. Dit kunnen vragen zijn over eetgewoonten, leerproblemen, alcoholgebruik of gezondheid. Met dit soort vragen kunnen ouders terecht bij verschillende personen of voorzieningen, zoals familie, consultatiebureau, huisarts, school of via internet.

De gemeente Olst-Wijhe werkt op dit moment aan de oprichting van een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Een CJG is bedoeld voor kinderen, jongeren tot 23 jaar en hun ouders. Mensen kunnen al bij het CJG terecht zodra er een kindje op komst is. Het wordt een plek waar de ouder(s) en jongeren terecht kunnen voor informatie, advies en ondersteuning op het gebied van opgroeien en opvoeden. Van de landelijke overheid moet elke gemeente in 2011 een CJG hebben.

Om erachter te komen wat de wensen van ouders op het gebied van opvoedingsondersteuning zijn, gaan twee studenten, Eva Mulder en Ellen de Lange van de Christelijke Hogeschool Windesheim, dit voor Olst-Wijhe onderzoeken. Met dit onderzoek wil de gemeente ouders betrekken bij de opzet van een CJG.

Vijfhonderd ouders in Olst-Wijhe ontvangen 21 maart 2008 een brief waarin wordt gevraagd of ze mee willen werken met het onderzoek. Vervolgens komen vanaf 27 maart 2008 Eva Mulder en Ellen de Lange persoonlijk bij deze ouders langs om de vragenlijst te overhandigen.

In deze vragenlijst kunnen ouders hun wensen aangeven op het gebied van opvoeding.

Meer informatie bij Ellen de Lange (e.delange@olst-wijhe.nl) of Eva Mulder (e.mulder@olst-wijhe.nl), telefoon 0570-56 81 58.